

Financiële planning in een non-profit organisatie : psychiatrisch centrum Ziekeren

Inez VANDEREYKEN

promotor :
Prof. dr. Arthur LIMERE

Eindverhandeling voorgedragen tot het bekomen van de graad
Licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen major
accountancy en financiering

universiteit
hasselt

The logo of the University of Hasselt, featuring two black triangles pointing to the right, positioned between the words 'universiteit' and 'hasselt'.

Woord vooraf

Deze eindverhandeling vormt het sluitstuk van mijn opleiding tot het behalen van de graad Licentiaat Toegepaste Economische Wetenschappen, optie Accountancy en Financiering aan de Universiteit Hasselt.

Deze eindverhandeling vergde heel wat inspanningen en een grote portie doorzettingsvermogen, vooral van mezelf maar niet in het minst ook van de mensen die mij bijstonden. Bij het tot stand komen van deze eindverhandeling kon ik namelijk rekenen op de steun en bijdrage van verschillende personen. Er werd ruim gebruik gemaakt van hun kostbare tijd. In dit voorwoord zou ik daarom graag mijn dank willen betuigen aan al diegenen die hebben bijgedragen tot de totstandkoming van dit werk.

Allereerst wil ik mijn promotor Prof. Dr. A. Limère bedanken voor zijn deskundige begeleiding en aanbevelingen bij de totstandkoming van deze eindverhandeling. Daarnaast gaat mijn dank ook uit naar Dhr. Marcel Vanmunster en Mevr. Nadine Vanoppen van de boekhoudafdeling van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren voor het verstrekken van adviezen en nuttige informatie. Vervolgens wil ik ook mijn vriend bedanken voor de steun en hulp die ik heb gekregen tijdens mijn eindverhandeling. En tot slot wil ik ook een woordje van dank richten tot mijn ouders voor de grote steun die zij tijdens mijn hele opleiding geweest zijn, zowel moreel als financieel.

Inez Vandereyken
Sint-Truiden, 1 mei 2006

Samenvatting

Als onderwerp voor mijn thesis heb ik gekozen voor de opstelling van een financieel plan in een non-profit instelling, en dit omwille van twee redenen. Enerzijds ligt de opstelling van een financieel plan in het verlengstuk van mijn gekozen afstudeerrichting accountancy en financiering. Hierdoor leek dit onderwerp mij een uitgelezen kans om eens te kijken hoe het er in de praktijk aan toe gaat. Maar anderzijds vond ik het ook heel interessant om dit te doen vanuit het standpunt van een non-profit instelling. Deze sector komt namelijk maar zeer weinig aan bod in de opleiding Toegepaste Economische Wetenschappen, niettegenstaande zij een zeer belangrijke en nog steeds groeiende sector is.

Bij de zoektocht naar een instelling ging mijn eerste keuze uit naar het Psychiatrisch Centrum Ziekeren, gelegen te Sint-Truiden. Na een eerste gesprek met de algemeen directeur Jaak Poncelet, bleek duidelijk dat de instelling geschikt zou zijn om centraal te staan in mijn thesis. Er zullen namelijk de komende jaren tal van investeringen worden doorgevoerd. Na overleg met de hoofdboekhouder Marcel Vanmunster en de adjunct facilitair directeur Bart Maes, werd besloten om in te gaan op mijn vraag en zo hun medewerking te verlenen bij de opstelling van mijn thesis.

Deze thesis bestaat uit twee grote delen. In het theoretische gedeelte wordt eerst een korte beschrijving opgenomen van de instelling, waarin een overzicht wordt gegeven van de verschillende afdelingen. Aangezien de opstelling van dit financieel plan gebaseerd is op nieuwe investeringen, is het ook interessant om in de theorie een hoofdstuk te wijden aan investeringen. Hierin worden de verschillende soorten investeringen besproken, hoe investeringen kunnen beoordeeld worden en hoe de afschrijvingen en de financiering kunnen gebeuren. In de laatste paragraaf worden de investeringen besproken die in het praktijkgedeelte de basis vormen van het financieel plan. Na overleg met de hoofdboekhouder werd besloten om investeringen van 2005, 2006 en 2008 op te nemen en te kijken welke invloed deze zullen hebben op de resultaten van de instelling.

Het belangrijkste hoofdstuk van het theoretische gedeelte is ongetwijfeld de bespreking van wat een financieel plan nu precies inhoudt. Voor de opstelling van een financieel plan is het in feite nodig om in de toekomst te kijken. Het plan is namelijk volledig gebaseerd op voorspellingen. Er wordt getracht om de financiële stroom van het bedrijf zo goed mogelijk te analyseren om zo de gevolgen van de investering(en) zo optimaal mogelijk te kunnen voorspellen.

De belangrijkste onderdelen van het financieel plan zijn het cashbudget of liquiditeitsbudget en de pro forma financiële staten, namelijk de geprojecteerde resultatenrekening en de geprojecteerde balans. Deze verschillende onderdelen worden grondig besproken in het vierde hoofdstuk.

De resultatenrekening geeft een overzicht van de verschillende opbrengsten en kosten en hieruit kan dan afgeleid worden of de onderneming het boekjaar met winst of verlies zal afsluiten. In het liquiditeitsbudget daarentegen wordt een overzicht gegeven van de inkomsten en uitgaven van het boekjaar, deze vormen namelijk de in- en uitgaande geldstromen van de instelling. Hieruit kan dan geconcludeerd worden of men geconfronteerd zal worden met een overschot of een tekort aan liquide middelen. De balans vormt het sluitstuk van de financiële planning. Het is vooral bij de opstelling van de balans dat de onderlinge samenhang tussen de verschillende financiële staten duidelijk wordt. Zo wordt in de balans onder andere het te bestemmen resultaat uit de resultatenrekening opgenomen. Het liquiditeitsbudget levert op haar beurt informatie over de liquide middelen. Daarnaast worden ook nog tal van andere posten onrechtstreeks berekend met behulp van de resultatenrekening en het liquiditeitsbudget.

Voor tal van investeringen die in de gezondheids- en welzijnssector worden uitgevoerd, kan er een beroep gedaan worden op subsidies van het Vlaams Instituut voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, kortweg het VIPA. Deze Vlaamse instelling staat in voor de toekenning van investeringssubsidies en –waarborgen bij de oprichting, aankoop, uitbreiding, verbouwing of leasing van gebouwen en bij de aankoop van uitrusting of

apparatuur. In de nabije toekomst zal Ziekeren geconfronteerd worden met een aantal grote investeringen. Voor elk van deze investeringen zal men kunnen rekenen op subsidies van het VIPA ter waarde van 60% van de kostprijs. Één van deze grote projecten is de vernieuwing van Geronto, de verpleegondersteunende diensten en de medisch-technische blok. Afhankelijk van de goedkeuring van de subsidieaanvragen, zal er vanaf 2008 van start gegaan worden met deze grote verbouwwerken.

Het tweede deel van de thesis omvat het praktijkgedeelte. Hierin zal worden nagegaan wat het effect zal zijn van de investeringen van 2005, 2006 en 2008 op de resultaten van het Psychiatrisch Centrum. Een bijkomende moeilijkheid hierbij is dat het Psychiatrisch Centrum Ziekeren uit een Psychiatrisch Ziekenhuis (ZKH) en uit een Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT) bestaat. De prognose van de toekomstige resultatenrekeningen en balansen gebeurt dus afzonderlijk voor het Psychiatrisch Ziekenhuis (ZKH) en het Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT), en dit voor de jaren 2006, 2007 en 2008. De invloed van deze investeringen op de resultaten is wel verschillend. De kosten van de investeringen van 2005 en 2006 vallen volledig ten laste van het ZKH en PVT, maar voor de investering van 2008 zal het ZKH kunnen rekenen op investeringssubsidies van het VIPA. Dit betekent dat men slechts voor 40% van de kosten zelf zal moeten opdraaien.

De resultaten van het ZKH en van PVT zullen de komende jaren sterk verschillend evolueren. In feite wordt de trend van de vorige jaren gewoon verdergezet. Voor het ZKH betekent dit dat de winst de komende jaren verder zal toenemen, om in 2008 geraamd te worden op 4 058 553 €. Bij PVT daarentegen zal de situatie de komende jaren alleen maar verslechteren. Zo wordt in 2008 het verlies geraamd op 513 768 €. Dezelfde situatie zal zich voordoen bij het liquiditeitsbudget. Het ZKH zal eindigen met een enorm hoog bedrag aan liquide middelen, terwijl PVT geconfronteerd zal worden met een negatief saldo. Tot slot zal de positieve situatie van het ZKH en de slechte financiële toestand van PVT ook tot uiting komen in de eindbalans.

Inhoudsopgave

Woord vooraf

Samenvatting

Inhoudsopgave

Hoofdstuk I : Probleemstelling en overzicht	1
1.1 Probleemstelling	1
1.2 Overzicht	3
Hoofdstuk II : Het Psychiatrisch Centrum Ziekeren	5
Hoofdstuk III : Investeren	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Soorten investeringen	9
3.3 Investeringsmanagement	11
3.4 Investeringsbeoordelingstechnieken	11
3.5 Afschrijving van de investeringen	14
3.6 Financiering van de investeringen	15
3.7 Toekomstige investeringen van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren	17
Hoofdstuk IV : Het financieel plan	22
4.1 Wat is een financieel plan?	22
4.2 Onderdelen van een financieel plan	23
4.2.1 <i>De geprojecteerde resultatenrekening</i>	24
4.2.2 <i>Het liquiditeitsbudget</i>	26
4.2.3 <i>De geprojecteerde balans</i>	27
4.3 Onderlinge samenhang tussen de verschillende financiële staten	28
4.4 Nut van een financieel plan	30
4.4.1 <i>Ratioanalyse</i>	30
4.4.1.1 <i>De liquiditeit</i>	30
4.4.1.2 <i>De solvabiliteit</i>	32
4.4.1.3 <i>De rentabiliteit</i>	33
4.4.2 <i>Informatieve functie</i>	35

Hoofdstuk V : Het VIPA	37
5.1 Algemeen	37
5.2 Het zorgstrategisch plan	39
5.3 Het technisch – financieel plan	43
5.4 Subsidiebeslissing	47
Hoofdstuk VI : Financiële planning bij het Psychiatrisch Centrum Ziekeren .	50
6.1 Prognose van de resultatenrekening	50
6.2 Prognose van het liquiditeitsbudget	72
6.3 Prognose van de balans	80
Hoofdstuk VII : Slotbeschouwingen	96
Lijst van tabellen en grafieken	101
Bibliografie	103
Bijlagen	

Hoofdstuk 1: Probleemstelling en overzicht

1.1 Probleemstelling

“ Voor de oprichting van de vennootschap overhandigen de oprichters aan de optredende notaris een financieel plan waarin zij het bedrag van het maatschappelijk kapitaal van de op te richten vennootschap verantwoorden. Dit stuk wordt niet openbaar gemaakt met de akte, maar door de notaris bewaard.” (artikel 215 BVBA Wetboek van Vennootschappen)

In het Wetboek van Vennootschappen is er dus sprake van verantwoording van het maatschappelijk kapitaal. Via een financieel plan moet er aangetoond worden dat er voldoende middelen ter beschikking worden gesteld aan de vennootschap. Deze aansprakelijkheid wordt de “oprichtersaansprakelijkheid” genoemd en is een middel om de oprichting van vennootschappen met onvoldoende kapitaal te bestrijden.

Het zou echter onjuist zijn om de functie van het financieel plan te beperken tot deze wettelijke verplichting opgelegd in het Wetboek van Vennootschappen. Zo wordt het financieel plan ook gebruikt om beslissingen van ondernemingen te ondersteunen, als beleidsinstrument bij de jaarlijkse budgetten, bij de verantwoording door bestuursorganen, bij kredietaanvragen, bij reorganisatie en bij investeringsbeslissingen.

Om aan te tonen dat het financieel plan meer is dan een verantwoording van het maatschappelijk kapitaal, zal deze thesis zich richten op de rol van het plan bij het doorvoeren van nieuwe investeringen. Meer bepaald zal er gekeken worden naar investeringsbeslissingen in de non-profit sector. Het centraal staan van de non-profit sector is één van de belangrijkste redenen waarom ik voor dit onderwerp gekozen heb. Het grootste gedeelte van de opleiding Toegepaste Economische Wetenschappen staat in feite in het teken van de profit of de commerciële sector. Deze thesis geeft mij dan ook de mogelijkheid om de financiële werking van een “bedrijf” eens vanuit een andere ooghoek te bekijken. Naar de toekomst toe zal dit zeker niet onbelangrijk zijn aangezien

het grootste deel van de non-profit instellingen dienstverlenend is en de dienstensector nog steeds in omvang toeneemt en zo duidelijk de belangrijkste sector in ons land vormt.

De term “non-profit organisatie” is enigszins misleidend aangezien hiermee gesuggereerd wordt dat dergelijke organisaties geen winst zouden maken. De praktijk is echter anders. Deze organisaties maken wel degelijk winst, anders zouden zij niet in staat zijn om hun huidige activiteiten in de toekomst verder te zetten of om te groeien en zo met nieuwe activiteiten te starten. Het behalen van winst staat echter niet centraal en dit in tegenstelling tot de profit sector. In deze sector worden er door de aandeelhouders hoge eisen gesteld. In de non-profit of de not-for-profit sector moet er met verschillende partijen rekening worden gehouden. De stakeholders zijn alle partijen die interesse hebben in de onderneming. In tegenstelling tot winstmaximalisatie wordt er door deze ondernemingen een bepaalde missie nagestreefd.

Ik ben op zoek gegaan naar een non-profit instelling om centraal te staan in mijn thesis. De eerste instelling die ik contacteerde was het Psychiatrisch Centrum Ziekeren, gelegen te Sint-Truiden. De contacten verliepen steeds via de algemeen directeur, Dhr Jaak Poncelet. Na overleg met de hoofdboekhouder en de adjunct facilitair directeur werd besloten om in te gaan op mijn vraag en zo hun medewerking te verlenen bij de opstelling van mijn thesis.

Centraal in de financiële planning staan de investeringen van 2005 en 2006, waarvan de financiering volledig ten laste valt van de instelling. Daarnaast zullen er in de toekomst ook een aantal gesubsidieerde projecten worden uitgevoerd. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het financieel plan gebaseerd zou zijn op deze gesubsidieerde investeringen. Maar door problemen met de subsidiegoedkeuring zijn deze projecten naar de toekomst verschoven.

De precieze realisatie van deze projecten is dus niet gekend. In de laatste schattingen wordt er vanuit gegaan dat men in 2008 met het grootste project van start kan gaan,

namelijk de nieuwbouw van gerontopsychiatrie, de verpleegondersteunende diensten en de medisch-technische blok. Om toch enig idee te hebben van de invloed van de gesubsidieerde projecten, zal deze investering worden opgenomen in de projectie van 2008.

Door de grote aanwezigheid van subsidies in de gezondheids- en welzijnssector is het ook interessant om eens de werking van deze overheidsinstelling van nader bij te bekijken. Voor instellingen uit de gezondheids- en welzijnssector gebeuren de subsidieaanvragen via het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

Het financieel plan zal een totaalbeeld moeten geven van de voorgenomen acties of ondernemingsbeleid. Het plan is geen eenvoudige opsomming van omzet en kosten maar moet een aantal elementen bevatten: een gebudgetteerde resultatenrekening, een kasbudget, en een geprojecteerde balans. Het financiële plan moet aantonen dat het voorgenomen ondernemingsplan rendabel zal zijn, zonder liquiditeitsproblemen en met een evenwichtige balansstructuur.

1.2 Overzicht

In het tweede hoofdstuk vindt men een korte beschrijving van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren. Hierin wordt kort omschreven hoe deze instelling ontstaan is en uit welke afdelingen zij momenteel bestaat.

Mijn thesis draait rond het opstellen van een financieel plan naar aanleiding van het doorvoeren van nieuwe investeringen. Daarom zal in het volgende hoofdstuk aandacht worden besteed aan een aantal elementen met betrekking tot investeren. Zo zal er dieper worden ingegaan op de verschillende soorten investeringen, het investeringsmanagement, de investeringsbeoordelingstechnieken en de afschrijvingen.

Daarnaast zal er in dit derde hoofdstuk kort gekeken worden naar hoe de financiering kan gebeuren, indien men geen gebruik kan maken van subsidies. Tot slot worden in dit hoofdstuk de recente en toekomstige investeringen van het Psychiatrisch Centrum besproken.

In het vierde hoofdstuk komt de theoretische bespreking van het financieel plan aan bod. Hierbij zal er onder andere een definitie van financiële planning worden vermeld. Daarnaast vindt er ook een bespreking van de verschillende onderdelen van het plan plaats en zal er worden nagegaan wat het nut van zo een plan is.

Vervolgens zal de procedure van subsidieaanvragen via het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) besproken worden. Alle instellingen uit de gezondheids- en welzijnssector kunnen namelijk een beroep doen op de subsidies van deze Vlaamse instelling. Aangezien Ziekeren van plan is om in 2006 van start te gaan met de subsidieprocedure, is het interessant om de werking van het VIPA eens door te lichten. In dit vijfde hoofdstuk worden de functies van het VIPA aangehaald en wordt er vermeld op welke terreinen deze instelling actief is. Het belangrijkste onderdeel is natuurlijk de procedure die bij een subsidieaanvraag gevolgd moet worden. Hierbij zullen twee plannen uitvoerig beschreven worden, namelijk het zorgstrategisch en het technisch-financieel plan.

In hoofdstuk zes zal van start gegaan worden met de opstelling van de geprojecteerde resultatenrekening en balans en het liquiditeitsbudget. Hierbij wordt er regelmatig teruggekoppeld naar de gegevens van 2005. Ten slotte worden in hoofdstuk 7 de conclusies met betrekking tot hoofdstuk 6 opgenomen.

Hoofdstuk 2: Het Psychiatrisch Centrum Ziekeren

Via de website www.fracarita.org en via gesprekken met de algemeen directeur beschikte ik over voldoende informatie om een korte beschrijving te kunnen geven van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren.

Het Psychiatrisch Centrum Ziekeren werd in 1866 opgericht door de Broeders van Liefde. De Broeders van Liefde zelf zijn gesticht in 1807, door Petrus Jozef Triest, een Gentse priester. Al vanaf de beginjaren stond het onderwijs en de zorg voor ouderen en geesteszieken centraal. In 1865 breidde de broederschap zich uit en kreeg een internationaal karakter doordat een aantal broeders naar Canada trokken. Vandaag zijn de broeders op vele plaatsen in de wereld aanwezig. In België wonen er nog een 200-tal broeders verspreid over een 30-tal kloostergemeenschappen.

De Broeders van Liefde vormen dus een internationale religieuze congregatie, waarvan de hoofdzetel van de afdeling België zich in Gent bevindt. Aangezien de instelling dus deel uitmaakt van de VZW Provinciaal der Broeders van Liefde, dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen de Raad van Bestuur van de VZW enerzijds en de leiding van de instelling anderzijds.

In België komen vooral de domeinen zorg (geestelijke gezondheidszorg en orthopedagogische zorg) en onderwijs (kleuter-, lager, secundair en buitengewoon onderwijs) aan bod. Zo beschikken de Broeders van Liefde over meer dan 50 scholen voor gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs, 15 psychiatrische ziekenhuizen en 12 orthopedagogische centra.

Het Psychiatrisch Centrum bestaat uit een psychiatrisch ziekenhuis (303 plaatsen) en een psychiatrisch verzorgingstehuis (90 plaatsen). Het psychiatrisch ziekenhuis biedt intensieve en specialistische begeleiding en behandeling aan mannen en vrouwen met psychische, relationele, afhankelijkheids-of geronto- psychiatrische problemen. In het

P.C. Ziekeren zijn zo'n 430 mensen tewerkgesteld en per jaar vinden er ongeveer 900 medische opnames plaats.

Binnen het P.C. Ziekeren staan een aantal punten centraal:

- De zorg gebeurt op maat van de patiënt en zijn veranderende zorgvraag
- De continuïteit van de zorg wordt gewaarborgd
- Een integraal zorgaanbod
- De patiënt moet de zorg als naadloos ervaren
- Een specialistisch aanbod

Om deze punten te realiseren wordt er gekozen voor een samenwerkingsmodel. Dit houdt in dat de verantwoordelijkheden zo dicht mogelijk bij de betrokkenen worden gelegd. Deze politiek heeft geleid tot het motto "patiëntenzorg – gedeelde zorg". Zo wordt er gestreefd om de zorg zo goed mogelijk te delen met de omgeving van de patiënt en zo samen met alle hulpverleners op zoek te gaan naar de beste hulp. Dit zal gebeuren aan de hand van een gespecialiseerd aanbod in functie van de individuele zorgvraag. Nadien is het zeer belangrijk dat er voldoende ondersteuning wordt verleend aan de patiënt en zijn omgeving om zo de integratie in de maatschappij te vergemakkelijken. Om deze beleidsdoelstellingen over patiëntenzorg waar te maken, werd er een structuur ontwikkeld waarin verschillende patiëntengroepen verschillende modules aangeboden krijgen.

Zo bestaat het P.C. Ziekeren uit 5 afdelingen:

1. Cluster algemene psychiatrie
Deze cluster biedt differentiële diagnostiek en specifieke behandelmodules voor angst –en stemmingsstoornissen.
2. Cluster psychose
Deze cluster richt zich naar mensen met schizofrenie en andere psychotische stoornissen

3. Cluster afhankelijkheid

Deze cluster bestaat uit modules voor mensen met afhankelijkheids –en seksuele problemen. Deze cluster wordt verder opgedeeld in drie trajecten: traject alcohol en medicatie, traject drugsafhankelijkheid en het traject seksuele gedragstoornissen.

4. Cluster ouderen

Deze cluster richt zich naar ouderen met psychiatrische en psychosociale problemen.

5. Het psychiatrisch verzorgingstehuis (P.V.T.)

Het Psychiatrisch Verzorgingstehuis hoort bij het P.C. Ziekeren en richt zich naar mensen met een gestabiliseerde chronische psychiatrische aandoening en naar mensen met een mentale handicap. Er wordt gestreefd om de mensen onder te brengen in een aangename woon –en leefsituatie.

Hoofdstuk 3: Investeren

3.1 Inleiding

Het is belangrijk dat er voorkomen wordt dat er geld gestoken wordt in noodoplossingen of in vele kleine verbeteringen en aanpassingen. Er moet getracht worden om het jaarlijkse investeringsbudget te verdelen over enkele grote projecten die perfect aansluiten bij de lange termijn doelstellingen van de onderneming.

“Investerings zijn bestedingen van financiële middelen in vaste activa (duurzame productiemiddelen) die niet binnen een jaar worden ‘verbruikt’, maar over een langere periode geleidelijk worden omgezet (terugverdiend) in contante middelen.” (Scherjon, 1993: 96)

De twee meest voorkomende investeringen zijn investeringen in gebouwen, machines, installaties en investeringen in nieuwe ontwikkelingen, zoals nieuwe producten of diensten, andere markten, ed. Investerings worden beoordeeld aan de hand van de kosten en baten die ermee samenhangen. Deze zijn echter wel verschillend van het soort investering. Via de post ‘afschrijvingen’ worden de kosten van gebruik opgenomen in de resultatenrekening.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de technische levensduur en de economische levensduur van de investering. De eerste is meestal tamelijk nauwkeurig vast te stellen, maar de economische levensduur is afhankelijk van verschillende niet te voorziene factoren zoals nieuwe technische ontwikkelingen, de opbrengstwaarde in de toekomst, enz. Het is ook deze economische levensduur die de optimale gebruiksduur van de investering (duurzaam productiemiddel) bepaalt. Er zijn twee factoren die invloed uitoefenen op de optimale gebruiksduur. Enerzijds is er de geldwaarde van de voortgebrachte producten, dit is dus de standaard kostprijs van het duurzaam productiemiddel. En anderzijds zijn er de bijkomende productiekosten, dit zijn de

exploitatiekosten exclusief rente en afschrijvingen. Vanaf het moment dat de bijkomende kosten de geldwaarde gaan overstijgen, betekent dit het einde van de economische levensduur. Afschrijvingen en rentekosten kunnen dan niet langer gedekt worden door positieve bijdragen van de investering. (Scherjon, 1993)

3.2 Soorten investeringen

Er kunnen verschillende soorten investeringen worden doorgevoerd. Investeringen kunnen op allerlei manieren worden ingedeeld.

Een eerste onderscheid kan gemaakt worden tussen strategische investeringen enerzijds en tactische en vervangingsinvesteringen anderzijds. (Mercken, 2003)

Door het voeren van *een strategische investering*, zal er een grote verandering plaatsvinden in de onderneming. Deze investering heeft een belangrijke invloed op lange termijn. Deze investering zal wijzigingen veroorzaken in de rentabiliteit en de financiële structuur van de onderneming. Door de omvang ervan, wordt deze investering vaak ook gekenmerkt door veel onzekerheid en risico. Voor *de tactische investeringen* wordt er gekeken naar welke strategie het bedrijf gekozen heeft. Deze investeringen omvatten minder risico, doordat de kasstromen meestal nauwkeuriger te bepalen zijn en van kortere duur zijn. Bij de *vervangingsinvesteringen* ligt het risico nog lager. Hierbij wordt een bestaand activum gewoon door een nieuw vervangen. Hiervan zijn de kasstromen zeer goed te ramen, waardoor het risico en de financiële structuur weinig of niet zullen wijzigen.

Een tweede indeling onder de investeringen gebeurt op basis van de aflossingen. Dit leidt tot een onderscheid tussen de conventionele investeringen, het leningstype en de niet-conventionele investeringen. (Mercken, 2003)

Bij *een conventionele investering* vinden er eerst één of meerdere netto-uitgaande kasstromen plaats, gevolgd door één of meerdere netto-inkomende kasstromen. Het leningstype daarentegen heeft het omgekeerde schema. Eerst inkomende kasstromen en daarna pas uitgaande kasstromen. Bij de niet-conventionele investeringen wisselen de uitgaande en de inkomende kasstromen elkaar af.

Een derde indeling kan gemaakt worden door een onderscheid te maken tussen economisch onafhankelijke en afhankelijke investeringen. (Mercken, 2003)

Twee investeringen zijn *economisch onafhankelijk* indien het mogelijk is om beide investeringen tegelijk te realiseren. Dit wil zeggen dat de kasstromen van beide investeringen elkaar niet beïnvloeden. Bij *economische afhankelijke* investeringen is er wel sprake van beïnvloeding van elkaars kasstromen. Deze beïnvloeding kan positief of negatief zijn. Bij positieve invloed spreekt men van complementariteit. In het uiterste geval is het niet mogelijk om een investering door te voeren zonder ook de andere investering te realiseren. Het kan natuurlijk ook gebeuren dat een onderneming niet over voldoende financiële middelen beschikt om alle wenselijke investeringen door te voeren. In dit geval is er sprake van negatieve beïnvloeding. In het uiterste geval leidt de aanvaarding van één investering tot de verwerping van de andere.

Scherjon (1993) daarentegen maakt een ander onderscheid tussen drie categorieën van investeringen.

In het geval van een *vervangingsinvestering* zal een verouderde of versleten machine vervangen worden door een nieuwe met dezelfde productiemogelijkheden. Wanneer een uitrusting met nieuwe mogelijkheden wordt aangeschaft, waar mee een nieuw product gemaakt kan worden spreken we van een *productvernieuwinginvestering*. Daarnaast bestaat ook de mogelijkheid om een *uitbreidingsinvestering* door te voeren, waarbij men een investering of overname gaat doorvoeren om zo een nieuwe markt te kunnen aanspreken.

3.3 Investeringsmanagement

Bij goed investeringsmanagement is het belangrijk dat er veel aandacht wordt besteed aan alle aspecten die de investering met zich meebrengt. Bij het nemen van een investeringsbeslissing moet men zich steeds de vraag stellen of er geen beter voorstel mogelijk is. Het is ook belangrijk om na te gaan of het niet mogelijk is om de investering nog wat uit te stellen. Dit kan enorm rendabel zijn aangezien men langer gebruik kan maken van een reeds afgeschreven productiemiddel en men zo over meer tijd en geld kan beschikken om de nieuwe investering zorgvuldiger en uitgebreider door te voeren. De kunst is om een groot deel van het jaarlijks budget in enkele grote investeringen te steken, die zeer zorgvuldig zijn voorbereid. Voor kleine investeringen wordt er slechts een beperkt budget per afdeling ter beschikking gesteld. Een goede manager reserveert lang van tevoren zijn budget. Goed investeren vereist dat er een uiterst concrete visie is waar het bedrijf zich over vijf jaar moet bevinden. Daarnaast mag investeren ook niet gekoppeld worden aan een ad hoc beleid. Het is noodzakelijk dat er in deze snel veranderende maatschappij een flexibel investeringsbeleid wordt gevoerd. (Scherjon, 1993)

3.4 Investeringsbeoordelingstechnieken

Er bestaan verschillende hulpmiddelen om investeringen met elkaar te vergelijken om zo uiteindelijk de beste te kunnen kiezen. Aan investeren zijn steeds risico's verbonden. Er wordt namelijk gebruik gemaakt van een (groot) deel van de liquiditeit en er bestaat ook steeds het gevaar dat de investering vroegtijdig verouderd zal zijn. Het is vereist dat elke investering een bijdrage levert aan de onderneming, want in geval dat het misloopt zal er wel beslag worden gelegd op de winst van de onderneming. Er moet dus vooraf goed worden nagedacht over wat de mogelijke gevolgen van de investering kunnen zijn.

Eerst en vooral kan er gekeken worden naar *de terugverdiëntijd* van de investering. Afhankelijk van de uitgaven en opbrengsten kan er gecontroleerd worden hoe lang het zal duren vooraleer het geïnvesteerde bedrag kan worden terugverdiend. Hoe sneller dit gebeurt, hoe vlugger de liquiditeit weer vrij is zodat bij plotselinge veroudering het verlies beperkt blijft. Als norm wordt vooropgesteld dat de terugverdiëntijd kleiner moet zijn dan de helft van de economische levensduur.

Het eenvoudige gebruik en de transparantie zijn de belangrijkste voordelen van de terugverdiëntijd. Daarnaast geeft deze methode ook enige aanduiding van het risico dat met de investering verbonden is. Zo is een korte terugverdiëntijd geruststellender dan een langere. Er zijn echter ook nadelen verbonden aan deze methode. Zo wordt er geen rekening gehouden met een aantal elementen die verbonden zijn met de investering. Zo houdt men geen rekening met de inkomende kasstromen die na de terugverdiendatum vallen, de timing van de kasstromen en de kapitaalkost.

$$\text{Terugverdiëntijd} = I / (O_n - K_n) = (\text{in jaren})$$

Waarbij geldt: I = de investering; O = de jaarlijkse opbrengst van de investering
K = de jaarlijkse bijkomende kosten; n = aantal jaren

Vervolgens is het ook interessant om *het rendement op geïnvesteerd vermogen* (ROI) te berekenen. Dit zal ons een antwoord geven op de vraag of de investering voldoende opbrengt. Zoals eerder vermeld is het belangrijk dat iedere investering een bijdrage levert aan het gestelde winstdoel. De ROI wordt berekend door het gemiddeld boekhoudkundig resultaat te delen door het geïnvesteerde bedrag. Deze methode is minder geschikt voor investeringscalculatie, aangezien er geen rekening wordt gehouden met de timing van de kasstromen en de kapitaalkost.

$$\text{ROI} = (O_n - (K + A)_n) / I \text{ gemiddeld}$$

Waarbij geldt: I = de investering; O = de jaarlijkse opbrengst; K = de jaarlijkse
bijkomende kosten; n = het aantal jaren; R = de restwaarde; I gem. =
(I+R)/2; A = jaarlijkse afschrijving

Daarnaast kan er ook gekeken worden naar *de interne rentevoet* om na te gaan wat een investering oplevert. De voorgaande twee methoden hebben het voordeel dat ze zeer eenvoudig toepasbaar zijn, maar zij geven slechts een redelijke vergelijking tussen de kasstromen van de investeringen. De reden hiervoor is dat de rentefactor wordt verwaarloosd, waardoor de uitkomst positief wordt beïnvloed. De berekening van de interne rentevoet is dus een combinatie van kasstroomprojectie en contante waarde berekening. Het is dus belangrijk dat er rekening wordt gehouden met de factor tijd en de invloed daarvan op de waarde van het geld.

“De interne rentevoet wordt gedefinieerd als het rentepercentage, waarbij de som van de contante waarden (alle toekomstige euro’s omgerekend naar huidige euro’s) van alle inkomende geldstromen precies gelijk is aan de contante waarde van alle uitgaande geldstromen (investeringen, exploitatiekosten, rentebetalingen, vennootschapsbelasting)”
(Scherjon, 1993: 106)

De interne rentevoet wordt dan uiteindelijk gevonden door verschillende disconteringspercentages uit te proberen tot de som van de in -en uitgaande kasstroom gelijk is aan nul. De interne rentevoet is in feite de berekening van het nulpunt van een functie. Deze methode is dus niet altijd bruikbaar, zo zijn er functies waar er geen nulpunt of meerdere nulpunten zijn. Daarnaast kan er ook geen gebruik gemaakt worden van deze methode bij een variërende discontovoet. Deze methode houdt ook geen rekening met het startogenblik van de investering. Dit vormt een belangrijk nadeel van de interne rentevoet. De maatstaf van relatieve rentabiliteit kan zeer misleidend zijn bij de keuze tussen elkaar uitsluitende investeringen.

$$I + (O_1 - K_1)/(1 + r) + (O_2 - K_2)/(1 + r)^2 + \dots + (O_n - K_n)/(1 + r)^n + R/(1+r)^n = 0$$

Waarbij geldt: I = de investering; O = de jaarlijkse opbrengst; K = de jaarlijkse
bijkomende kosten; R = de restwaarde; n = aantal jaren; r = interne
rentevoet

De Netto Contante Waarde (NCW) is de beste methode om te oordelen of een investering haalbaar is of niet. Deze beoordeling gebeurt op basis van de som van de geactualiseerde kasstromen van het investeringsproject. Men kan de NCW ook beschouwen als de niet-gerealiseerde kapitaalwinst van de investering. Indien de berekening van de kasstromen tot een negatieve NCW leidt, zal de investering verworpen worden. Een positieve NCW daarentegen, geeft aan dat het project aanvaardbaar is.

3.5 Afschrijving van de investeringen

De jaarlijkse afschrijvingen vormen een belangrijk deel van de kosten in de resultatenrekening. Er zijn verschillende afschrijvingsmethoden die kunnen worden toegepast. Uit fiscaal oogpunt is het dikwijls aantrekkelijk om zoveel mogelijk in één keer te kunnen afschrijven. Het is echter niet toegelaten om een investering met een economische levensduur van meerder jaren ten laste te leggen van het resultaat in het aanschaffingsjaar.

De drie meest courante methoden zijn de rechtevenredige afschrijving, vast percentage van de boekwaarde en de acceleratiemethode. In het *eerste geval* wordt de waarde van de investering gedeeld door de economische levensduur. Hier worden dus jaarlijks dezelfde afschrijvingsbedragen opgenomen in de resultatenrekening. In het geval van *vast percentage* wordt er steeds eenzelfde percentage afschrijving toegepast op de restwaarde. In de beginjaren ligt de afschrijving hoger dan naar het einde toe. Het nadeel van deze methode is dat er steeds een restwaarde overblijft. Bij *de acceleratiemethode* ligt de nadruk nog meer op de beginjaren en positief is dat er geen restwaarde blijft behouden.

“Het afschrijvingsdeel wordt bepaald door het aantal resterende jaren te delen door de som van de cijfercombinatie van de jaren” (Scherjon 1993: 110)

3.6 Financiering van de investeringen

In deze paragraaf wordt kort besproken op welke wijze investeringen gefinancierd kunnen worden. De financieringsproblematiek bevat twee aspecten, de bepaling van de vermogensbehoefte en vervolgens de keuze van de meest gunstige financieringswijze. Het totaal aantal financieringsvormen die nodig zijn om de investeringen te bekostigen vormt de totale vermogensbehoefte. Van welk soort financiering er uiteindelijk gebruik gemaakt wordt is afhankelijk van het soort investering. Voor duurzame investeringen zoals gebouwen, machines en installaties zal er gebruik gemaakt worden van langdurig vermogen.

Indien men geen gebruik kan maken van investeringssubsidies zijn er drie bronnen die men kan aanwenden om de investeringen van de onderneming te financieren. Ten eerste kan men zich richten tot het *risicodragend kapitaal* verschaft door de eigenaren. Dit aandelenkapitaal staat op de balans tegen nominale waarde. Hierin doen zich enkel wijzingen voor wanneer het aantal aandelen of het nominale bedrag per aandeel verandert. De financiering via risicodragend kapitaal is duurder dan via vreemd vermogen. Dit komt omdat aandeelhouders naar een hogere vergoeding streven dan diegene die men bekomt bij traditionele beleggingen in staatsobligaties of hypothecaire leningen. Deze duurdere financieringsvorm moet echter wel genuanceerd worden. Zo is het belangrijk dat de onderneming toch over voldoende eigen vermogen beschikt om zo haar solvabiliteit op peil te houden.

Niet alleen het aandelenkapitaal maar ook de *reserves* behoren tot het eigen vermogen. Reserves worden gevormd doordat de Algemene Vergadering beslist om de winst van het boekjaar niet of slechts gedeeltelijk uit te keren aan de aandeelhouders. Deze

ingehouden winst geeft dus ook de mogelijkheid om de expansie van de onderneming te financieren.

Ten slotte is er ook de mogelijkheid om een beroep te doen op *vreemd vermogen*. Hierbij kan er een onderscheid gemaakt worden naar looptijd (kort/lang) en naar zekerheid (gedekt/ongedekt).

	Korte termijn (< 1 jaar)	Lange termijn (> 1 jaar)
Gedekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bankkrediet met zekerheidsstelling ▪ cessie van vorderingen ▪ persoonlijke borgstelling ▪ fiduciaire eigendomsoverdracht van voorraden 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hypothecaire leningen verstrekt door: handelsbanken; institutionele beleggers; hypotheekbanken ▪ Andere middellange leningen
Ongedekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekening courant krediet ▪ Leverancierskrediet ▪ Vooruit ontvangen vorderingen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obligatieleningen ▪ Doorlopend krediet ▪ Achtergestelde leningen

Figuur 1: bronnen van vreemd vermogen

Bron: Scherjon, 1993

3.7 Toekomstige investeringen van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren

In deze paragraaf zullen de investeringen besproken worden die momenteel en in de nabije toekomst zullen worden uitgevoerd. Deze investeringen hebben betrekking op 2005, 2006 en 2008. Deze vormen de basis bij de opstelling van het financieel plan. Met behulp van dit plan kan er nagegaan worden wat de invloed zal zijn van deze investeringen op de resultaten van het Psychiatrisch Centrum.

Net zoals de bespreking van het financieel plan afzonderlijk zal gebeuren voor het Psychiatrisch Ziekenhuis (ZKH) en voor het Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT), zullen ook de investeringen afzonderlijk besproken worden voor beide afdelingen.

2005

In 2005 werden er investeringen uitgevoerd voor een totaal van 1 027 918,01 €. De financiering van deze investeringen valt volledig ten laste van de instelling en zal gebeuren via hypothecaire leningen. Het merendeel van deze investeringen kunnen beschouwd worden als vervangingsinvesteringen, waarbij de oude en versleten activa vervangen worden door nieuwe. Al deze investeringen zullen lineair worden afgeschreven. **In bijlage 1** vindt u een compleet overzicht van deze investeringen¹.

1) ZKH

Van de 1 027 918,01 € zijn er voor 972 511,84 € investeringen uitgevoerd ten voordele van het ZKH. Deze investeringen kunnen ondergebracht worden in de volgende posten:

¹ De vetgedrukte investeringen zijn investeringen van het PVT.

<u>Investeringsrekening</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Bedragen</u>
224	Grote onderhoudswerken	615 930,66
225	Inrichting van de gebouwen	83 886,54
230	Medische uitrusting	43 149,39
240	Meubilair	55 927,73
241	Materieel	64 365,53
243	Materieel voor informatieverwerking	109 251,99
TOTAAL		972 511,84

Tabel 1: overzicht investeringen ZKH 2005

2) PVT

Voor het PVT werden voor 2005 investeringen voorzien ter waarde van 55 406,17 €. De onderverdeling van deze investeringen leidt tot volgend overzicht:

<u>Investeringsrekening</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Bedragen</u>
202	Eerste oprichtingskosten	6 300,00
224	Grote onderhoudswerken	24 354,42
225	Inrichting van de gebouwen	3 732,12
230	Medische uitrusting	8 944,63
240	Meubilair	10 668,00
241	Materieel	1 407,00
TOTAAL		55 406,17

Tabel 2: overzicht investeringen PVT 2005

2006

Voor het ganse jaar zal er voor 927 462,00 € geïnvesteerd worden. Ook hier valt de financiering volledig ten laste van de instelling en zal dit voor de ganse investering gebeuren via een hypothecaire lening. Net zoals in 2005 gaat het hier over

vervangingsinvesteringen die lineair zullen worden afgeschreven. In bijlage 2 worden alle investeringen van 2006 weergegeven.

1) ZKH

Voor het ZKH bedraagt het totaal voor 2006 779 631,00 €. Verdeeld over de verschillende posten geeft dit volgend overzicht:

<u>Investeringsrekening</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Bedragen</u>
224	Grote onderhoudswerken	415 929,00
225	Inrichting gebouwen	1 649,00
230	Medische uitrusting	10 328,00
240	Meubilair	163 528,00
241	Materieel	78 945,00
243	informatieverwerking	109 252,00
TOTAAL		779 631,00

Tabel 3: overzicht investeringen ZKH 2006

2) PVT

In vergelijking met 2005 zal er meer geïnvesteerd worden. Het totaal aan investeringen voor 2006 bedraagt namelijk 147 831,00 €. Onderverdeeld naar categorie, leidt dit tot de volgende indeling:

<u>Investeringsrekening</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>bedragen</u>
224	Grote onderhoudswerken	105 350,00
230	Medische uitrusting	5 778,00
240	Meubilair	35 244,00
241	Materieel	1 459,00
TOTAAL		147 831,00

Tabel 4: overzicht investeringen PVT 2006

2008

Afhankelijk van de goedkeuring van de subsidieaanvragen, zal er vanaf 2008 gestart kunnen worden met de grote verbouwwerken. Voor deze investeringen zal het Psychiatrisch Centrum kunnen rekenen op subsidies van het Vlaams Instituut voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA). 60% van de investeringskosten van deze projecten zullen dus gefinancierd worden door het VIPA. De overige 40% vallen ten laste van het Psychiatrisch Centrum.

Omdat de precieze realisatiedatum van deze projecten nog niet gekend is, zal er in het financieel plan enkel rekening worden gehouden met het grootste investeringsproject om zo toch enig zicht te krijgen welk effect dit zal hebben op de resultaten. Hierbij gaat het om de vernieuwing van Geronto, de verpleegondersteunende diensten en de medisch-technische blok. Dit project valt volledig ten laste van de resultaten van het ZKH. Een korte beschrijving van deze investering volgt hieronder.

Het Psychiatrisch Centrum Ziekeren wil voor de ouderenzorg een aangepaste infrastructuur aanbieden. De huidige infrastructuur voldoet namelijk niet aan de verwachtingen van een modern psychiatrisch ziekenhuis. Zo zijn er te veel 3- en 4-persoonskamers. Dit biedt te weinig privacy aan de patiënten en werkt (nachtelijke) onrust in de hand.

Daarnaast zijn ook de badkamers niet aangepast aan de fysieke beperkingen van een aantal bejaarden. Één van de afdelingen bevindt zich niet alleen op een verdiep, waardoor de patiënten niet of nauwelijks naar buiten kunnen, maar de binnentuin moet ook gedeeld worden met een andere groep van patiënten. Er is ook geen aangepaste ruimte voor palliatieve zorg.

En tenslotte bevinden ook deze afdelingen voor de ouderenzorg zich in een slechte staat. Deze beperktheden laten niet toe een moderne behandeling voor gerontopsychiatrische

patiënten uit te bouwen. Slechts met de realisatie van een nieuwbouw kan een vooruitstrevende gerontopsychiatrische zorgverlening gerealiseerd worden.

De financiering van het gerontoproject gebeurt op volgende wijze:

	VIPA subsidieerbaar (100%)	Kostprijs	Recuperatie VIPA (60%)	Kostprijs ZKH
Fase 1 + 2 + 3	8 595 783,28	8 710 706,53	5 157 469,97	3 553 236,56
Fase 4	1 273 304,18	1 273 304,18	763 982,51	509 321,67
Afbraak	839 660,57	839 660,57	503 796,34	335 864,23
Infra	246 353,76	246 353,76	147 812,26	98 541,50
Kunstwerk	0,00	57 489,46	0,00	57 489,46
TOTAAL		11 127 514,50	6 573 061,08	4 554 453,42

Tabel 5: overzicht financiering gerontoproject ZKH

Fase 1: ruwbouw

Fase 2: technische uitrusting

Fase 3: afwerking

Fase 4: uitrusting en meubilering

Hoofdstuk 4: Het financieel plan

4.1 Wat is een financieel plan?

“ Financiële planning omvat de analyse van de toekomstige geldstromen binnen de onderneming, het inschatten van de gevolgen van de investerings -en financieringsbeslissingen voor diverse financieel boekhoudkundige grootheden en het afwegen van de effecten van verschillende alternatieven ten opzichte van elkaar.” (Laveren et al., 2004: 139)

Het is voor een onderneming van groot belang om het beeld van zijn onderneming in de toekomst te kunnen projecteren. Hierbij moet worden nagegaan wat de huidige situatie van het bedrijf is en waar men naartoe wil evolueren. De doelstellingen van het management kunnen enkel bereikt worden indien er voldoende rekening wordt gehouden met de financiële gevolgen voor de onderneming. Het is belangrijk dat er een gedetailleerd plan wordt opgesteld waarin de objectieven nauwkeurig worden omschreven en waarin er wordt aangetoond welk effect de uitvoering ervan zal hebben op de resultaten van de onderneming. Wanneer men over verschillende vergelijkbare projecten beschikt, die allemaal beroep doen op hetzelfde investeringskapitaal, is het interessant om deze alternatieven tegen elkaar af te wegen en uiteindelijk voor het meest winstgevende project te kiezen. (Sutton et al., 1995)

Voor de opstelling van een financieel plan is het in feite nodig om in de toekomst te kijken. Het plan is namelijk volledig gebaseerd op voorspellingen. Er wordt getracht om de financiële stroom van het bedrijf zo goed mogelijk te analyseren om zo de gevolgen van de investering(en) zo optimaal mogelijk te kunnen voorspellen. Het is belangrijk dat er een doel voor ogen wordt gehouden, maar dit doel moet wel realistisch en flexibel zijn. Er moet rekening mee worden gehouden dat tijdens de uitvoering van de investering er veranderingen kunnen optreden in vergelijking met wat er werd vooropgesteld. (Van Horne, 1983)

Bij de opstelling van een financieel plan wordt er dus rekening gehouden met één of meerdere doelstellingen die het bedrijf voor ogen heeft. Een mogelijke doelstelling kan het streven naar *winstmaximalisatie* zijn. Hierbij wordt er getracht om zoveel mogelijk geld te maken in een zo kort mogelijke periode. Men moet er wel rekening mee houden dat men door het streven naar winstmaximalisatie vaak de risico's die verbonden zijn aan een investering uit het oog gaat verliezen.

Daarnaast kan er ook gekozen worden voor *maximalisatie van de return on investment*. In dit geval streeft het management ernaar om zoveel mogelijk uit het geïnvesteerde kapitaal te halen. Het is logisch dat er geen enkel investering zal doorgevoerd worden waarbij de financieringskost hoger zal liggen dan de 'return'.

Er kan ook gekeken worden vanuit het standpunt van de aandeelhouders. In dat geval zal men streven naar een *maximalisatie van de aandeelhouderswaarde*. Dit wordt behaald door de beste combinatie van dividenduitkeringen en de marktwaarde van de aandelen. Bij deze doelstelling wordt er meer belang gehecht aan de opbrengsten per aandeel dan aan het netto inkomen. Een belangrijk nadeel hierbij is dat de marktwaarde van de aandelen vaak beïnvloed wordt door factoren waarover de onderneming geen controle heeft. Daarnaast kan het streven naar aandeelhoudersmaximalisatie er ook voor zorgen dat het management haar dagdagelijkse handelingen gaat verwaarlozen. (Coltman, 1979)

4.2 Onderdelen van een financieel plan

De belangrijkste onderdelen van het financieel plan zijn het cashbudget of liquiditeitsbudget en de pro forma financiële staten, namelijk de geprojecteerde resultatenrekening en de geprojecteerde balans. In deze paragraaf is het de bedoeling om deze verschillende onderdelen uitgebreid aan bod te laten komen. Het liquiditeitsbudget geeft enkel informatie over de voorspelde toekomstige kaspositie van het bedrijf. De geprojecteerde financiële staten daarentegen voorspellen zowel alle activa

en passiva van de onderneming als de resultatenposten. Het is wel belangrijk om er rekening mee te houden dat de verschillende onderdelen in relatie staan met elkaar. Vaak wordt er verder gebouwd op de gegevens van andere onderdelen. De geprojecteerde resultatenrekening zal eerst worden toegelicht, aangezien het liquiditeitsbudget een aantal gegevens nodig heeft uit de resultatenrekening. Het is dan op basis van de gegevens van de resultatenrekening en het liquiditeitsbudget, dat de gebudgetteerde balans zal worden opgesteld.

4.2.1 De geprojecteerde resultatenrekening

De voorspelling van de verkopen (sales forecast), is de eerste en misschien wel de meest belangrijkste stap in de opbouw van de geprojecteerde resultatenrekening. Er wordt van start gegaan door een overzicht te maken van de verkopen van de laatste jaren. Veel bedrijven maken gebruik van een interne en een externe analyse. In het geval van de interne analyse wordt aan de vertegenwoordigers gevraagd hoe zij de verkopen zien evolueren naar de toekomst toe. Bij een externe analyse wordt er aan analisten gevraagd om voorspellingen te maken over de economie in het algemeen of over een specifieke bedrijfstak. Het is dus belangrijk dat dit accuraat verloopt want de andere variabelen zoals de kosten en de uitgaven zijn vaak gebaseerd op de verkopen.

Er zijn twee belangrijke methoden om de resultatenrekening op te stellen: de methode van de verkoopprocenten (the percent of sales method) en de methode van de gebudgetteerde kosten (the budgeted expense method). In de meeste gevallen wordt gebruik gemaakt van een combinatie van de twee.

De eerste methode is een vrij eenvoudige om toe te passen. Deze is gebaseerd op de assumptie dat de verschillende kostencomponenten zullen berekend worden op basis van de verhouding in het verleden met de verkopen. Dus bij de methode van de verkoopprocenten zal men op het voorspelde omzetcijfer historische kostenratio's toepassen. Deze aanpak is echter alleen toepasbaar bij ondernemingen met een stabiel

en goed voorspelbaar omzetcijfer en met een productie die schommelt met de omzet. (Moshe, 1987)

Volgens Brigham en Ehrharde (2002) is de eerste stap het isoleren van de resultaten- en balansitems die rechtstreeks variëren met de verkopen. Bij de resultatenrekening leidt een stijging van de verkopen tot een stijging van al de variabelen behalve van de intrestuitgaven. Dus de kosten van de verkochte goederen en de verkoop- en administratie-uitgaven worden verondersteld gerelateerd te zijn aan de verkopen, maar de intrestuitgaven vormen een onderdeel van financiële beslissingen.

Bij *de methode van de gebudgetteerde kosten* worden de kosten afzonderlijk geraamd, zonder gebruik te maken van historische gegevens. Het is aan het management om te beslissen hoeveel tijd en geld zij willen besteden aan het opstellen van een nauwkeurige voorspelling. Deze tweede methode is dus te verkiezen wanneer toekomstige kosten sterk zullen afwijken van de historische kosten. (Moshe, 1987)

Door de Belgische wetgever werd de verplichting opgelegd tot de opstelling van een gedetailleerde resultatenrekening. Zo dient de resultatenrekening volgende rubrieken te bevatten:

- operationele opbrengsten, kosten en resultaat
- financiële opbrengsten en kosten
- resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor belastingen
- uitzonderlijke opbrengsten en kosten
- resultaat voor belastingen
- belastingen op het resultaat
- winst (verlies) van het boekjaar

4.2.2 Het liquiditeitsbudget

Van Horne (2002) stelt dat het liquiditeitsbudget onmisbaar is in de financiële planning. Het geeft een inzicht in de toekomstige geldstroom en wordt dus gebruikt om de eventuele korte termijn cashbehoefte van het bedrijf te bepalen. Deze bepaling van de kritische kasmomenten is één van de voordelen van het opstellen van een goed liquiditeitsbudget. Zo kunnen kastekorten op de meest voordelige wijze gefinancierd worden en kunnen kasoverschotten belegd worden tegen het hoogste rendement. Daarnaast zorgt een goed budget voor aanwijzingen over de duur en de gewenste aard van de financiering. Andere voordelen van een kasplanning zijn de mogelijkheid om een lager bedrijfskapitaalniveau aan te houden en dus zo de financieringskost te verlagen, het reduceren en evalueren van de onzekerheid over de toekomst en het vermijden van crisissituaties. Bovendien kan er ook een verschillenanalyse worden uitgevoerd door de prognose en de werkelijkheid met elkaar te vergelijken. (Laveren et al., 2004)

Het budget bestaat uit een gedetailleerde staat van alle verwachte uitgaven met daartegenover de verwachte ontvangsten. Er moet steeds rekening gehouden worden met onverwachte wijzigingen en daarom is het aangewezen om meerdere budgetten op te stellen.

Net zoals bij de resultatenrekening vormen ook hier de voorspelling van de verkopen de sleutel tot een goede opstelling. Nadat de omvang van de verkopen zijn vastgesteld kan men beginnen met de bepaling van de kasontvangsten van deze verkopen. Zo moet men een onderscheid maken tussen cash en kredietverkopen en bepalen hoelang de kredietperiode zal lopen. Naast de ontvangsten uit verkopen, kunnen er ook ontvangsten ontstaan uit de verkoop van activa en voorraden, door een terugstorting van belastingen,...

De tweede belangrijke component van het kasbudget zijn de uitgaven. Onder deze uitgaven bevinden zich onder andere de betalingen van de verschillende aankopen en de

lonen. Er zijn een aantal uitgaven, zoals de personeelskosten, die uit de geprojecteerde resultatenrekening kunnen worden afgeleid. De uitgaven van grond- en hulpstoffen en diensten en diverse goederen worden geraamd op basis van het verkoopbudget, het productiebudget en de voorraadpolitiek. Hierbij is het ook belangrijk dat er gekeken wordt naar de bekomen kredietvoorwaarden en het betalingsgedrag van de onderneming. Naast de operationele uitgaven moet er ook gekeken worden naar de financiering- en investeringsuitgaven zoals aflossingen, investeringen, intresten en dividenden.

Door de ontvangsten en de uitgaven samen te voegen, wordt de netto cashflow van het bedrijf bekomen. Hierbij moet er ook rekening worden gehouden met een minimum voorraad aan liquide middelen. Voor de bepaling van dit minimum moet er gekeken worden naar de snelheid waarmee de liquiditeiten kunnen worden vrijgemaakt en de variatie tussen de verwachte en de werkelijke kasstromen.

4.2.3 De geprojecteerde balans

De balans vormt het sluitstuk van de financiële planning. Het is de bedoeling om zo de financiële haalbaarheid van het plan na te gaan. Voor de opstelling ervan wordt informatie gebruikt van andere bronnen. Een aantal gegevens zoals de winsten, belastingen, dividenden en afschrijvingen worden uit de geprojecteerde resultatenrekening gehaald. Daarnaast wordt er voor de investeringen, het eindsaldo liquide middelen en de aflossingen gebruik gemaakt van het liquiditeitsbudget. En tenslotte worden er ook nog gegevens gehaald uit de voorbije balans. (Laveren et al., 2004)

De methoden van de verkoopprijsprocenten en van de gebudgetteerde kosten zijn ook toepasbaar op de balans. In het geval van de verkoopprijsprocenten moeten zowel de vaste als de vlottende activa toenemen bij een stijging van de verkopen. Zo zal een toename van de verkopen leiden tot een toename van de aankopen, en dit zal op zijn beurt zorgen

voor een stijging van de handelsschulden. Daarnaast vereist een stijging van de verkopen ook een toename van de arbeid, en dus een stijging van de lonen.

Net zoals bij de resultatenrekening moet er bij de opstelling van de balans rekening worden gehouden met de regels van de Belgische wetgeving. Zo moet het schema van de balans in België redelijk gedetailleerd worden opgesteld. Bij de activa en passiva moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de volgende posten:

Activa	Passiva
<u>Vaste activa</u> <ul style="list-style-type: none">- oprichtingskosten- immateriële vaste activa- materiële vaste activa- financiële vaste activa	<u>Eigen vermogen</u> <ul style="list-style-type: none">- kapitaal- uitgiftepremies- herwaarderingsmeerwaarden- reserves- overgedragen resultaat- kapitaalsubsidies
<u>Vlottende activa</u> <ul style="list-style-type: none">- vorderingen op meer dan één jaar- voorraden en bestellingen in uitvoering- vorderingen op ten hoogste één jaar- geldbeleggingen- liquide middelen- overlopende rekeningen actief	<u>voorzieningen en uitgestelde belastingen</u> <u>Schulden</u> <ul style="list-style-type: none">- schulden op meer dan één jaar- schulden op ten hoogste één jaar- overlopende rekeningen passief

Figuur 2: schema voor de balans volgens de Belgische wetgeving

Bron: Vanstraelen, 2004

4.3 Onderlinge samenhang tussen de verschillende financiële staten

Bij de opstelling van een financieel plan moet er rekening gehouden worden met de relatie die er heerst tussen de verschillende financiële staten. Meestal wordt er van start gegaan met de opstelling van de *resultatenrekening*. Hieruit zal blijken of er dat jaar winst of verlies zal gemaakt worden en wat er met het resultaat zal gebeuren. Het te bestemmen resultaat bestaat uit de som van het te bestemmen resultaat van dat boekjaar

en het overgedragen resultaat van het vorige boekjaar. Dit over te dragen resultaat zal dan worden opgenomen in de eindbalans van het boekjaar onder het eigen vermogen, namelijk het overgedragen resultaat.

Na de resultatenrekening gaat men over tot de berekening van het *liquiditeitbudget*. Het beginsaldo van dit budget vindt men terug in de eindbalans van het vorige boekjaar, onder de liquide middelen. Dit betekent dus ook dat het nieuwe eindsaldo van het liquiditeitsbudget wordt opgenomen in de nieuwe balans.

De laatste stap in het financiële plan is de opstelling van de *balans*. Uit bovenstaande alinea's blijkt dat het saldo van het overgedragen resultaat en de liquide middelen rechtstreeks wordt bepaald via de andere financiële staten. Daarnaast worden tal van andere posten onrechtstreeks berekend.

Zo worden onder meer de vaste activa berekend op basis van de voorbije balans, rekening houdend met nieuwe investeringen en de afschrijvingen van dat jaar. Bij de bepaling van de vlottende activa wordt een beroep gedaan op de combinatie resultatenrekening en liquiditeitsbudget. Een vordering betekent geld dat men nog te goed heeft in het volgende boekjaar. Concreet wil dit zeggen dat er opbrengsten zijn geboekt die nog niet volledig ontvangen zijn in het huidige boekjaar. Hetzelfde geldt voor de schulden. Vaak worden er kosten opgenomen in de resultatenrekening waarvan de uitgaven niet volledig in hetzelfde boekjaar zullen gebeuren.

4.4 Nut van een financieel plan

Volgens Wytzes (1978) is het belangrijk dat het management zich regelmatig afvraagt of er veranderingen moeten worden doorgevoerd in het bedrijf. Daarnaast is het aangewezen dat zij zich trachten een beeld te vormen van welke gevolgen deze veranderingen voor het bedrijf kunnen hebben. Een voordeel van de opstelling van een

plan is het betere inzicht dat men krijgt in het functioneren van de onderneming. Het is belangrijk dat de financiële situatie van het bedrijf wordt opgevolgd zodat er tijdig kan worden ingegrepen indien er zich problemen voordoen. Daarnaast vormt financiële analyse ook een belangrijk hulpmiddel bij het nemen van bepaalde beslissingen. De sterke en zwakke punten van de onderneming kunnen tot uiting komen en ook eventuele relaties tussen grootheden worden duidelijker.

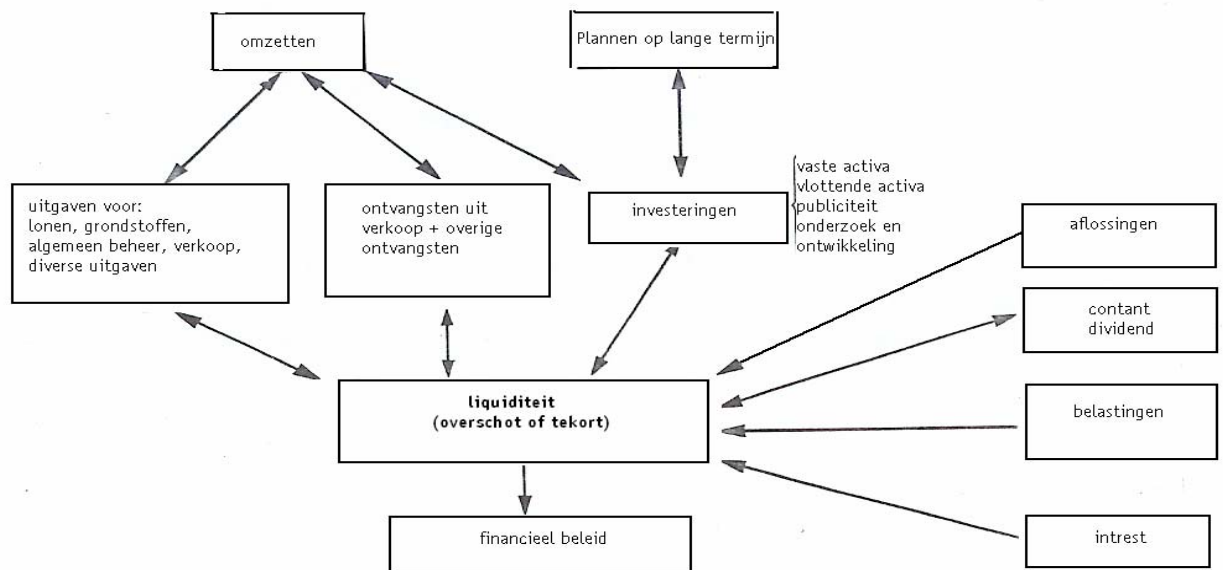
4.4.1 Ratioanalyse

Volgens Van Munster (1970) kunnen verhoudingen tussen relevante onderdelen van de jaarrekening worden aangetoond door het gebruik van kengetallen of ratio's. Deze kengetallen zijn een belangrijk hulpmiddel om zich een beeld te kunnen vormen van de financiële toestand van een onderneming. Vooral de ontwikkeling van deze ratio's in de loop der jaren kan interessante informatie opleveren. Daarnaast is het ook zinvol om deze getallen te vergelijken met deze van rechtstreekse concurrenten en met de geldende norm van de bedrijfstak. Het is van belang er rekening mee te houden dat kengetallen niet los van elkaar mogen geïnterpreteerd worden, er bestaat vaak een onderlinge band. De meest gebruikte en dus ook de meest bekende ratio's zijn de liquiditeit, de solvabiliteit en de rentabiliteit.

4.4.1.1 De liquiditeit

Via *de liquiditeit* kan de leiding van het bedrijf nagaan of zij in staat zal zijn om al haar betalingen tijdig te kunnen doorvoeren. Het is belangrijk dat bij de opstelling van de liquiditeitsplanning niet enkel rekening wordt gehouden met de uitgaven en ontvangsten van de lopende activiteiten, maar ook met de verwachte uitgaven van de investeringen en de aflossingen. Daarnaast kan er uit deze cijfers ook afgeleid worden in welke perioden en voor hoeveel de onderneming over overtollige liquide middelen zal beschikken. Op basis van deze gegevens kan een beslissing genomen worden over een tijdelijke belegging of een andere aanwending van de overtollige middelen. (Wytzes

1978). Onderstaand schema geeft de onderlinge samenhang weer tussen de verschillende onderdelen van de liquiditeitsberekening. Via het schema wordt duidelijk gemaakt welke activiteiten een invloed uitoefenen op de voorspelling van de liquiditeit. Deze prognose oefent een invloed uit op het financiële beleid van de onderneming. Een overschot aan liquide middelen dan wel een tekort zal een verschillend effect hebben op de financiering van het bedrijf. Via de financiering wordt vastgelegd voor welke termijnen en op welke voorwaarden de onderneming liquide middelen moet aantrekken of afstoten.

Figuur 3: liquiditeitschema

Bron: Wytzes, 1978

De liquiditeitsratio kan ook voorgesteld worden in formulevorm. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen liquiditeit in ruime en in enge zin. Bij deze laatste wordt er geen rekening gehouden met voorraden en overlopende rekeningen. De reden hiervoor is dat wanneer de onderneming zich in moeilijkheden bevindt, zij niet in staat zal zijn om deze componenten te realiseren. De liquiditeit in enge zin is dan ook een strengere berekening dan de liquiditeit in ruime zin. Voor beide ratio's is de norm wel vastgelegd op 1. (Limère, 2000)

TELLER	
Voorraden en bestellingen in uitvoering	+3
Vorderingen <= 1 jaar	+40/41
Geldbeleggingen	+50/53
Liquide middelen	+54/58
Overlopende rekeningen actief	+490/1
NOEMER	
Schulden <= 1 jaar	+42/48
Overlopende rekeningen passief	+492/3

Figuur 4: berekening liquiditeit in ruime zin

Bron: Limère, 2000

4.4.1.2 De solvabiliteit

Deze ratio geeft de verhouding van de eigen middelen weer ten aanzien van de totale middelen. Hierbij kan worden nagegaan of de onderneming voldoende eigen vermogen heeft om in geval van faillissement alle verschaffers van vreemd vermogen hun geld terug te betalen. Wordt het eigen vermogen te klein, of zelfs negatief, dan zijn de vermogensverhoudingen verstoord. De solvabiliteit is dan onvoldoende om kredietverschaffers en leveranciers het nodige vertrouwen te geven.

Hoe hoger de solvabiliteit hoe kleiner de afhankelijkheid van externe vermogensverschaffers. Heeft een bedrijf een lage solvabiliteit dan is het niet in staat om extra vreemd vermogen aan te trekken om zijn activiteiten te financieren. Solvabiliteit is dus een maatstaf voor banken voor het risico van het verstrekken van krediet. Als vuistregel geldt dat de solvabiliteit minimaal tussen de 0,2 en 0,35 ligt. (Limère, 2000)

TELLER	
Kapitaal	+10
Uitgiftepremies	+11
Herwaarderingsmeerwaarden	+12
Reserves	+13
Overgedragen winst (of verlies)	+140 (141)
Kapitaalsubsidies	+15
NOEMER	
Totaal der passiva	+10/49

Figuur 5: berekening van de solvabiliteit

Bron: Limère, 2000

4.4.1.3 De rentabiliteit

Naast de liquiditeit en de solvabiliteit is het ook belangrijk om naar *de winstgevendheid of de rentabiliteit* van de onderneming te kijken. Via de rentabiliteit kan er nagegaan worden of de onderneming voldoende zal presteren met de ingezette middelen. Uit het plan moet blijken of er een voldoende rendement behaald zal kunnen worden. Indien dit niet het geval is moeten er aanpassingen worden doorgevoerd totdat het gewenste rendement bereikt wordt. Bij deze opstelling is het vereist dat de leiding van de onderneming ervoor zorgt dat de middelen die nodig zijn om de veranderingen door te voeren, op de juiste momenten beschikbaar zijn. Deze middelen dienen tevens tegen zo gunstig mogelijke condities te worden aangetrokken.

Hier kan er ook een onderscheid gemaakt worden tussen verschillende berekeningen van de rentabiliteit. Enerzijds tussen de rentabiliteit van het eigen vermogen (R.E.V.) en van het totale vermogen (R.T.V.). Anderzijds kan er gekeken worden naar de situatie voor belasting en na belasting. (Limère, 2000)

De rentabiliteit van een onderneming is afhankelijk van de winstmarge en van de omloopsnelheid van het kapitaal. Het R.E.V. wordt vooral gebruikt om ondernemingen

met elkaar te vergelijken. Deze ratio is vooral van belang voor de kapitaalverschaffers zoals de eigenaars en de aandeelhouders van de onderneming. De norm voor het R.E.V. wordt vastgelegd op ten minste de geldende marktrente voor langlopende leningen. Indien deze norm niet behaald wordt, zullen aandeelhouders niet (langer) geneigd zijn om geld in de onderneming te stoppen. Aangezien aandelen risicokapitaal zijn, moet de winst voldoende zijn om de door de aandeelhouders genomen risico's te vergoeden. (Van Munster, 1970)

TELLER	
Winst of verlies van het boekjaar	+70/67
NOEMER	
Kapitaal	+10
Uitgiftepremies	+11
Herwaarderingsmeerwaarden	+12
Reserves	+13
Overgedragen winst (verlies)	+140 (141)
Kapitaalsubsidies	+15

Figuur 6: berekening netto rentabiliteit van het eigen vermogen na belasting

Bron: Limère, 2000

Het R.T.V. daarentegen wordt gebruikt als een maatstaf voor het gebruik van de totale activa van de onderneming en geeft dus een idee van hoe het management deze middelen heeft beheerd. Vooral in grote ondernemingen, waar er naast de aandeelhouders nog tal van andere belanghebbenden zijn wordt er meer aandacht aan deze ratio geschonken. Het R.T.V. is in feite een middel om de continuïteit van de onderneming te controleren.

TELLER	
Winst of verlies van het boekjaar	+70/67
Kosten van schulden	+650 +653
Intrestsubsidies, aangerekend op het resultaat	-9126
Belastingen op het resultaat	+9134
NOEMER	
Totaal der activa	+20/58

Figuur 7: berekening netto rentabiliteit van het totaal der activa, voor belasting

Bron: Limère, 2000

De relatie tussen de solvabiliteit en de rentabiliteit van een onderneming is de financiële hefboomwerking. *“Wanneer de geïnvesteerde middelen meer renderen dan de kost van de aangetrokken schuldfinanciering, dan komt dit overschot toe aan het aandelenkapitaal en wordt de rentabiliteit omhoog gedreven.”* (Ooghe en Van Wymeersch 1998: 7)

4.4.2 Informatieve functie

Het is belangrijk om een grondige financiële analyse uit te voeren op het financieel plan van de onderneming. Er zijn tal van belanghebbenden die nood hebben aan goed geanalyseerde informatie van het bedrijf. Elke belanghebbende streeft wel andere doelstellingen na en zal dan ook geïnteresseerd zijn in andere aspecten van de financiële informatie.

Een eerste groep zijn de *aandeelhouders* van het bedrijf. Zij bekijken de financiële gegevens vooral vanuit economisch standpunt. Hierbij gaat hun interesse voornamelijk uit naar de dividenden die zij zullen ontvangen en naar de kapitaalwinst die zij bij stijgende aandelenprijzen kunnen realiseren. De omvang van de dividenden is afhankelijk van de behaalde winst en van de dividenduitkeringpolitiek. De analyse van de ratio's is hierbij van groot belang. Zo wordt de winst mede bepaald door de rentabiliteit en door de financiële hefboomwerking. De dividenduitkering daarentegen hangt af van de

liquiditeitspositie, van de solvabiliteit en van de rentabiliteit van de onderneming. De uitkering van kasdividenden vereist de aanwezigheid van voldoende liquiditeiten. Daarnaast wordt er voor de solvabiliteit gekeken naar de schulden. Hoe meer er met schulden gefinancierd wordt, hoe beter het is om de winst te reserveren om zo de eigen middelen te versterken. En tenslotte speelt ook de rentabiliteit een rol in de mate van dividenduitkering. Aandeelhouders zijn meer bereid tot reservering indien er een hoge rentabiliteit verwacht wordt. In dat geval kan een toename van de reserves leiden tot grotere winsten en dividenden in de toekomst, waardoor de waarde van het aandeel ook gaat verhogen en dus zorgt voor meer kapitaalwinst. We kunnen dus stellen dat de financiële informatiebehoefte van de aandeelhouders zeer uitgebreid is.

Als tweede belangrijke groep zijn er de *schuldeisers*. De onderneming kan een beroep gedaan hebben op verschillende vormen van korte- en langetermijnschulden. Deze belanghebbenden zijn vooral geïnteresseerd in de solvabiliteit. Zij controleren of de onderneming in staat zal zijn om de intresten en de lening af te lossen.

Vervolgens zijn er ook *de werknemers* voor wie de financiële analyse van belang kan zijn, onder andere ter voorbereiding van onderhandelingen over lonen en andere werkvoorwaarden. Vooral de economische leefbaarheid van het bedrijf is een aspect dat de werknemers interesseert. Zo kan men nagaan of de onderneming er financieel goed of slecht voorstaat en op basis daarvan kunnen er bepaalde eisen gesteld worden.

Niet alleen de werknemers maar ook *de overheid* is in de economische leefbaarheid van de onderneming geïnteresseerd. Wanneer de overheid tijdig op de hoogte wordt gesteld van bepaalde moeilijkheden in bedrijven, is er meer kans op een goede oplossing. (Ooghe en Van Wymeersch, 1998)

Hoofdstuk 5: Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

5.1 Algemeen

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) is een Vlaamse openbare instelling. Op de website www.wvc.vlaanderen.be/vipa wordt deze instelling uitvoerig besproken. Samen met de informatie die mij ter beschikking werd gesteld via tal van documentatiemappen is het mogelijk om in dit hoofdstuk een gedetailleerde beschrijving te geven van het VIPA. Deze instelling werd opgericht in 1994 en is de opvolger van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen. Het actieterrein van het VIPA is de gezondheids- en welzijnssector. Zo worden er investeringssubsidies en –waarborgen toegekend bij de oprichting, aankoop, uitbreiding, verbouwing of leasing van gebouwen en bij de aankoop van uitrusting of apparatuur. Dit maakt het mogelijk voorzieningen aan te bieden die betaalbaar zijn en beantwoorden aan de eisen inzake woon- en zorgcomfort. Op basis van objectieve criteria worden de beperkte VIPA-middelen gebruikt om subsidies toe te kennen aan initiatieven die maximaal aansluiten bij de beleidsvisie van de Vlaamse regering. Het VIPA richt zich tot instellingen in vijf sectoren:

- Verzorgingsinstellingen: algemene ziekenhuizen, psychiatrische ziekenhuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, rust- en verzorgingstehuizen en de daghospitalisatie binnen een ziekenhuis.
- Voorzieningen voor preventieve en ambulante gezondheidszorg: gezondheidscentra, centra voor medisch schooltoezicht, centra voor geestelijke gezondheidszorg, consultatiebureaus voor respiratoire aandoeningen, wijkgezondheidscentra en aanloopadressen (beheersinstanties) voor beschermt wonen.

- Voorzieningen voor ouderen: rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, dienstencentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf.
- Algemeen welzijnswerk: autonome centra en centra voor teleonthaal
- Voorzieningen voor bijzondere jeugdbijstand

Als een welzijns- of zorgvoorziening haar infrastructuur met gemeenschapsgeld wil verbeteren of uitbreiden moet ze een aanvraagprocedure doorlopen. Het VIPA ondersteunt de initiatiefnemer en zorgt voor de administratieve begeleiding van de ingediende plannen tot ze uiteindelijk door de bevoegde adviescommissies worden beoordeeld. De procedure die moet gevolgd worden bij de aanvraag van subsidies is afhankelijk van het soort instelling. Zo zijn er twee mogelijkheden. Enerzijds is er de uitgebreide subsidieaanvraag.

- Masterplan in twee fasen
- Zorgstrategische aspecten van het masterplan (advisering door de commissie zorgstrategie)
- Technisch-financiële aspecten van het masterplan (advisering door de coördinatiecommissie)
- Subsidiebelofte
- Vastlegging van het subsidiebedrag
- Subsidiebeslissing voor maximaal vier projectfasen
- Gunning
- Vereffening

Deze procedure is van toepassing voor de algemene ziekenhuizen, de ouderenvoorzieningen, de thuiszorg en de bijzondere jeugdbijstand. Anderzijds is er de ingekorte versie en deze heeft betrekking op alle andere voorzieningen.

- Masterplan in één fase (advisering door de coördinatiecommissie)
- Subsidiebelofte
- Vastlegging van het subsidiebedrag
- Subsidiebeslissing voor maximaal vier projectfasen
- Gunning
- Vereffening

Er zal dus steeds een masterplan moeten worden ingediend. Dit is een globale en beschrijvende schets met een kostenraming van de geplande investeringen. Daarnaast bevat het masterplan ook een financiële planning. Hier wordt de financiering van de geplande investering met realistische cijfers ondersteund. Het enige verschilpunt tussen beide procedures is dat het masterplan in één fase enkel de indiening van een technisch-financieel plan vereist en geen zorgstrategisch plan. Bij het indienen van een subsidieaanvraag zal het P.C. Ziekeren de ingekorte procedure moeten doorlopen aangezien psychiatrische instellingen niet tot de categorie algemene ziekenhuizen, ouderenvoorzieningen, thuiszorg of bijzondere jeugdbijstand behoren en dus onder andere voorzieningen vallen.

5.2 Het zorgstrategisch plan

De aanvraag tot goedkeuring van het zorgstrategisch plan bevat een aantal elementen. Naast het plan zelf moet de aanvraag ook de ondertekende notulen bevatten van de vergadering van de bevoegde organen van de initiatiefnemer. In de notulen is de beslissing opgenomen om het zorgstrategisch plan goed te keuren en in te dienen.

Het zorgstrategisch plan omvat een omschrijving van de huidige situatie op gebied van zorgaanbod, infrastructuur, ligging en samenwerkingsverbanden. Daarnaast moet ook aandacht worden besteed aan de toekomstvisie met betrekking tot diezelfde elementen en de geplande rol in de regio. Het is ook belangrijk om argumenten en voorwaarden aan

te halen die de realisatie van die toekomstvisie aantonen Tenslotte is het vereist om een beschrijving te geven van alle investeringen die men in de komende tien jaar wenst uit te voeren.

Voor de opmaak van het plan moet er gebruik gemaakt worden van modellen die door het VIPA ter beschikking worden gesteld.

De indiening van een zorgstrategisch plan bestaat uit verschillende fasen. Buiten de voorbereidende fase, is elke fase aan een vaste doorlooptijd gekoppeld.. Via deze aanpak wordt de snelheid van afhandeling bevorderd en wordt de doorlooptijd van het hele plan beperkt tot maximum 210 dagen. De beschikbaarheid van informatie via het internet over het proces en de aanpak van het zorgstrategisch plan heeft ook een positieve invloed op de snelheid van afhandeling. Zo wordt de omgevingsanalyse meestal al binnen de week na de vraag naar ondersteuning ingediend.

Door het VIPA-managementteam worden er meerdere malen per week strategische workshops georganiseerd. Hierin wordt er aan de initiatiefnemers toelichting gegeven bij de opmaak van het zorgstrategisch plan. Binnen de tien kalenderdagen na ontvangst wordt het zorgstrategisch plan door het VIPA aan de bevoegde administratie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap overgedragen. Deze administratie is belast met het opmaken van een evaluatienota over de zorgaspecten van het plan. Tijdens dezelfde tijdsperiode bezorgt het VIPA het zorgstrategisch plan ook aan één of meer ambtenaren die ter beschikking staan van de instelling. Hun taak bestaat erin om een evaluatienota op te stellen over de financiële aspecten van het plan.

Het financieel advies wordt dus door het VIPA zelf opgesteld, maar voor advies over de inhoudelijke aspecten van het plan worden anderen instellingen gecontacteerd. Voor de ziekenhuisdossiers wordt er beroep gedaan op de administratie gezondheidszorg en voor de ouderenvoorzieningen op de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn. Het VIPA geeft dus samen met de betrokken administraties kritische maar opbouwende

commentaren over de zorgstrategische plannen om er voor te zorgen dat deze zullen voldoen aan de criteria van het Vlaamse beleid.

Binnen veertig kalenderdagen worden deze evaluatienota's door het VIPA via een aangetekende brief naar de initiatiefnemer verstuurd. Deze beschikt dan over een termijn van veertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de ontvangst van de evaluatienota's, om een reactienota in te dienen bij het Fonds, of om het Fonds te laten weten dat hij zijn zorgstrategisch plan grondig zal aanpassen. Indien dit laatste het geval is, zal de hele procedure terug doorlopen moeten worden.

Binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de reactienota, of wanneer binnen de gestelde termijn geen reactienota werd ingediend, binnen vijftien kalenderdagen na het verstrijken van die termijn wordt het dossier overhandigd aan de commissie zorgstrategie. Vanaf dan krijgt het dossier een inschrijvingsdatum. In de eindfase is het dus aan de commissie zorgstrategie om het plan te beoordelen en advies uit te brengen aan de minister. Het te beoordelen dossier bestaat uit het ingediende zorgstrategische plan, de evaluatienota's en de eventuele reactienota.

De commissie zorgstrategie is samengesteld uit drie interne en drie externe leden. De drie interne leden behoren tot het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Ze worden aangesteld door de Vlaams minister van volksgezondheid, momenteel is dit Inge Vervotte. De externe leden worden aangesteld op basis van hun deskundigheid over de betrokken instelling en worden gekozen uit een lijst die goedgekeurd is door de minister. Bij de Commissie Zorgstrategie voor de algemene ziekenhuizen is één extern lid afkomstig uit de Vlaamse Adviesraad voor erkenning van verzorgingsinstellingen. De andere twee externe leden worden aangesteld op basis van hun deskundigheid in de gezondheidszorg. In het geval van voorzieningen voor bejaarden, thuiszorg of bijzondere jeugdbijstand worden de drie externe leden steeds aangesteld wegens hun deskundigheid in ouderenzorg, thuiszorg of bijzondere jeugdzorg.

De verschillende Commissies Zorgstrategie stellen een huishoudelijk reglement op. Hierin wordt de werking, de aanstelling van de interne en externe leden en de onverenigbaarheden geregeld. Dit huishoudelijk reglement moet ook worden goedgekeurd door de minister. De opdracht van de Commissies Zorgstrategie bestaat erin advies te verlenen aan de minister over de behandelde zorgstrategische plannen. Deze adviesverlening moet binnen de twee maanden na inschrijvingsdatum gebeuren. In uitzonderlijke gevallen kan de minister deze termijn verlengen met maximaal één maand. Het advies van de Commissie Zorgstrategie moet binnen de vijftien kalenderdagen na adviesverlening samen met de rest van het dossier aan de minister overhandigd worden.

De uiteindelijke beslissing om het plan al dan niet geheel of gedeeltelijk goed te keuren zal dan ook door de minister gebeuren. Hiervoor beschikt hij over een periode van één maand. Indien het zorgstrategisch plan wordt goedgekeurd, kunnen de instellingen die gebonden zijn aan het uitgebreide masterplan beginnen aan de opstelling van het technisch-financieel plan. Voor de algemene ziekenhuizen, de ouderenvoorzieningen en de voorzieningen in de thuiszorg kan dus gestart worden met fase 2. Voor alle overige instellingen gaat hier de procedure van subsidieaanvraag pas van start. In onderstaande figuur zijn de verschillende onderdelen van het zorgstrategisch plan opgenomen, samen met de maximale doorlooptijd van elke fase.

Figuur 8: begeleiding en timing zorgstrategisch plan

Bron: www.wvc.vlaanderen.be/vipa

5.3 Het technisch-financieel plan

De concrete projectplannen van de initiatiefnemers worden opgenomen in het technisch-financieel plan. Het in te dienen dossier bestaat uit een aantal verplichte onderdelen. Zo moeten ook hier de ondertekende notulen van de vergadering waar besloten werd om het technisch-financieel plan goed te keuren worden ingediend. Daarnaast moet er door de instellingen die onder het uitgebreide masterplan vallen verwezen worden naar het zorgstrategische plan dat door de minister werd goedgekeurd. Bovendien moeten alle instellingen over een document beschikken waaruit blijkt dat het masterplan zal kunnen worden uitgevoerd. Dit wil zeggen dat het plan zal moeten voldoen aan de bepalingen van artikel 11 § 1 van het VIPA decreet.

Uit dit artikel volgt dat de regering het masterplan enkel kan goedkeuren en een subsidiebelofte kan verlenen als de geplande investeringen passen in de programmatie. Zo mag de totale som van alle subsidiebeloften per sector niet meer bedragen dan in de

begroting per sector is ingeschreven. En tenslotte bevat het dossier het technisch-financieel plan.

Het technisch-financieel plan is ook uit een aantal onderdelen opgebouwd. Ten eerste moet er een beschrijving gegeven worden van de bestaande infrastructuur. Hierbij moet de aandacht vooral uitgaan naar het historische belang, de leeftijd, de functionaliteit, de gebruikintensiteit, de leefbaarheid en de energie-efficiëntie. Daarnaast is het ook belangrijk dat er naar de toekomst wordt gekeken.

Van de betrokken instellingen wordt hiermee verwacht dat zij een beschrijving geven van alle investeringen die zij in de komende tien jaar wensen door te voeren met omschrijving van de doelgroep, de geplande capaciteit, de fasering en de geplande uitvoeringstermijnen met kostenraming. Voor de algemene ziekenhuizen en de voorzieningen voor bejaarden, de thuiszorg en de bijzondere jeugdzorg zijn deze onderdelen al besproken bij het zorgstrategisch plan en volstaat het dus om een versie van dat plan bij te voegen. Een financieel plan voor de bedoelde investeringen daarentegen is voor alle betrokken instellingen vereist. Dit plan moet gedetailleerd zijn voor het project en moet een balans, een exploitatierekening en een winstenverliesrekening bevatten. Als laatste element kan er eventueel een opdeling worden gemaakt van de bedoelde investeringen in projecten en hun respectievelijke uitvoeringstermijnen.

Al deze elementen zijn echter nog niet voldoende om te voldoen aan de aanvraag tot subsidiebelofte. Hiervoor zijn er nog een aantal andere stukken vereist die worden opgenomen in het projectplan. Zo moet de aanvraag ook een stedenbouwkundig attest en advies van de bevoegde brandweerdienst bevatten. Daarnaast is ook een algemeen vestigingsplan, een uittreksel van het kadastraal plan en een voorontwerp van de plannen op schaal 1/100 vereist. Eventueel ook een verslag over het gevolg dat er gegeven is aan voorafgaande werkvergaderingen en aan de aanbevelingen van de

administraties. En tenslotte is het ook belangrijk dat er een raming en een oppervlakteberekening gebeurt van het project.

Net zoals bij het zorgstrategisch plan zijn ook hier de verschillende onderdelen aan vaste doorlooptijden gebonden. Het VIPA onderzoekt of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden. En maakt een raming van de financiële gevolgen van het project op de volgende begrotingsjaren. Ook hier beperkt de taak van het VIPA zich tot het leveren van financieel advies. Voor de inhoudelijke en technische adviezen wordt er binnen de tien kalenderdagen na ontvangst van de aanvraag een beroep gedaan op de bevoegde administraties.

Wat betreft de inhoudelijke aspecten wordt er advies gevraagd over de erkenningsnormen, de programmatie, de begrotingsweerslag op het activiteitenprogramma bij exploitatie van het project, over de prioriteiten tussen de verschillende aanvragen bij de uitvoering en indien van toepassing over de conformiteit met het goedgekeurde zorgstrategisch plan. De technische aspecten hebben betrekking op de kostprijsraming van de gesubsidieerde infrastructuur. De administraties bezorgen hun adviezen binnen de zestig kalenderdagen aan het VIPA. Het VIPA vormt het centrale aanspreekpunt voor de verschillende instellingen en onderhoudt zo de communicatie met de betrokkene administraties.

Het VIPA en de administraties formuleren hun commentaren en adviezen en deze worden samen met de technisch-financiële plannen overgedragen aan de coördinatiecommissie. Deze coördinatiecommissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van het VIPA en van de administraties aan wie het advies werd aangevraagd. Het is deze coördinatiecommissie die uitspraak doet over deze fase van het masterplan en dus een ontwerp van beslissing opmaakt om deze aan de overheid voor te leggen. Deze besprekingen vinden plaats tijdens de (in principe) maandelijks gehouden bijeenkomsten.

Zo zal er onder meer gecontroleerd worden of de plannen voldoen aan de bouwtechnische en functionele vereisten en of de betrokken instellingen over voldoende financiële middelen beschikken om deze plannen uit te werken. Hierbij onderzoekt men of de bouwconcepten flexibel genoeg zijn om in te spelen op eventuele toekomstige veranderingen. Daarnaast wordt er ook gekeken of er zuinig wordt omgesprongen met energie en of er aandacht wordt besteed aan ecologie.

Bij gunstig advies van de coördinatiecommissie legt het VIPA binnen de vijftien kalenderdagen een ontwerp van goedkeuring ter ondertekening voor aan de overheid waarbij het masterplan van de betrokken instelling wordt aanvaard. Dus ook hier ligt de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid bij de minister. In geval van goedkeuring van het masterplan, wordt ook het subsidiebedrag bepaald en vastgelegd. Dit is de subsidiebelofte. Deze subsidiebelofte vermeldt onder meer het masterplan en het project waarop de subsidies betrekking hebben. Daarnaast kunnen er ook eventuele opmerkingen vermeld worden en wordt de datum vanaf wanneer de subsidiebelofte geldig is kenbaar gemaakt.

In geval van ongunstig advies van de coördinatiecommissie wordt er door het VIPA ook een brief voorgelegd aan de overheid. Hierin wordt uitvoerig uitgelegd waarom er geen subsidiebelofte gegeven kan worden. De betrokken instellingen worden per aangetekende brief op de hoogte gebracht van hetzij de subsidiebelofte, hetzij de gemotiveerde negatieve beslissing.

In figuur 9 wordt de procedure van het technisch-financieel plan opgenomen, ook hier gebeurt dit samen met de maximale doorlooptijden.

Figuur 9: begeleiding en timing technisch-financieel plan

Bron: www.wvc.vlaanderen.be/vipa

5.4 Subsidiebeslissing

Nadat de subsidiebelofte is toegekend, volgt de aanvraag tot subsidiebeslissing. Hierbij gaat het om de verdeling van de subsidiebelofte over de projectfasen. In principe zijn er maximaal vier projectfasen waarvoor de subsidiebeslissing kan worden aangevraagd. (projectfase 1: ruwbouw; projectfase 2: technische uitrusting; projectfase 3: afwerking; projectfase 4: uitrusting en meubilering) In uitzonderlijke gevallen bestaat er ook een projectfase 0, namelijk de subsidiering van afbraakwerken. De aanvraag tot subsidiebeslissing kan gebeuren voor elke projectfase afzonderlijk of voor bepaalde projectfasen samen.

Het is belangrijk dat de aanvraag voor een subsidiebeslissing wordt ingediend binnen de geldigheidsduur van de subsidiebelofte. Dit zal door het VIPA gecontroleerd worden.

Wanneer deze aanvraag niet tijdig is ingediend, meldt het VIPA aan de initiatiefnemer dat zijn subsidiebelofte vervallen is. Daarnaast zal er ook gekeken worden of de aanvragen volledig zijn. Indien dit niet het geval is wordt er aan de initiatiefnemers gevraagd om binnen de dertig kalenderdagen hun aanvraag te vervolledigen.

Voor de aanvragen die volledig zijn vraagt het VIPA ook hier, binnen de tien kalenderdagen na ontvangst van de aanvraag, advies aan de administraties. Enerzijds is er de functionele administratie die uitspraak doet over de conformiteit van de aanvraag met de subsidiebelofte rekening houdend met de erkenningsnormen en de kwaliteitsvereisten.

Deze administratie beschikt over een termijn van negentig kalenderdagen om haar advies uit te brengen. Anderzijds is er de administratie die bevoegd is voor de gesubsidieerde infrastructuur. Deze administratie zal advies geven over de technische conformiteit van de aanvraag met de subsidiebelofte en over de principes van de wetgeving op overheidsopdrachten. Ook hier is er sprake van een termijn van negentig kalenderdagen waarbinnen dit advies moet worden uitgebracht.

Bij gunstig advies van deze administraties formuleert het VIPA een ontwerp van subsidiebeslissing. Dit ontwerp wordt binnen de vijftien kalenderdagen na ontvangst van het advies ter ondertekening voorgelegd aan de overheid. De subsidiebeslissing vermeldt het bedrag van de totale investeringssubsidie en eventueel ook de totale investeringswaarborg van het project of de projectfase. Indien de investeringssubsidie betrekking heeft op verschillende projectfases, bepaalt de overheid op voorhand en per sector het percentage van de investeringssubsidie dat per projectfase vrijgegeven wordt.

In geval van ongunstig advies van de administraties brengt het VIPA de initiatiefnemer hiervan op de hoogte via een aangetekende brief. Hierin wordt de initiatiefnemer aangemaand om binnen de dertig kalenderdagen de tekorten in zijn dossier weg te werken. Wanneer deze aanmaning zonder gevolg blijft, dan vervalt de subsidiebeslissing

van rechtswege. Indien zelfs na de aanpassingen van het dossier het advies ongunstig blijft, dan legt het VIPA binnen de vijftien kalenderdagen een ontwerp van brief voor aan de overheid. Hierin wordt uitvoerig beschreven waarom de subsidiebeslissing geweigerd wordt. De betrokken instelling wordt via een aangetekend schrijven op de hoogte gebracht van hetzij de subsidiebeslissing, hetzij de gemotiveerde negatieve beslissing.

Wanneer de subsidiebeslissing is toegekend, kan de initiatiefnemer starten met de gunningprocedure. Zo moet de initiatiefnemer binnen de 240 kalenderdagen na ontvangst van de subsidiebeslissing de opdracht gunnen. Dit moet gebeuren in overeenstemming met de principes van de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten en de opdrachten voor aanneming van werken. Binnen een termijn van 200 kalenderdagen vanaf de ontvangst van de subsidiebeslissing moet de initiatiefnemer zijn gunningdossier ter beschikking stellen van het VIPA. Dit dossier bevat een aantal verplichte stukken. Ten eerste is er het proces-verbaal van de opening van de inschrijvingen. Ten tweede is een afschrift van alle biedingen vereist. Daarnaast moet er ook een verslag van de controle van de biedingen zijn. Vervolgens moet de initiatiefnemer zijn keuze van aannemer motiveren. En tenslotte moet er ook een lastenboek worden opgesteld.

Hoofdstuk 6: Financiële planning bij het Psychiatrisch Centrum Ziekeren

Het Psychiatrisch Centrum Ziekeren bestaat uit een Psychiatrisch Ziekenhuis (ZKH) en uit een Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT). De prognose van de toekomstige resultatenrekeningen en balansen gebeurt dus afzonderlijk voor het Psychiatrisch Ziekenhuis (ZKH) en het Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT).

6.1 Prognose van de resultatenrekening

De algemene boekhouding registreert de opbrengsten en kosten naar soort. We onderscheiden hierin bedrijfsresultaten, financiële resultaten en uitzonderlijke resultaten.

Het opstellen van een geprojecteerde resultatenrekening houdt in een raming te maken van toekomstige opbrengsten en kosten. Hieruit zal men dan kunnen afleiden of men de volgende jaren met winst of verlies zal werken. In **bijlage 3** is de resultatenrekening van 2005, van zowel het ZKH als van PVT, opgenomen. Er zal een geprojecteerde resultatenrekening worden opgesteld voor 2006, 2007 en 2008 en dit zowel voor het Psychiatrisch Ziekenhuis als voor het Psychiatrisch Verzorgingstehuis. Hieronder worden alle posten eerst afzonderlijk berekend, om vervolgens een overzicht op te stellen per jaar.

70/74 *Bedrijfsopbrengsten*

Uit het verleden blijkt dat het *budget van de financiële middelen* het belangrijkste onderdeel vormt van de bedrijfsopbrengsten. In 2005 vertegenwoordigde de gefactureerde verpleegdagprijs 59,36% van alle bedrijfsopbrengsten bij het ZKH en 92,48% bij PVT. Ook

voor de volgende boekjaren zal dit het meest omvangrijke onderdeel zijn. Hierdoor is het dus belangrijk om voldoende aandacht te schenken aan de berekening van de verpleegdagprijs van 2005.

De berekening van het budget van de financiële middelen voor 2006, 2007 en 2008 gebeurt op identieke wijze als in 2005. We beschikken echter alleen over de financiële gegevens van de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid voor de eerste jaarmidde van 2006, in geval van het ZKH, en voor de eerste drie kwartalen van 2006, in geval van PVT. Voor de overige perioden moet er dus gebruik gemaakt worden van ramingen om tot een resultaat te komen.

1) Bedrijfsopbrengsten ZKH

Budget van de financiële middelen

Het budget van de financiële middelen (de verpleegdagprijs) van de psychiatrische ziekenhuizen wordt zoals in de algemene ziekenhuizen opgedeeld in drie hoofdelementen. Het gedeelte A dat voornamelijk betrekking heeft op de investeringslasten en de korte termijncredietlasten; het gedeelte B dat hoofdzakelijk de werkingskosten bevat waarvan de lasten van het verpleegkundig personeel het belangrijkste gedeelte vormen en tenslotte het gedeelte C dat onder meer de herzieningsbedragen en de aanloopkosten omvat.

Deze hoofdelementen kunnen verder worden opgesplitst in maximaal 16 deelbudgetten. Het budget van de financiële middelen wordt bepaald door deze deelbudgetten, waarvan de grootte wordt vastgelegd door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Om de 6 maanden vindt er een voorlopige herziening plaats van het budget van de financiële middelen. Via deze herziening worden de middelen bekendgemaakt die door Volksgezondheid ter beschikking zullen worden gesteld. De inning van dit budget gebeurt op drie manieren. Enerzijds moet er een onderscheid gemaakt worden tussen patiënten

die aangesloten zijn bij één van de verzekeringsinstellingen bedoeld in de wet van 14 juli 1994 en patiënten die hier niet onder vallen.

Een eerste gedeelte wordt dus gerecupereerd bij de verschillende verzekeringsinstellingen. Aangezien beide uitbetalingen slechts betrekking hebben op 6 maanden, worden zij in de berekening van het budget gehalveerd. Voor 2005 bedroeg dit voor de eerste 6 maanden 5 329 474,97 €. In juli vond er een herziening plaats en werd dit bedrag voor de resterende 6 maanden vastgelegd op 5 387 589,44 €. De overige twee gedeelten worden gerecupereerd via facturatie aan de patiënten. Voor patiënten die aangesloten zijn bij één van de verzekeringsinstellingen bedroeg dit slechts 23,29 € per verpleegdag voor de eerste 6 maanden van 2005 en 23,82 € per verpleegdag voor de tweede jaarhelft van 2005. Voor de overige patiënten werd dit bedrag vastgelegd op 152,47 € per verpleegdag voor de eerste 6 maanden en 154,82 € per verpleegdag voor de overige maanden. Dit levert voor 2005 een totaal budget van de financiële middelen op van 13 118 665,09 €. De gedetailleerde berekening van het financieel budget van 2005 gebeurt **in bijlage 4**.

De ideale situatie zou natuurlijk een bezettingsgraad van 100% zijn. Maar in het geval van het Psychiatrisch Ziekenhuis is dit niet van toepassing. Indien een bezetting van 80% wordt behaald, heeft het ZKH al recht op de tarieven toegekend door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Het is dan ook overbodig om te streven naar een overbezetting, wat de verzorging van de patiënten bovendien niet ten goede komt. Dus hier beschouwen we een bezettingsgraad van 80% als de ideale situatie.

Om tot de berekening te komen van het budget van de financiële middelen voor 2006, 2007 en 2008, moet er eerst een raming gebeuren van de verpleegdagen en van de verpleegdagprijs. Deze ramingen gebeuren respectievelijk in **bijlage 5 en 6**. Op basis van deze geraamde gegevens komen we tot volgende budgetten van de financiële middelen.

	2006	2007	2008
Budget vd fin mid	13 342 615,47 €	13 567 698,75 €	13 796 641,43 €

Tabel 6: overzicht budget van de financiële middelen ZKH

De gedetailleerde berekening van de budgetten is terug te vinden in **bijlage 7**.

Geraamd inhaalbedrag

De inhaalbedragen vormen het verschil tussen de definitieve en de voorlopige vaststelling van het budget van de financiële middelen. Op deze definitieve vaststelling door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid is het steeds verschillende boekjaren wachten. Het is dus praktisch onmogelijk om hier een vrij juiste schatting van te maken. Deze bedragen kunnen zowel positief als negatief zijn en kunnen dus jaarlijks sterk wijzigen. Daarom werd besloten om in het financieel plan geen geraamde inhaalbedragen op te nemen.

Supplementen kamers, farmaceutische producten en honoraria

Aangezien de opbrengsten van deze rubrieken afhankelijk zijn van het aantal patiënten, zullen deze naar de toekomst toe berekend worden op basis van de geraamde verpleegdagen². Voor 2005 bedroegen deze opbrengsten gemiddeld per patiënt 37 € voor de supplementen kamers, 3 205,21 € voor de farmaceutische producten en 3 502,51 € voor de honoraria. Op basis van deze gegevens en gebruikmakend van een jaarlijkse indexatie van 2%, kunnen deze opbrengsten voor de volgende jaren berekend worden:

	2006	2007	2008
Supplementen kamers ³	9 353,07	9 540,18	9 732,15

² Aantal verpleegdagen **zie bijlage 5**: $99\,365/365 = 272$ patiënten (gemiddeld per dag in 2005)
 $88\,476/365 = 243$ patiënten (gemiddeld per dag voor 2006-2008)

³ Geïndexeerde opbrengsten/patiënt * raming aantal patiënten
 2006: $38,49 * 243 = 9\,353,07$ €

	2006	2007	2008
Farmaceutische product ⁴	810 332,10	826 538,74	843 069,52

	2006	2007	2008
Honoraria ⁵	885 494,43	903 204,27	921 268,89

Tabel 7: overzicht supplementen kamers, farmaceutische producten en honoraria ZKH

Overige elementen bedrijfsopbrengsten

Naast het budget van de financiële middelen vormen de overige bedrijfsopbrengsten de grootste post binnen de totale bedrijfsopbrengsten. Onder deze overige bedrijfsopbrengsten bevinden zich terugvorderingen op bezoldigingen, bedrijfsinkomsten op inkopen en externe diensten en andere bedrijfsopbrengsten. De forfaits conventies van het RIZIV en de geactiveerde interne productie zijn in verhouding tot de bedrijfsopbrengsten van minder belang.

Voor zowel de overige bedrijfsopbrengsten, de forfaits als de geactiveerde interne productie kan er gebruik gemaakt worden van de gegevens van de laatste vijf jaar. Voor elk van deze overige onderdelen is er jaarlijks een lichte toename. Hierdoor zal de gemiddelde procentuele stijging berekend worden. Deze procentuele stijging zal dan aangehouden worden naar de toekomst toe.

⁴ Geïndexeerde opbrengsten/patiënt * raming aantal patiënten
2006: 3 334,70 * 243 = 810 332,1 €

⁵ Geïndexeerde opbrengsten/patiënt * raming aantal patiënten
2006: 3 644,01 * 243 = 885 494,43 €

2) Bedrijfsopbrengsten PVT

Budget van de financiële middelen

Bij koninklijk besluit van 10 december 1990 werd de prijsbepaling voor de PVT-bedden geregeld. De opnameprijs bevat drie delen, namelijk onderdeel A, B en C. Net zoals bij het ZKH, wordt ook hier de verpleegdagprijs vastgelegd door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid.

De berekening van het budget van de financiële middelen gebeurt echter anders. Bij het ZKH wordt een budget vooropgesteld en gebeurt de inning via drie kanalen. Bij het PVT daarentegen wordt enkel een verpleegdagprijs vooropgesteld en wordt het budget dus berekend door deze prijs te vermenigvuldigen met het aantal verpleegdagen. Wel moet er bij het PVT een onderscheid gemaakt worden tussen twee verpleegdagprijzen. Enerzijds is er de prijs PVP, dit is de verpleegdagprijs voor de psychiatrische patiënten. Anderzijds is er de prijs PVM, dit is de prijs voor de mentale gehandicapten. De berekening van het budget van de financiële middelen van 2005 vindt u terug in **bijlage 8**.

Bij het PVT daarentegen is een bezettingsgraad van 100% wel de ideale situatie. Bij het PVT wordt enkel de ligdagprijs opgelegd door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Dus hier worden de opbrengsten bepaald door het aantal gerealiseerde ligdagen. Maar enkel rekening houden met deze situatie is natuurlijk niet realistisch. Want in geval van overlijden of van een ziekenhuisopname van een patiënt, is er een tijdelijke niet-bezetting. Daarnaast werd er ook gekeken naar de bezettingsgraad in het verleden. Zo werd in 2005 een bezettingsgraad van 92% behaald. Rekening houdend met bovenstaande elementen, zal er bij de berekening van het budget van de financiële middelen uitgegaan worden van een bezettingsgraad van 90%.

Opmerkelijk bij het PVT is dat het aantal plaatsen is samengesteld uit permanente en uitdovende plaatsen⁶. In 2005 waren er in het totaal 143 plaatsen, waarvan 90 permanente en 53 uitdovende. Hoe deze uitdovende plaatsen in de toekomst gaan afnemen is zeer onzeker. Kijkend naar de afname over de vorige jaren, zal er in de berekening rekening worden gehouden met een afname van twee uitdovende plaatsen per jaar.

Het uiteindelijke geraamde budget van de financiële middelen gebeurt op basis van de geraamde verpleegdagprijs (**zie bijlage 9**) en de geraamde verpleegdagen (**zie bijlage 10**). De gedetailleerde berekening van het budget is terug te vinden in **bijlage 11**. In onderstaande tabel wordt de evolutie weergegeven van het geraamde budget van de financiële middelen:

	2006	2007	2008
Budget vd fin mid	4 359 727,97 €	4 364 900,07 €	4 302 095,71 €

Tabel 8: overzicht budget van de financiële middelen PVT

Van 2006 naar 2007 kan er een stijging verwacht worden van het budget. Dit komt doordat er voor de eerste drie kwartalen van 2006 een lagere verpleegdagprijs gehanteerd wordt, dan vanaf het vierde kwartaal van 2006. Deze stijging is slechts éénmalig omdat er elk jaar een daling zal zijn van het aantal verpleegdagen. Deze daling wordt namelijk veroorzaakt door de verdwijning van de uitdovende plaatsen.

Geraamd inhaalbedrag

Net zoals bij het ZKH vormen ook hier de inhaalbedragen het verschil tussen de definitieve en de voorlopige vaststelling van het budget van de financiële middelen. Het is dus ook hier vrij moeilijk om een juiste schatting te maken van deze inhaalbedragen.

⁶ Uitdovende plaatsen zijn bedden die bij het overlijden van een patiënt niet opnieuw worden ingenomen. Deze uitdovende plaatsen worden ingenomen door mentaal gehandicapte patiënten.

Deze bedragen kunnen zowel positief als negatief zijn en kunnen dus jaarlijks sterk wijzigen. Daarom werd besloten om in het financieel plan geen geraamde inhaalbedragen op te nemen.

Honoraria

Bij het PVT worden er geen supplementen kamers aangerekend en worden er niet afzonderlijk farmaceutische producten opgenomen als opbrengsten. Dus hier zijn het enkel de honoraria die in functie van het aantal patiënten moeten worden berekend. In 2005 bedroegen de honoraria 78 918,51 €. Omgerekend per patiënt betekende dit een gemiddelde opbrengst van 588,94 €⁷. Voor de volgende jaren moet er wel rekening gehouden worden met het afnemend aantal verpleegdagen⁸ en met een jaarlijkse indexatie van 2%.

	2006	2007	2008
Honoraria ⁹	77 816,71	78 122,50	78 410,04

Tabel 9: overzicht honoraria PVT

Overige bedrijfsopbrengsten

Deze resterende post is in verhouding tot de bedrijfsopbrengsten van minder belang. Dus zal er hier gebruik gemaakt worden van de gemiddelde procentuele verandering over de laatste vijf jaren.

⁷ In 2005 waren er 48 806 verpleegdagen. (**zie bijlage 10**) Dit komt overeen met een gemiddelde van 134 patiënten/dag. $78\,918,51/134 = 588,94$ €

⁸ 2006: 46 319 (= 127 patiënten); 2007: 45 662 (= 125 patiënten); 2008: 45 005 (= 123 patiënten)

⁹ Geïndexeerd bedrag/patiënt * raming aantal patiënten
2006: $612,73 * 127 = 77\,816,71$ €

60/64 Bedrijfskosten

Tijdens het boekjaar 2005 heeft de instelling belangrijke besparingen gerealiseerd, maar PVT is er niet in geslaagd een positief bedrijfsresultaat neer te zetten.

De *voorraden en leveringen* bestaan uit medicamenten, brandstoffen en voedingswaren. De samenstelling van deze kosten is over de jaren heen weinig veranderd. Hierdoor zullen in de toekomst dezelfde percentages gehanteerd worden voor de kostensamenstelling: 40% brandstof, 35% medicamenten en 25% voedingswaren. Uit het verleden blijkt dus dat het merendeel van de kosten veroorzaakt wordt door de brandstoffen. Doordat we beschikken over een vrij betrouwbare opsplitsing van de kosten, is het makkelijker om een raming op te stellen voor de komende jaren. Zo kunnen we van start gaan met de schatting van de voedingswaren en van de medicamenten. Op basis van deze gegevens zullen dan de brandstofkosten berekend worden.

De *diensten en bijkomende leveringen* bevatten de kosten voor communicatie en de centrale administratiekosten. Voor deze kosten bestaat er geen directe relatie met het aantal patiënten. Uit de analyse van de gegevens van de laatste vijf jaren blijkt dat deze kosten een dalende trend vertonen. Deze trend kan verklaard worden door het doorvoeren van vernieuwingen met als resultaat een efficiënter werkende administratie. Voor 2005 heeft zich dat voor het ZKH vertaald in een daling van 1,12% en voor het PVT in een status quo in vergelijking met 2004. Men gaat er vanuit dat deze kosten geen grondige wijzigingen meer zullen ondergaan en dus naar de volgende jaren toe vrij stabiel zullen blijven. Daarom werd er beslist om deze kosten in de geprojecteerde resultatenrekening constant te houden op het bedrag van 2005.

Onder de bedrijfskosten vormen de *bezoldigingen en de sociale lasten*, zowel bij het ZKH als bij PVT, het belangrijkste onderdeel. In 2005 bedroeg het aandeel van de bezoldigingskosten in de totale bedrijfskosten 69,57% voor het ZKH en 62,65% voor PVT. Het is dus belangrijk om een goede schatting te maken van de gemiddelde

personeelskost en van het aantal personeelsleden in voltijdse equivalenten. Zoals in het verleden zal maximaal getracht worden om de personeelseffectieven in evenredigheid te behouden met de vooropgestelde normen inzake de te realiseren verblijfsdagen.

In 2004 bedroeg het aantal voltijdse equivalenten voor het Psychiatrisch Centrum 324,94. De samenstelling van dit aantal vindt u terug **in bijlage 12**. Ditzelfde aantal VTE was ook in 2005 aanwezig en ook voor de komende jaren worden er geen grote wijzigingen verwacht. De moeilijkheid bij de berekening van de bezoldigingen ligt hem in de opdeling van de personeelsleden voor het ZKH en voor PVT. Voor het verplegend en verzorgend personeel gebeurt dit op basis van het aantal bedden en de opgelegde normen. De kosten van het overige personeel (administratief personeel, schoonmakers, technische dienst,...) kunnen echter niet éénduidig worden toegewezen aan één afdeling. Zij leveren namelijk diensten voor de beide afdelingen. Opvallend is dat de kosten van het medisch, loontrekkend en administratief personeel volledig worden toegewezen aan het ZKH, als zijnde de grootste en belangrijkste afdeling van het Psychiatrisch Centrum.

In bijlage 13 vindt u de samenstelling van de bezoldigingen en sociale lasten voor het ZKH en voor PVT. Wanneer deze bezoldigingen voor beide afdelingen worden opgeteld komt dit neer op een kost van 16 528 288,88 € voor 2005.

De post *afschrijvingen en waardeverminderingen* is in vergelijking met andere onderdelen van de bedrijfskosten van minder belang. Niettemin is het toch belangrijk om deze post naar de toekomst toe grondig te analyseren. De nieuwe investeringen zullen namelijk belangrijke wijzigingen in de afschrijvingen teweegbrengen. De afschrijvingsmethode geeft aan op welke wijze de afschrijvingen verdeeld worden over de gebruiksduur. Zowel de reeds verrichte investeringen als de nieuwe worden lineair afgeschreven. De afschrijvingen van de nieuwe investeringen gaan van start het jaar volgend op de aanschaffing. De uitgebreide berekening van de jaarlijkse afschrijvingen voor het ZKH en PVT vindt u terug **in bijlage 14 en 15**.

Wat betreft de *waardeverminderingen op vlottende activa*, worden er de komende jaren geen grote veranderingen verwacht. Hierdoor zal er jaarlijks enkel rekening worden gehouden met een indexatie van 2%.

Voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd met betrekking tot de toekomst. Het Psychiatrisch Centrum zal waarschijnlijk vanaf 2008 van start gaan met enkele grote investeringen. Deze investeringen zullen slechts deels gesubsidieerd worden, voor de overige kosten zal men zelf verantwoordelijk zijn. Hiervoor zullen er investeringsleningen worden afgesloten. Men moet er natuurlijk altijd rekening mee houden dat deze kosten hoger kunnen uitvallen dan oorspronkelijk geraamd. Daarom is het dus niet onverstandig om voor dit risico een jaarlijkse voorziening van 75 907,56 €¹⁰ aan te leggen. Deze investeringen hebben enkel betrekking op het ZKH, dus voor PVT zullen er geen extra voorzieningen worden aangelegd.

Tot de *overige bedrijfskosten* behoren de bedrijfsbelastingen, de vergoedingen voor patiënten, en de diverse bedrijfskosten. Net zoals bij de waardeverminderingen op vlottende activa, worden er geen grote wijzigingen verwacht. De bedragen in het financieel plan zijn enkel beïnvloed door een jaarlijkse indexatie van 2%.

1) Bedrijfskosten ZKH

Vorraden en leveringen

Indien de vastgelegde percentages toegepast worden op het bedrag van voorraden en leveringen van 2005, komt dit overeen met volgende kosten: 1 000 742,40 € voor brandstof; 875 649,6 € voor medicamenten en 625 464,00 € voor voedingswaren.

¹⁰ De totale investeringskosten voor het ZKH worden op 4 554 453,42 € geraamd. Er zal een bijkomende voorziening van 5% van de totale investeringskosten worden aangelegd. Deze aanleg zal gespreid worden over de komende drie jaren.

We gaan van start met de berekening van de kosten voor de voedingswaren. Met behulp van de gegevens van 2005, kan afgeleid worden dat de kostprijs gemiddeld 6,30 € bedraagt per patiënt per dag¹¹. Uit **bijlage 5** blijkt dat het aantal verpleegdagen voor 2006, 2007 en 2008 geraamd wordt op 88 476. Dit komt overeen met een gemiddelde van 243 patiënten per dag. Rekening houdend met een jaarlijkse indexatie van 2%, komt dit neer op volgende kostprijzen:

2006	6,43 € * 243 patiënten * 365 dagen = 570 308,85 €
2007	6,56 € * 243 patiënten * 365 dagen = 581 839,20 €
2008	6,69 € * 243 patiënten * 365 dagen = 593 369,55 €

Tabel 10: overzicht kostprijzen voedingswaren ZKH

De berekening van de kostprijs van de medicamenten gebeurt op dezelfde wijze¹². Hierdoor wordt de kostprijs voor medicamenten berekend op:

2006	9,00 € * 243 patiënten * 365 dagen = 798 255,00 €
2007	9,18 € * 243 patiënten * 365 dagen = 814 220,10 €
2008	9,36 € * 243 patiënten * 365 dagen = 830 185,20 €

Tabel 11: overzicht kostprijzen medicamenten ZKH

De brandstofkosten worden berekend op basis van de vastgelegde percentages. Deze percentages worden toegepast op de geraamde bedragen voor voedingswaren en medicamenten¹³. Hierdoor gebeurt er op de brandstofprijzen indirect een indexaanpassing van 2%.

¹¹ In 2005 waren er 99 365 verpleegdagen (**zie bijlage 5**) Dit komt overeen met een gemiddelde van 272 patiënten per dag. $625\,464,00/272/365 = 6,30$ €/dag

¹² $875\,649,6/272/365 = 8,82$ €/dag

¹³ Afhankelijk of men gebruik maakt van de geraamde kostprijzen voor voeding of medicamenten, zullen er kleine afwijkingen optreden. Hierdoor zal er elk jaar gekozen worden voor de gemiddelde kost op basis van voeding en medicamenten.

	2006	2007	2008
Kostprijs brandstof	912 392,80	930 739,99	949 087,19

Tabel 12: overzicht kostprijs brandstof ZKH

Bezoldigingen en de sociale lasten

Aangezien er voor het ZKH geen uitbreidingen zullen plaatsvinden in de komende jaren, zal het aantal personeelsleden in VTE constant worden gehouden voor de komende jaren. Dit betekent dat het aantal verplegend en verzorgend personeel op 123,71¹⁴ VTE wordt gehouden (**zie bijlage 12**). Bij deze VTE is echter geen rekening gehouden met de 10,009 VTE die onder de post "anderen" vallen. Dit aantal maakt echter deel uit van het verplegend en verzorgend personeel voor het ZKH en PVT samen (**zie bijlage 12**). Doordat er ook hier geen veranderingen worden verwacht de komende jaren, brengt dit het totaal aantal VTE voor het verplegend en verzorgend personeel op 130,479.

Vermits er geen directe loonsverhogingen worden verwacht, wordt er voor de komende jaren enkel rekening gehouden met een jaarlijkse indexverhoging van 2% en met een gemiddelde anciënniteitverhoging van 0,20%. De resultaten van deze verhogingen zijn terug te vinden **in bijlage 16**.

	2006	2007	2008
Tot bezold + soc lasten	13 550 074,44	13 848 176,08	14 152 835,95

Tabel 13: overzicht bezoldigingskosten ZKH

¹⁴ Deze 10,009 VTE worden verdeeld op basis van het maximum aantal plaatsen bij het ZKH en PVT.
10,009 * (303/448) = 6,769 VTE
10,009 * (145/448) = 3,240 VTE

Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa

In bijlage 14 wordt er een onderscheid gemaakt tussen de afschrijvingen op de reeds bestaande investeringen en de afschrijvingen op de nieuwe investeringen. Beide afschrijvingen worden opgeteld en zijn terug te vinden in de onderstaande tabel. Deze bevat de totale afschrijvingskosten per balanspost voor de jaren 2006, 2007 en 2008.

	2006	2007	2008
20) oprichtingskosten	5 214,74	0,00	0,00
21) immateriële vaste activa	41 947,72	17 917,65	0,00
22) terreinen en gebouwen	259 929,46	288 583,39	280 130,07
23) medisch materiaal	28 321,48	15 110,38	13 981,29
24) mat vr niet-medische uitrusting	175 591,13	201 639,23	188 891,89
25) huurfin + soortge recht	431 106,22	408 507,81	386 592,12
TOTAAL	942 110,75	931 758,46	869 595,37

Tabel 14: overzicht totale afschrijvingskosten ZKH

2) Bedrijfskosten PVT

Voorraden en leveringen

Voor PVT gebeurt de berekening voor de drie kostelementen op identieke wijze als bij het ZKH. Met behulp van de vastgelegde percentages bedragen deze drie elementen voor 2005: 560 386,84 € voor brandstof; 490 338,48 € voor medicamenten en 350 241,77 € voor voeding.

Met behulp van de gegevens van 2005, kan afgeleid worden dat de kostprijs voor voeding 7,29 € bedraagt per patiënt per dag¹⁵. Uit **bijlage 10** blijkt dat het aantal verpleegdagen voor 2006 46 319 bedraagt, voor 2007 45 662 en voor 2008 op 45 005 geraamd wordt¹⁶. Rekening houdend met een jaarlijkse indexatie van 2%, komt dit neer op volgende kostprijzen:

2006	7,30 € * 127 patiënten * 365 dagen = 338 391,50 €
2007	7,45 € * 125 patiënten * 365 dagen = 339 906,25 €
2008	7,60 € * 123 patiënten * 365 dagen = 341 202,00 €

Tabel 15: overzicht kostprijs voeding PVT

De berekening van de kostprijs van de medicamenten gebeurt op dezelfde wijze¹⁷. Hierdoor wordt de kostprijs voor medicamenten berekend op:

2006	10,22 € * 127 patiënten * 365 dagen = 473 748,10 €
2007	10,43 € * 125 patiënten * 365 dagen = 475 868,75 €
2008	10,64 € * 123 patiënten * 365 dagen = 477 682,80 €

Tabel 16: overzicht kostprijs medicamenten PVT

De brandstofkosten worden berekend op basis van de vastgelegde percentages. Deze percentages worden toegepast op de geraamde bedragen voor voedingswaren of medicamenten. Hierdoor gebeurt er op de brandstofprijzen indirect een indexaanpassing van 2%.

¹⁵ In 2005 waren er 48 806 verpleegdagen (**zie bijlage 10**) Dit komt overeen met een gemiddelde van 134 patiënten per dag. $350\,241,77/134/365 = 7,16$ €/dag

¹⁶ Voor 2006 komt dit overeen met een gemiddelde van 127 patiënten per dag.

Voor 2007: 125 patiënten per dag; Voor 2008: 123 patiënten per dag

¹⁷ $490\,338,48/134/365 = 10,02$ €/dag

	2006	2007	2008
Kostprijs brandstof	541 426,40	543 850,00	545 923,20

Tabel 17: overzicht kostprijs brandstof PVT

Bezoldigingen en sociale lasten

Bij de berekening van de bezoldigingen bij PVT moet er wel rekening worden gehouden met de gemiddelde afname van twee uitdovende plaatsen per jaar. Dit zal een invloed hebben op het verplegend en verzorgend personeel. In 2005 bedroeg het verplegend en verzorgend personeel 59,83 VTE. Bij deze VTE is echter geen rekening gehouden met de 10,009¹⁸ VTE die onder de post 'anderen' vallen. Dit aantal maakt ook deel uit van het verplegend en verzorgend personeel voor het ZKH (**zie bijlage 12**). Dit brengt het volledige totaal VTE voor verplegend en verzorgend personeel op 63,07.

Met behulp van de vastgelegde normen **in bijlage 12**, kan het aantal verplegend en verzorgend personeel voor de komende jaren berekend worden¹⁹. Hier moet er ook nog rekening gehouden worden met de 10,009 VTE. Dit brengt het algemene totaal op 61,34 VTE voor 2006; 60,47 VTE in 2007 en 59,61 VTE in 2008.

Doordat er geen directe loonsverhogingen worden verwacht, wordt er voor de komende jaren enkel rekening gehouden met een jaarlijkse indexverhoging van 2% en met een gemiddelde anciënniteitverhoging van 0,20%. De resultaten van deze verhogingen zijn terug te vinden **in bijlage 16**.

¹⁸ Deze 10,009 VTE worden verdeeld op basis van het maximum aantal plaatsen bij het ZKH en PVT.

$10,009 * (303/448) = 6,769$ VTE

$10,009 * (145/448) = 3,240$ VTE

¹⁹ 2006: $36 + (13/30 * 51) = 58,10$ VTE; 2007: $36 + (13/30 * 49) = 57,23$ VTE; 2008: $36 + (13/30 * 47) = 56,37$ VTE

	2006	2007	2008
Tot bezold + soc lasten	3 262 100,85	3 292 889,21	3 323 935,90

Tabel 18: overzicht bezoldigingskosten PVT

Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa

In bijlage 15 wordt er een onderscheid gemaakt tussen de afschrijvingen op de reeds bestaande investeringen en de afschrijvingen op de nieuwe investeringen. Beide afschrijvingen worden opgeteld en zijn terug te vinden in de onderstaande tabel. Deze bevat de totale afschrijvingskosten per balanspost voor de jaren 2006, 2007 en 2008.

	2006	2007	2008
20) oprichtingskosten	9 166,03	9 166,03	5 947,45
22) terreinen en gebouwen	80 607,30	90 467,23	90 183,66
23) medisch materiaal	3 228,91	3 847,16	3 819,59
24) mat vr niet-medische uitrusting	13 265,56	13 944,80	13 685,61
25) huurfin + soortge recht	259 908,33	259 908,33	259 908,33
TOTAAL	366 176,13	377 333,55	373 544,64

Tabel 19: overzicht totale afschrijvingen PVT

75 Financiële opbrengsten

We stellen de laatste jaren een duidelijke stijging vast van de *opbrengsten uit vlottende activa* bij het ZKH. Dit kan verklaard worden door de toenemende aanwezigheid van liquide middelen. Daarnaast bevatten de opbrengsten uit vlottende activa ook verwijlntresten op te laat betaalde facturen door de patiënten. Jaarlijks zijn ongeveer 5% van de vorderingen te laat betaalde facturen. Samen met de liquide middelen levert dit een gemiddelde intrest van 2,5% op.

Ook de verhoogde *subsidies in kapitaal en intresten* dragen bij tot meer financiële opbrengsten. De subsidies komen namelijk op basis van de afschrijvingen in de jaarrekening terecht. Deze jaarlijkse opname wordt geboekt onder de post 753 “subsidies in kapitaal en intresten”.²⁰

Voor het ZKH worden er geen grote wijzigingen verwacht bij de *andere financiële opbrengsten*. Deze zijn onderhevig aan een jaarlijkse indexatie van 2%. Voor PVT zijn deze kosten verwaarloosbaar en zullen dus niet worden opgenomen.

65 Financiële kosten

Bij de financiële kosten zal er zowel voor het ZKH als voor PVT enkel gekeken worden naar de *kosten voor investeringsleningen*. In **bijlage 17** vindt u een overzicht terug van de verschillende nog lopende leningen voor het ZKH en PVT. Hierbij wordt ook weergegeven hoe men in 2005 aan de kosten voor investeringsleningen komt. De intrestkosten per lening op 31/12/2005 worden berekend op het nog uitstaande saldo van de lening (rek 173) op 31/12/2004. Opvallend hierbij is dat er geen gebruik gemaakt wordt van de oorspronkelijke intrestvoeten. De reden hiervoor is dat deze intrestpercentages door de jaren heen regelmatig worden herzien en aangepast.

Voor de reeds bestaande leningen gaan we er dan ook vanuit dat de intrestvoeten van 2005 behouden blijven. De totale intrestkosten zullen echter veranderen. Enerzijds doordat een aantal van de reeds bestaande leningen zullen aflopen en anderzijds omdat er ook rekening moet worden gehouden met nieuwe leningen als gevolg van de nieuwe investeringen²¹.

De *diverse financiële kosten* zijn voor beide afdelingen verwaarloosbaar.

²⁰ Voor het ZKH worden deze jaarlijkse afschrijvingen berekend in **bijlage 14**. 2006: 206 250,29; 2007: 195 394,24; 2008: 195 394,24 Voor PVT worden deze jaarlijkse afschrijvingen berekend in **bijlage 15**. 2006: 62 249,23; 2007: 62 249,23; 2008: 62 249,23

²¹ De nieuwe investeringen van 2005, 2006 en 2008 zullen volledig gefinancierd worden met nieuwe investeringsleningen.

1) Financiële kosten ZKH

Kosten voor investeringsleningen

De intrestkosten worden dus berekend op de uitstaande saldi van rekening 173. Naast de reeds bestaande leningen uit **bijlage 17**, moet er ook rekening worden gehouden met de nieuwe leningen²². In **bijlage 18** vindt u de volledige berekening van de kosten voor investeringsleningen terug.

	2006	2007	2008
Kost investleningen	111 113,02	151 194,25	110 778,56

Tabel 20: overzicht kosten investeringsleningen ZKH

2) Financiële kosten PVT

Kosten voor investeringsleningen

Net zoals bij het ZKH worden de intrestkosten berekend op de uitstaande saldi van rekening 173, berekend in **bijlage 17**. Ook bij PVT worden deze intrestkosten beïnvloed door nieuwe leningen²³. In **bijlage 19** vindt u de volledige berekening van de kosten voor investeringsleningen terug.

	2006	2007	2008
Kost investleningen	112 420,96	104 286,74	91 336,12

Tabel 21: overzicht kosten investeringsleningen PVT

²² 2005: 972 511,84 € (20 j; 2,91%); 2006: 779 631 € (20 j; 3,5%); 2008: 4 554 453,42 € (30 j; 5,75%)

²³ 2005: 55 406,17 € (5 j; 2,91%); 2006: 147 831 € (5 j; 3,5%)

76 *Uitzonderlijke opbrengsten*

Tot de uitzonderlijke opbrengsten behoren verschillende componenten zoals vergoedingen voor de Sociale Maribel en het overlegplatform, verzekeringsbonussen, terugneming van afschrijvingen, de correctie op het geraamde inhaalbedrag en andere. Gebruikmakend van de resultaten van de laatste vijf jaren is het duidelijk dat deze gegevens onderhevig zijn aan grote schommelingen. Het is praktisch onmogelijk om een vrij goede raming te maken van de verschillende componenten. Zo is men onder andere voor het grootste bedrag, namelijk de correctie op het geraamde inhaalbedrag, volledig afhankelijk van de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Daarom werd er geopteerd om de uitzonderlijke opbrengsten niet op te nemen in het financieel plan.

66 *Uitzonderlijke kosten*

Onder de uitzonderlijke kosten van 2005 bevinden zich de uitzonderlijke afschrijvingen, de correctie facturatie, de correctie op het geraamde inhaalbedrag en diverse. Ook deze componenten zijn de laatste jaren onderhevig aan grote schommelingen, wat een correcte voorspelling zeer moeilijk maakt. Daarnaast is het bedrag aan uitzonderlijke kosten van de laatste vijf jaren in vergelijking met het volledige totaal verwaarloosbaar. Daarom werd er geopteerd om ook de uitzonderlijke kosten niet op te nemen in de financiële planning.

De geprojecteerde resultatenrekening ZKH

RESULTATENREKENING ZKH	CODE	2006	2007	2008
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	22 311 904,17	22 729 534,78	23 155 168,34
A. Omzet	70	15 144 253,02	15 404 944,64	15 670 202,90
Verpleegdagprijs	700	13 342 615,47	13 567 698,75	13 796 641,43
Supplementen kamers	702	9 353,07	9 540,18	9 732,15
Forfaits conventies R.I.Z.I.V.	703	96 457,95	97 962,70	99 490,91
Farmaceutische producten	705	810 332,10	826 538,74	843 069,52
Honoraria	709	885 494,43	903 204,27	921 268,89
B. Geactiveerde interne productie	72	17 144,83	17 487,73	17 837,49
C. Overige bedrijfsopbrengsten	74	7 150 506,32	7 307 102,41	7 467 127,95
II. Bedrijfskosten	(-) 60/64	18 992 948,51	19 331 311,44	19 624 517,24
A. Voorraden en leveringen	60	2 280 956,65	2 326 799,29	2 372 641,94
B. Diensten en bijkomende leveringen	61	1 905 352,03	1 905 352,03	1 905 352,03
C. Bezoldigingen en sociale lasten	62	13 550 074,44	13 848 176,08	14 152 835,95
D. Afschrijvingen en waardevermind op oprichtingskosten, op immat en mat vaste activa	630	942 110,75	931 758,46	869 595,37
E. Waardeverminderingen op vl activa	631/4	34 040,99	34 721,81	35 416,25
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	75 907,56	75 907,56	75 907,56
G. Overige bedrijfskosten	640/8	204 506,09	208 596,21	212 768,14
III. Bedrijfswinst	(+) 70/64	3 318 955,66	3 398 223,34	3 530 651,10
III. Bedrijfsverlies	(-) 64/70			
IV. Financiële opbrengsten	75	437 751,15	531 243,28	638 680,66
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751	216 016,68	320 055,18	427 176,68
C. Subsidies in kapitaal en intresten	753	206 250,29	195 394,24	195 394,24
D. Andere financiële opbrengsten	754/9	15 484,18	15 793,86	16 109,74
V. Financiële kosten	(-) 65	111 113,02	151 194,25	110 778,56
A. Kosten voor investeringsleningen	650	111 113,02	151 194,25	110 778,56
VI. Winst	(+) 70/65	3 645 593,79	3 778 272,37	4 058 553,20
VI. Verlies	(-) 65/70			

Tabel 22: overzicht geprojecteerde resultatenrekening ZKH

De geprojecteerde resultatenrekening PVT

RESULTATENREKENING PVT	CODE	2006	2007	2008
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	4 736 993,96	4 749 029,79	4 693 214,52
A. Omzet	70	4 437 544,68	4 443 022,57	4 380 505,75
Verpleegdagprijs	700	4 359 727,97	4 364 900,07	4 302 095,71
Honoraria	709	77 816,71	78 122,5	78 410,04
C. Overige bedrijfsopbrengsten	74	299 449,28	306 007,22	312 708,77
II. Bedrijfskosten	(-) 60/64	5 096 974,24	5 145 214,82	5 177 896,12
A. Voorraden en leveringen	60	1 353 566,00	1 359 625,00	1 364 808,00
B. Diensten en bijkomende leveringen	61	103 341,26	103 341,26	103 341,26
C. Bezoldigingen en sociale lasten	62	3 262 100,85	3 292 889,21	3 323 935,90
D. Afschrijvingen en waardevermind op oprichtingskosten, op immat en mat vaste activa	630	366 176,13	377 333,55	373 544,64
E. Waardevermind op vlottende activa	631/4	10 226,64	10 431,18	10 639,80
G. Overige bedrijfskosten	640/8	1 563,36	1 594,62	1 626,52
III. Bedrijfswinst	(+) 70/64			
III. Bedrijfsverlies	(-) 64/70	359 980,28	396 185,03	484 681,60
IV. Financiële opbrengsten	75	62 249,23	62 249,23	62 249,23
C. Subsidies in kapitaal en intresten	753	62 249,23	62 249,23	62 249,23
V. Financiële kosten	(-) 65	112 420,96	104 286,74	91 336,12
A. Kosten voor investeringsleningen	650	112 420,96	104 286,74	91 336,12
VI. Winst	(+) 70/65			
VI. Verlies	(-) 65/70	410 152,01	438 222,54	513 768,49

Tabel 23: overzicht geprojecteerde resultatenrekening PVT

6.2 Prognose van het liquiditeitsbudget

“ Het liquiditeitsbudget of kasplan geeft een inzicht in de toekomstige geldstroom binnen de onderneming.” (Laveren et al., 2004) Een liquiditeitsbudget geeft het verschil weer tussen de inkomsten en de uitgaven en dit geprojecteerd naar de toekomst. Een goede inschatting van de ontvangsten en de uitgaven is dus zeer belangrijk. De uiteindelijke doelstelling is nagaan of men geconfronteerd zal worden met een tekort of een overschot aan liquide middelen.

Net zoals bij de resultatenrekening vindt ook hier een bespreking plaats van de afzonderlijke elementen, namelijk het beginsaldo, de inkomsten en de uitgaven. Vervolgens worden deze elementen in een liquiditeitsbudget geplaatst voor de jaren 2006, 2007 en 2008.

Beginsaldo

Het beginsaldo van het liquiditeitsbudget wordt gehaald uit de eindbalans van het vorige boekjaar. Dus het beginsaldo voor het liquiditeitsbudget van 2006, halen we uit de eindbalans van 2005.

Inkomsten

Onder de inkomsten verstaan we elke inning van geld. Deze inkomsten worden vooral bepaald door de ontvangsten uit de *verpleegdagprijzen*. Bij PVT komt het volledige bedrag van de verpleegdagprijzen overeen met de ontvangsten van de verzekeringsinstellingen. Voor het ZKH daarentegen, kan er een onderscheid gemaakt worden tussen ontvangsten van verzekeringsinstellingen of mutualiteiten en ontvangsten van patiënten. Beide beschikken over een betalingstermijn van 3 maanden. In **bijlage 7** beschikken we voor het ZKH over tarieven per kwartaal. Voor PVT daarentegen worden de tarieven niet per kwartaal opgesteld, en gaan we er vanuit dat deze opbrengsten gelijkmatig verspreid

zullen zijn over het jaar. Dit betekent voor PVT dat 25% van deze opbrengsten pas in het eerste kwartaal van het volgende jaar kunnen geïnd worden²⁴.

Ook de opbrengsten van de *supplementen kamers*, de *forfaits conventies van het RIZIV* en de *farmaceutische producten* worden per kwartaal geïnd. Dit betekent dat slechts 75% van de huidige opbrengsten datzelfde jaar worden ontvangen en dat 25 % van het vorige jaar in het huidige jaar zal geïnd worden²⁵. In het liquiditeitsbudget wordt er vanuit gegaan dat deze opbrengsten gelijkmatig ontvangen worden.

Voor de *honoraria en de geactiveerde interne productie* worden er geen betalingstermijnen toegestaan. Dit betekent dat het volledige bedrag aan opbrengsten, gelijkmatig verspreid, in hetzelfde jaar geïnd wordt.

Bij de *overige bedrijfsopbrengsten* is er een groot verschil tussen het ZKH en PVT. Enkel bij het ZKH wordt er een betalingstermijn toegestaan. Deze overige bedrijfsopbrengsten worden namelijk per kwartaal afgehandeld. Dit betekent dat 25% in het volgende jaar zal geïnd worden, maar ook dat er rekening moet worden gehouden met 25% van het vorige jaar²⁶.

De *financiële opbrengsten* worden eveneens gezien als inkomsten. Voor het ZKH bestaan deze opbrengsten uit vlottende activa, subsidies en andere financiële opbrengsten. De opbrengsten uit vlottende activa zijn interesten die berekend worden op de vorderingen van patiënten en op de liquide middelen van het vorige jaar. Deze opbrengsten worden geïnd in het eerste kwartaal. De subsidies worden in het resultaat opgenomen op basis van de afschrijvingen en worden dan ook in het vierde kwartaal ontvangen. De andere financiële opbrengsten worden gespreid ontvangen over de vier kwartalen. Voor PVT

²⁴ In bijlage 7 en 11 vindt de raming plaats van het budget van de financiële middelen voor het ZKH en PVT. In 2005 bedroeg het budget van de fin mid voor het ZKH: 13 118 665,09 € (10 717 064,41 mutualiteit + 2 401 600,68 patiënt) Voor PVT bedroeg het budget 4 578 381,24 €.

²⁵ Bedragen 2005: supplementen kamers: 10 064,00; forfaits: 94 976,32; farmaceutische producten: 871 817,12

²⁶ Bedrag 2005: 6 997 266,19

bestaan de financiële opbrengsten enkel uit subsidieontvangsten. Deze worden net zoals bij het ZKH ontvangen in het vierde kwartaal.

De *opname van de leningen* ter financiering van de nieuwe investeringen zal steeds in het begin van het jaar gebeuren, zodat er geen betalingsmoeilijkheden kunnen optreden gedurende het jaar.

Uitgaven

De uitgaven komen overeen met de betalingen van bepaalde kosten, rekening houdend met de betalingstermijn.

Voor de *voorraden en leveringen* en de *diensten en bijkomende leveringen*, wordt een betalingsuitstel verleend van 30 dagen einde maand. Dit betekent dat men recht heeft op minimum 1 maand en maximum 2 maanden. Bij de berekening van de uitgaven wordt rekening gehouden met een gemiddelde betalingstermijn van 1,5 maand.

Het grootste deel van de uitgaven bestaat uit de betaling van de *bezoldigingen en sociale lasten*. De uitbetaling van de bezoldigingen gebeurt steeds de eerste dag van de volgende maand. Voor het liquiditeitsbudget heeft dit tot gevolg dat er in het eerste kwartaal steeds rekening moet worden gehouden met 1/12 van de bezoldigingen en sociale lasten van het vorige jaar. Doordat het liquiditeitsbudget is opgesteld per kwartaal moet er rekening gehouden worden met het tijdstip van uitbetaling van het vakantiegeld en de eindejaarspremie. Het vakantiegeld wordt steeds uitbetaald in juni en behoort dus tot het tweede kwartaal. De eindejaarspremie zit vervat in de bezoldigingen die uitbetaald worden in december en komt ongeveer overeen met 20% van het normale maandloon.

De *overige bedrijfskosten* voor het ZKH bestaan uit bedrijfsbelastingen, vergoedingen voor patiënten en diverse bedrijfskosten. De bedrijfsbelastingen worden steeds pas volledig

afgelost in het laatste kwartaal van het volgende boekjaar. In het liquiditeitsbudget worden dus de belastingen van het vorige jaar opgenomen. De uitgaven van de vergoedingen en de diverse bedrijfskosten hebben betrekking op het huidige boekjaar²⁷. Voor PVT komen de overige bedrijfskosten overeen met de diverse bedrijfskosten.

Zowel de *kapitaalaflossingen* als de *intrestbetalingen* van de leningen zijn uitgaven en worden dus bijgevolg opgenomen in het liquiditeitsbudget.

De kapitaalaflossingen worden opgenomen in het vierde kwartaal van het liquiditeitsbudget en komen overeen met de schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen. Deze kapitaalaflossingen zijn terug te vinden **in bijlage 18 en 19** onder rekening 423. Ook de intrestkosten zijn terug te vinden **in bijlage 18 en 19** onder rekening 650. Deze worden steeds opgenomen in het eerste kwartaal en hebben betrekking op het jaar voordien.

In het liquiditeitsbudget moet er ook rekening worden gehouden met de *investeringsuitgaven* die in de verschillende jaren zullen worden doorgevoerd. Bij de opstelling van het plan beschikte ik niet over de precieze uitvoeringsdata, daarom worden de investeringsuitgaven in het liquiditeitsbudget verspreid over de 4 kwartalen.

²⁷ In 2005 bedroegen de overige bedrijfskosten voor het ZKH 200 496,17 €. 122 129,45 € hiervan waren bedrijfsbelastingen. De overige bedrijfskosten zijn onderhevig aan een jaarlijkse indexatie van 2%. Dit levert voor de komende jaren volgende bedragen voor bedrijfsbelastingen op: 2006: 124 572,03; 2007: 127 063,47; 2008: 129 604, 74

Raming liquiditeitsbudget ZKH 2006

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
beginsaldo	8 610 455,47	10 430 123,12	11 358 979,40	12 328 882,55
inkomsten				
verpleegdagprijs	3 298 029,73	3 321 664,97	3 321 664,97	3 349 642,77
<i>verzekeringsinstellingen</i>	2 693 794,72	2 774 564,35	2 774 564,35	2 795 373,59
<i>patiënten</i>	604 235,01	547 100,62	547 100,62	554 269,18
supplementen kamers	2 516,00	2 338,27	2 338,27	2 338,27
forfaits conventies RIZIV	23 744,08	24 114,49	24 114,49	24 114,49
farmaceutische producten	217 954,28	202 583,03	202 583,03	202 583,03
honoraria	221 373,61	221 373,61	221 373,61	221 373,61
geactiveerde interne prod	4 286,21	4 286,21	4 286,21	4 286,21
overige bedrijfsopbrengsten	1 749 316,55	1 787 626,58	1 787 626,58	1 787 626,58
financiële opbrengsten	219 887,73	3 871,05	3 871,05	210 121,34
opname leningen	779 631,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	6 516 739,19	5 567 858,21	5 567 858,21	5 802 086,30
uitgaven				
voorraden en leveringen	597 851,58	570 239,16	570 239,16	570 239,16
diensten + bijk leveringen	476 338,01	476 338,01	476 338,01	476 338,01
bezoldigingen	3 312 545,76	3 377 533,50	3 336 486,63	3 499 567,68
overige bedrijfskosten	19 983,51	19 983,51	19 983,51	142 112,96
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	473 309,58
interessen	95 444,93	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	194 907,75	194 907,75	194 907,75	194 907,75
TOTAAL	4 697 071,54	4 639 001,93	4 597 955,06	5 356 475,14
eindsaldo	10 430 123,12	11 358 979,40	12 328 882,55	12 774 493,71

Raming liquiditeitsbudget ZKH 2007

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
beginsaldo	12 774 493,71	14 125 750,03	15 267 674,94	16 451 549,74
inkomsten				
verpleegdagprijs	3 349 642,77	3 377 777,67	3 377 777,67	3 406 071,71
<i>verzekeringsinstellingen</i>	2 795 373,59	2 816 338,89	2 816 338,89	2 837 461,25
<i>patiënten</i>	554 269,18	561 438,78	561 438,78	568 610,46
supplementen kamers	2 338,27	2 385,05	2 385,05	2 385,05
forfaits conventies RIZIV	24 114,49	24 490,68	24 490,68	24 490,68
farmaceutische producten	202 583,03	206 634,69	206 634,69	206 634,69
honoraria	225 801,07	225 801,07	225 801,07	225 801,07
geactiveerde interne prod	4 371,93	4 371,93	4 371,93	4 371,93

overige bedrijfsopbrengsten	1 787 626,58	1 826 775,60	1 826 775,60	1 826 775,60
financiële opbrengsten	324 003,65	3 948,47	3 948,47	199 342,71
opname leningen	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	5 920 481,79	5 672 185,16	5 672 185,16	5 895 873,44

uitgaven

voorraden en leveringen	575 969,49	581 699,82	581 699,82	581 699,82
diensten + bijk leveringen	476 338,01	476 338,01	476 338,01	476 338,01
bezoldigingen	3 385 421,77	3 451 839,24	3 409 889,34	3 576 558,17
overige bedrijfskosten	20 383,18	20 383,18	20 383,18	144 955,21
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	508 908,34
interessen	111 113,02	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	4 569 225,47	4 530 260,25	4 488 310,35	5 288 459,55

eindsaldo

14 125 750,03	15 267 674,94	16 451 549,74	17 058 636,63
---------------	---------------	---------------	---------------

Raming liquiditeitsbudget ZKH 2008

kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
------------	------------	------------	------------

beginsaldo

17 058 636,63	21 911 160,82	21 932 881,22	21 997 474,41
---------------	---------------	---------------	---------------

inkomsten

verpleegdagprijs	3 406 071,71	3 434 743,64	3 434 743,64	3 463 577,08
<i>verzekeringsinstellingen</i>	2 837 461,25	2 858 742,39	2 858 742,39	2 880 182,96
<i>patiënten</i>	568 610,46	576 001,25	576 001,25	583 394,12
supplementen kamers	2 385,05	2 433,04	2 433,04	2 433,04
forfaits conventies RIZIV	24 490,68	24 872,73	24 872,73	24 872,73
farmaceutische producten	206 634,69	210 767,38	210 767,38	210 767,38
honoraria	230 317,22	230 317,22	230 317,22	230 317,22
geactiveerde interne prod	4 459,37	4 459,37	4 459,37	4 459,37
overige bedrijfsopbrengsten	1 826 775,60	1 866 781,99	1 866 781,99	1 866 781,99
financiële opbrengsten	431 204,12	4 027,44	4 027,44	199 421,68
opname leningen	4 554 453,42	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	10 686 791,86	5 778 402,81	5 778 402,81	6 002 630,49

uitgaven

voorraden en leveringen	587 430,15	593 160,49	593 160,49	593 160,49
diensten + bijk leveringen	476 338,01	476 338,01	476 338,01	476 338,01
bezoldigingen	3 459 901,05	3 527 779,70	3 484 906,91	3 655 242,45
overige bedrijfskosten	20 790,85	20 790,85	20 790,85	147 854,32
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	547 889,89
interessen	151 194,25	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	1 138 613,36	1 138 613,36	1 138 613,36	1 138 613,36
TOTAAL	5 834 267,67	5 756 682,41	5 713 809,62	6 559 098,52

eindsaldo

21 911 160,82	21 932 881,22	21 997 474,41	21 441 006,38
---------------	---------------	---------------	---------------

Raming liquiditeitsbudget PVT 2006

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
beginsaldo	3 251,24	57 840,28	20 150,37	1 988,84
inkomsten				
verpleegdagprijs	1 144 595,31	1 089 931,99	1 089 931,99	1 089 931,99
honoraria	19 454,18	19 454,18	19 454,18	19 454,18
overige bedrijfsopbrengsten	74 862,32	74 862,32	74 862,32	74 862,32
financiële opbrengsten	0,00	0,00	0,00	62 249,23
opname leningen	147 831,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	1 386 742,81	1 184 248,49	1 184 248,49	1 246 497,72
uitgaven				
voorraden en leveringen	344 316,64	338 391,50	338 391,50	338 391,50
diensten + bijk leveringen	25 690,64	25 835,32	25 835,32	25 835,32
bezoldigingen	801 144,68	820 362,99	800 834,61	840 068,71
overige bedrijfskosten	390,84	390,84	390,84	390,84
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	340 196,84
interesten	123 653,22	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	36 957,75	36 957,75	36 957,75	36 957,75
TOTAAL	1 332 153,77	1 221 938,40	1 202 410,02	1 581 840,96
eindsaldo	57 840,28	20 150,37	1 988,84	- 333 354,40

Raming liquiditeitsbudget PVT 2007

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
beginsaldo	- 333 354,40	- 431 036,44	- 438 170,16	- 425 399,60
inkomsten				
verpleegdagprijs	1 089 931,99	1 091 225,02	1 091 225,02	1 091 225,02
honoraria	19 530,63	19 530,63	19 530,63	19 530,63
overige bedrijfsopbrengsten	76 501,81	76 501,81	76 501,81	76 501,81
financiële opbrengsten	0,00	0,00	0,00	62 249,23
opname leningen	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	1 185 964,43	1 187 257,46	1 187 257,46	1 249 506,69

uitgaven

voorraden en leveringen	339 148,88	339 906,25	339 906,25	339 906,25
diensten + bijk leveringen	25 835,32	25 835,32	25 835,32	25 835,32
bezoldigingen	805 842,65	828 250,95	808 346,67	867 849,28
overige bedrijfskosten	398,66	398,66	398,66	398,66
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	353 444,88
interessen	112 420,96	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	1 283 646,47	1 194 391,18	1 174 486,90	1 587 434,39

eindsaldo

- 431 036,44	- 438 170,16	- 425 399,60	- 763 327,30
--------------	--------------	--------------	--------------

Raming liquiditeitsbudget PVT 2008

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
beginsaldo	- 763 327,30	- 858 801,39	- 889 150,26	- 899 211,23
inkomsten				
verpleegdagprijs	1 091 225,02	1 075 523,93	1 075 523,93	1 075 523,93
honoraria	19 602,51	19 602,51	19 602,51	19 602,51
overige bedrijfsopbrengsten	78 177,19	78 177,19	78 177,19	78 177,19
financiële opbrengsten	0,00	0,00	0,00	62 249,23
opname leningen	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	1 189 004,72	1 173 303,63	1 173 303,63	1 235 552,86
uitgaven				
voorraden en leveringen	340 554,13	341 202,00	341 202,00	341 202,00
diensten + bijk leveringen	25 835,32	25 835,32	25 835,32	25 835,32
bezoldigingen	813 395,99	836 208,55	815 920,65	855 886,10
overige bedrijfskosten	406,63	406,63	406,63	406,63
kapitaalaflossingen	0,00	0,00	0,00	360 512,93
interessen	104 286,74	0,00	0,00	0,00
investeringsuitgaven	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	1 284 478,81	1 203 652,50	1 183 364,60	1 583 842,98
eindsaldo	- 858 801,39	- 889 150,26	- 899 211,23	- 1 247 501,35

Tabel 24: overzicht liquiditeitsbudgetten 2006, 2007 en 2008 ZKH en PVT

6.3 Prognose van de balans

De balans is een staat van activa en passiva op afsluitdatum volgens een wettelijk opgelegd schema. De activa zijn de bezittingen, ze geven weer waarin de passiva zijn belegd. De passiva zijn de middelen, ze geven de financieringswijze van de bezittingen weer. Zowel de activa als de passiva zijn onderverdeeld in tien rubrieken, aangeduid met een Romeins cijfer. Net zoals bij de resultatenrekening en bij het liquiditeitsbudget, zal er ook hier getracht worden om een beeld van de toekomst te vormen. Zo zal er een balans worden opgesteld voor de boekjaren 2006, 2007 en 2008. **In bijlage 20** wordt de balans van 2005 weergegeven, zowel voor het ZKH als voor PVT.

Vaste activa

De vaste activa worden opgedeeld in de rubrieken oprichtingskosten, immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa. Ze worden "vaste activa" genoemd omdat ze eerder op een permanente basis in de instelling aanwezig zijn. De waarden van de vaste activa voor 2006, 2007 en 2008 zijn berekend **in bijlage 14 en 15**. De activa waarvan de nuttige levensduur zich over meerdere jaren spreidt, worden afgeschreven. Door het boeken van deze jaarlijkse afschrijvingen worden de kosten verdeeld over de jaren van hun vermoedelijke gebruiksduur en neemt de netto-boekwaarde van jaar tot jaar af.

De wetgeving op de boekhouding van de ziekenhuizen heeft de afschrijvingspercentages vastgelegd, zodat de activa niet naar goeddunken kunnen worden afgeschreven. De volgende afschrijvingspercentages zijn van kracht:

- gebouwen	3%
- groot onderhoud	10%
- medisch materieel	20%
- niet-medisch materieel en meubilair	10%
- informaticamaterieel	20%

- rollend materieel	20%
- immateriële vaste activa	33%
- oprichtingskosten -consolidatieleningen	10%
-andere investeringen	33%

De afschrijvingen vatten aan in het jaar na de ingebruikname van de investering, behalve voor de investeringen uitgevoerd tijdens de maand januari. Deze laatste worden nog tijdens hetzelfde jaar afgeschreven.

20 Oprichtingskosten

In deze rubriek vinden we de aanloopkosten, de kosten van eerste inrichting en de intercalaire intresten²⁸.

21 Immateriële vaste activa

Deze rubriek wordt in de ziekenhuissector bijna uitsluitend gebruikt voor het boeken van toepassingssoftware. Het betreft computerprogramma's die op drie jaar worden afgeschreven. Tijdens het boekjaar 2004 is geïnvesteerd in toepassingssoftware, o.a. in Sherezade.

22/27 Materiële vaste activa

Een aantal van de gebouwen zijn eigendom van de VZW De Broeders van Liefde. Deze worden in de balans van het ziekenhuis opgenomen via de post *huurfinanciering en soortgelijke rechten*. Via een onderhandse overeenkomst worden de gebouwen ter beschikking gesteld tegen een verbruiksvergoeding. Deze laatste wordt gelijkgesteld aan

²⁸ Aanloopkosten zijn kosten die gemaakt worden vooraleer er met de eigenlijke investering van start wordt gegaan.

De kosten van eerste inrichting zijn de eerste kosten die gepaard gaan met een nieuwe investering. Intercalair intresten zijn intresten op leningen aangegaan om aanloopkosten en kosten van eerste inrichting te dekken

de afschrijvingskosten van het niet-gesubsidieerd gedeelte van de gebouwen in huurfinanciering. De gebouwen die geen eigendom zijn van de VZW worden opgenomen onder de post *terreinen en gebouwen*. In deze rubriek treffen we ook grote onderhoudswerken en inrichting van gebouwen aan.

Door het uitbesteden van de medisch-technische diensten wordt nog slechts weinig geïnvesteerd in *materiaal voor medische uitrusting*.

1) Overzicht vaste activa ZKH

	2006	2007	2008
20) oprichtingskosten	0,00	0,00	0,00
21) immateriële va	17 917,75	0,00	0,00
22) terreinen en gebouwen	3 036 350,35	2 747 766,96	12 264 357,75
23) medisch materiaal	53 244,08	38 124,70	34 134,41
24) materieel vr niet-medische uitrusting	1 000 823,79	799 184,56	1 943 431,60
25) huurfinanciering	6 367 388,60	5 958 880,79	5 572 288,67

Tabel 25: overzicht vaste activa ZKH

2) Overzicht vaste activa PVT

	2006	2007	2008
20) oprichtingskosten	38 198,16	29 032,13	23 084,68
22) terreinen en gebouwen	1 520 345,98	1 429 878,75	1 339 695,09
23) medisch materiaal	14 711,42	10 864,26	7 044,67
24) materieel voor niet-medische uitrusting	93 068,14	79 123,34	70 336,03
25) huurfinanciering	6 364 275,54	6 104 367,21	5 844 458,46

Tabel 26: overzicht vaste activa PVT

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onderverdeeld in zes rubrieken, waarbij de minst liquide activa bovenaan worden gerangschikt. Hoe sneller de vorderingen in beschikbare geldmiddelen worden omgezet, hoe gemakkelijker de instelling haar korte termijnschulden zal kunnen aflossen. Daarom is de omloopsnelheid van belang. Dit is de ratio die, in aantal dagen, de gemiddelde inningstermijn uitdrukt van de vorderingen of de gemiddelde aanwezigheid van de voorraden.

3 *Vorraden*

Op afsluitdatum van het boekjaar wordt een inventaris opgemaakt van alle stockeerbare goederen en wordt de boekhouding daarmee in overeenstemming gebracht. Efficiënt voorraadbeheer houdt de voorraden laag, zodanig dat de omloopsnelheid toeneemt en het risico op verlies of ontwaarding afneemt, zonder evenwel de bedrijfscontinuïteit in het gedrang te brengen.

Wanneer we de voorraden van 2005 vergelijken met de vorige jaren blijkt dat de instelling er in geslaagd is haar voorraden nog meer te beperken.

In de financiële analyse wordt voor het volledige centrum 150 000 € van de voorraden als "ijzeren voorraad" beschouwd. Dit betekent dat deze hoeveelheid voorraad aanzien wordt als een vast activum, omdat een minimum aan geneesmiddelen, onderhoudsproducten, voeding, linnen, enz. onontbeerlijk zijn voor de continue werking van de instelling. Naar de toekomst toe wordt verondersteld dat zowel bij het ZKH als bij PVT een voorraad zal worden aangehouden van 5% van de voorraden en leveringen uit de resultatenrekening.

40/41 Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar behoren tot de vlottende activa. Dit wil zeggen dat de grootte en de samenstelling van deze rubriek permanent wijzigt.

Bij het ZKH vinden we de vordering van het budget van de financiële middelen onderverdeeld in *patiënten* en *verzekeringsinstellingen*. Bij het PVT wordt de volledige vordering ondergebracht bij verzekeringsinstellingen. Deze vorderingen bedragen steeds 25% van de opbrengsten van het huidige jaar.

Onder de vorderingen op ten hoogste één jaar vinden we ook de *inhaalbedragen*²⁹ terug. Dit betekent dat het Psychiatrisch Centrum Ziekeren nog geld tegoed heeft van de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Deze vordering vormt een vergoeding voor te laag gestelde tarieven uit het verleden. Doordat het moeilijk te voorspellen valt of men al dan niet recht heeft op een vergoeding en hoeveel deze dan zal bedragen, zal er net zoals in de resultatenrekening geen rekening worden gehouden met inhaalbedragen.

Te innen opbrengsten bestaat uit vorderingen met betrekking tot supplementen kamers, forfaits en farmaceutische producten. Deze vordering bestaat uit 25% van de opbrengsten. Te innen opbrengsten komen enkel voor in de balans van het ZKH.

De *overige vorderingen voor prestaties* zijn vorderingen met betrekking tot de honoraria. In 2005 waren deze nog in de balans aanwezig, maar in feite wordt er geen betalingsuitstel toegestaan voor honoraria. Dit betekent dat het bedrag van 2005 te maken heeft met te laat betaalde facturen.

²⁹ De inhaalbedragen vormen het verschil tussen de definitieve en de voorlopige vaststelling van het budget van de financiële middelen. Op de definitieve vaststelling door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid is het steeds verschillende boekjaren wachten.

De *overige vorderingen* hebben betrekking op de overige bedrijfsopbrengsten, althans voor het ZKH. Hier geldt namelijk een verschillende inningprocedure tussen het ZKH en PVT. Bij PVT worden alle opbrengsten met betrekking tot de overige bedrijfsopbrengsten onmiddellijk geïnd, en worden er bijgevolg geen overige vorderingen op de balans teruggevonden. Bij het ZKH daarentegen worden deze overige vorderingen gevormd door een inning per kwartaal.

54/48 *Liquide middelen*

De instelling beschikt over uitzonderlijk hoge bedragen aan liquide middelen. Deze hoge bedragen worden veroorzaakt door het ZKH, want PVT beschikt vanaf 2006 niet meer over liquide middelen. Het saldo van de liquide middelen wordt uit het liquiditeitsbudget gehaald. De negatieve bedragen van het PVT worden opgenomen bij de financiële schulden.

Eigen vermogen

De eerste financieringsbron bestaat uit de dotaties en inbrengen in kapitaal, verhoogd met de herwaarderingsmeerwaarden, de reserves, het overgedragen resultaat en de ontvangen subsidies en sluitingspremie³⁰.

10 *Dotaties, inbreng en giften in kapitaal*

Met dotaties, inbreng en giften in kapitaal wordt het oprichtingspatrimonium op het ogenblik van de opstart van het initiatief bedoeld. Deze rekening zal naar de toekomst toe onveranderd blijven.

³⁰ Door de Overheid worden premies ter beschikking gesteld bij Reconversies. Reconversies zijn omvormingen van bestaande afdelingen in nieuwe afdelingen.

13 Reserves

De reserves zijn een deel van de positieve nettoresultaten waaraan een speciale bestemming wordt gegeven. De reserves worden opgebouwd vanuit de resultaatverwerking, namelijk rubriek C onder "bestemmingen en voorheffingen". De reserves zijn aangelegd geweest om te voorzien in een waarschijnlijk tijdelijke overbezetting van het verplegend personeel in de uitdovende PVT-afdeling. Rekening houdend met de ontwikkeling binnen het PVT, heeft het bestuur beslist de reserves te behouden.

14 Overgedragen resultaat

De balans wordt opgesteld na verwerking van het resultaat van het boekjaar. De rekening "overgedragen resultaat" geeft daarom het totaal van de gecumuleerde resultaten weer.

15 Investeringssubsidies

Bij de investeringssubsidies kan men een onderscheid maken al naargelang de aard (bouw- of uitrustingsstoelagen). Door het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, werd het VIPA opgericht. Deze Vlaamse instelling heeft de functies overgenomen van het voormalige Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch Sociale Instellingen. Het VIPA komt voor 60% tussen in de kosten van de financiering van de bouw- en verbouwingswerken alsook van de kosten van uitrusting en apparatuur, evenwel beperkt tot de voorziene bouwplafonds.

De ontvangen subsidies worden op de passiefrekening "investeringssubsidies" geboekt en in het resultaat opgenomen à rato van de afschrijvingen op de betrokken investeringen. **In bijlage 14 en 15** zijn de afschrijvingen op de investeringssubsidies voor de komende jaren terug te vinden. Rekening houdend met deze afschrijvingen, leidt dit tot de volgende resultaten:

1) Overzicht investeringssubsidies ZKH

	2006	2007	2008
15) investeringssubsidies	3 236 980,52	3 041 586,28	9 419 253,12

Tabel 27: overzicht investeringssubsidies ZKH

2) Overzicht investeringssubsidies PVT

	2006	2007	2008
15) investeringssubsidies	1 841 687,21	1 779 437,98	1 717 188,75

Tabel 28: overzicht investeringssubsidies PVT

18 *Sluitingspremies*

Het nettobedrag van de sluitingspremies of schadeloosstellingen, "eerste en tweede fase" als gevolg van de verplichte reconversie bedroeg in 2004:

	1/01/2004	+/-	31/12/2004
<u>Werkingskosten ZKH</u>			
ontvangen bedrag	1 394 153,13		1 394 153,13
naar resultaat geboekt	-1 394 153,13		-1 394 153,13
	0,00	0,00	0,00
<u>Vaste activa PVT</u>			
ontvangen bedrag	774 044,01		774 044,01
naar resultaat geboekt	-279 195,46		-302 783,10
	494 848,55	-23 587,64	471 260,91
	<u>494 848,55</u>	<u>-23 587,64</u>	<u>471 260,91</u>

Hieruit blijkt dat sluitingspremies alleen nog maar betrekking hebben op PVT. Met een jaarlijkse overboeking naar de rekening *subsidies in kapitaal en intresten* van 23 587,64 € leidt dit tot volgende waarden in de balans:

	2006	2007	2008
18) sluitingspremies	424 085,63	400 497,99	376 910,35

Tabel 29: overzicht sluitingspremies PVT

Voorzieningen

16 Voorzieningen voor risico's en kosten

Voorzieningen moeten aangelegd worden, zelfs als daarvoor onvoldoende winst aanwezig is, telkens wanneer risico's of kosten waarschijnlijk zijn of wanneer deze zeker zijn maar moeilijk te evalueren. De voorzieningen kunnen op twee manieren worden opgebouwd vanuit de resultatenrekening. Enerzijds via de rubriek II "bedrijfskosten F" en anderzijds via de rubriek VIII "uitzonderlijke kosten C". Het ZKH zal vanaf 2006 jaarlijks een voorziening van 75 907,56 € aanleggen als gevolg van de toekomstige investeringen. Deze voorziening zal dienen om de risico's van hoger uitvallende kosten op te vangen. Voor PVT zullen de voorzieningen behouden blijven op het niveau van 2005.

Schulden

De schulden worden opgedeeld in schulden op meer dan één jaar en schulden op ten hoogste één jaar. Het gedeelte van de schulden op meer dan één jaar dat binnen het jaar zal vervallen, wordt onder de schulden op ten hoogste één jaar opgenomen.

17 Schulden meer dan één jaar

Schulden voor huurfinanciering zijn schulden wegens het ter beschikking stellen van de onroerende goederen en eventuele uitrusting door de VZW De Broeders van Liefde (eigenaar van de gebouwen) aan de VZW Provinciaal der Broeders van Liefde (exploitant van het Psychiatrisch Centrum). Het boekhoudkundige saldo op balansdatum drukt het nominale bedrag uit van de in de toekomst nog verschuldigde gebruiksvergoedingen op meer dan één jaar. Omdat er vanaf het boekjaar 2003 geen

investeringen in huurfinanciering meer hebben plaatsgegrepen, is de uitstaande schuld gedaald met de naar rubriek 42 overgeboekte verbruiksvergoeding voor het boekjaar 2006. Van deze rekening wordt dus de verschuldigde gebruiksvergoeding afgeboekt. De komende jaren zal er, zowel voor het ZKH als voor PVT, éénzelfde verbruiksvergoeding³¹ worden overgebracht naar rekening 42 *schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen*.

Onder de rubriek *kredietinstellingen* vinden we drie soorten leningen terug: door het VIPA gewaarborgde investeringsleningen, consolidatieleningen en investeringsleningen groot onderhoud. Niettegenstaande de aanwezigheid van belangrijke kasmiddelen bij het ZKH, neemt de instelling lange termijnen op voor de financiering van haar grote onderhoudswerken. Deze handelswijze is verantwoord omdat de betaalde intresten gerecupereerd kunnen worden via het financieel budget.

Een door het VIPA gewaarborgde lening impliceert dat de ontlener zonder voorafgaandelijk akkoord van het VIPA zijn onroerende goederen niet mag onvreemden vooraleer de lening is terugbetaald. Investeringsleningen voor de financiering van grote herstellingswerken en groot onderhoud worden afgesloten over een termijn van 10 jaar. Aan de basis voor de aanvraag van zo een lening ligt ofwel de dringende nood aan investeringen op het vlak van groot onderhoud ofwel de mogelijkheid om de investeringslasten (afschrijvingen + financiële lasten) inzake de onderhoudswerken voor 100% te laten subsidiëren via het budget van financiële middelen (de verpleegdagprijs). Gedetailleerde gegevens over de verschillende soorten leningen die in de loop der jaren zijn afgesloten vindt u terug **in bijlage 17**.

In bijlage 18 en 19 wordt, voor het ZKH en voor PVT, de rekening 173 kredietinstellingen voor de komende jaren berekend. Voor PVT moet hier echter ook rekening gehouden worden met de negatieve eindbedragen uit het liquiditeitsbudget³².

³¹ Voor het ZKH bedraagt deze jaarlijkse verbruiksvergoeding 223 776,76 €. Voor PVT bedraagt deze jaarlijkse verbruiksvergoeding 96 413,19 €.

³² Uit **bijlage 19**: 2006: 2 372 876,66; 2007: 2 108 776,93; 2008: 1 842 254,49

1) Overzicht kredietinstellingen ZKH

	2006	2007	2008
173) kredietinstellingen	3 095 430,66	2 771 317,54	7 014 052,51

Tabel 30: overzicht kredietinstellingen ZKH

2) Overzicht kredietinstellingen PVT

	2006	2007	2008
173) kredietinstellingen	2 706 231,06	2 872 104,23	3 089 755,84

Tabel 31: overzicht kredietinstellingen PVT

De voorschotten van het Ministerie van Volksgezondheid zijn terugvorderbare voorschotten. Deze werden goedgekeurd in het kader van het KB van 2 juni 1976 en zijn als volgt tot stand gekomen:

oorspronkelijk ontvangen bedrag	460 574,25
teruggaven naar aanleiding van de reconversie	
1° verplichte fase	- 51 049,48
2° verplichte fase	- 49 927,49
1° vrijwillige fase	- 22 439,32
2° vrijwillige fase	- 16 829,48
SALDO	<u>320 328,48</u>

De gedeeltelijke of totale terugbetaling van deze voorschotten geschiedt dus bij een gedeeltelijke of totale sluiting van de verzorgingsinstelling. Aangezien er de komende jaren geen sluiting of omvorming van afdelingen wordt verwacht, zal dit saldo behouden blijven.

42/48 *Schulden op ten hoogste één jaar*

De bedragen hiervan hebben te maken met de voornoemde investeringsleningen. De *schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen* bestaan uit twee componenten, namelijk de aflossingen van de investeringsleningen en de aflossingen van de schuld voor huurfinanciering. **In bijlage 18 en 19**, wordt respectievelijk voor het ZKH en voor PVT, de rekening 423 berekend.

1) Overzicht schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen ZKH

	2006	2007	2008
423) schuld > 1 jaar	473 309,58	508 908,34	547 889,89

Tabel 32: overzicht schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen ZKH

2) Overzicht schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen PVT

	2006	2007	2008
423) schuld > 1 jaar	340 196,84	353 444,88	360 512,93

Tabel 33: overzicht schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen PVT

De bedragen die terug te vinden zijn onder *leveranciers*, worden veroorzaakt door het verkrijgen van betalingstermijnen voor voorraden en leveringen en diensten en bijkomende leveringen. Deze betalingstermijn bedraagt 30 dagen einde maand, wat overeenkomt met een gemiddelde van 1,5 maand.

De negatieve *inhaalbedragen* duiken hier terug op aan de passivazijde van de balans. Dit gaat namelijk over te veel ontvangen bedragen in verband met het budget van de financiële middelen. Net zoals bij de positieve inhaalbedragen is het moeilijk te voorspellen hoe deze gaan evolueren. Daarom werd besloten om ook geen rekening te houden met negatieve inhaalbedragen.

Ook de *schulden met betrekking tot de belastingen en de bezoldigingen* maken deel uit van de schulden op ten hoogste één jaar. De bedrijfsbelastingen worden pas in het volgende boekjaar betaald. Dit betekent dat deze belastingen volledig worden opgenomen onder de schulden³³. De uitbetaling van de bezoldigingen gebeurt steeds de eerste dag van de volgende maand.

³³ 2006: 124 572,03; 2007: 127 063,47; 2008: 129 604,74

De geprojecteerde balans

ZKH				
ACTIVA	CODE	2006	2007	2008
VASTE ACTIVA	20/28	10 475 724,57	9 543 957,01	19 814 212,43
I. Oprichtingskosten	20	0,00	0,00	0,00
II. Immateriële vaste activa	21	17 917,75	0,00	0,00
III. Materiële vaste activa	22/27	10 457 806,82	9 543 957,01	19 814 212,43
A. Terreinen en gebouwen	22	3 036 350,35	2 747 766,96	12 264 357,75
B. Materieel voor medische uitrusting	23	53 244,08	38 124,70	34 134,41
C. Materieel voor niet-medische uitrusting	24	1 000 823,79	799 184,56	1 943 431,60
D. Huurfinanciering en soortgelijke recht	25	6 367 388,60	5 958 880,79	5 572 288,67
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	18 254 846,68	22 641 334,32	27 128 070,70
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoer	3	114 047,83	116 339,96	118 632,10
A. Grondstoffen en leveringen	31	114 047,83	116 339,96	118 632,10
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	5 366 305,14	5 466 357,73	5 568 432,22
A. Vorderingen voor prestaties	400/409	3 578 678,56	3 639 582,13	3 701 650,23
1. Patiënten	400	554 269,18	568 610,46	583 394,12
2. Verzekeringsinstellingen	402	2 795 373,59	2 837 461,25	2 880 182,96
3. Inhaalbedragen	403	0,00	0,00	0,00
4. Te innen opbrengsten	404	229 035,79	233 510,42	238 073,15
B. Overige vorderingen	41	1 787 626,58	1 826 775,60	1 866 781,99
2. Overige	411/9	1 787 626,58	1 826 775,60	1 866 781,99
IX. Liquide middelen	54/58	12 774 493,71	17 058 636,63	21 441 006,38
TOTAAL ACTIVA	20/58	28 730 571,25	32 185 291,33	46 942 283,13
PASSIVA	CODE	2006	2007	2008
EIGEN VERMOGEN	10/18	21 132 891,58	24 715 769,71	35 151 989,75
I. Dotaties, inbreng + giften in kapitaal	10	2 573 158,71	2 573 158,71	2 573 158,71
IV. Overgedragen resultaat	14	15 322 752,35	19 101 024,72	23 159 577,92
V. Investeringsubsidies	15	3 236 980,52	3 041 586,28	9 419 253,12
VOORZIENINGEN	16	495 234,33	571 141,89	647 049,45
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	16	495 234,33	571 141,89	647 049,45
SCHULDEN	17/49	7 102 445,34	6 898 379,73	11 143 243,93
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	4 799 421,65	4 251 531,77	8 270 489,98
A. Financiële schulden	170/4	4 479 093,17	3 931 203,29	7 950 161,50
3. Schulden voor huurfinanciering	172	1 383 662,51	1 159 885,75	936 108,99
4. Kredietinstellingen	173	3 095 430,66	2 771 317,54	7 014 052,51
C. Voorschotten Ministerie Volksgezondheid	177	320 328,48	320 328,48	320 328,48

IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	2 303 023,69	2 646 847,96	2 872 753,95
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	473 309,58	508 908,34	547 889,89
C. Lopende schulden	44	523 288,59	529 018,92	534 749,25
1. Leveranciers	440/444	523 288,59	529 018,92	534 749,25
3. Inhaalbedragen	443	0,00	0,00	0,00
E. Schulden met betrekking tot belast, bezoldigingen en sociale lasten	45	1 236 734,24	1 263 693,25	1 291 240,38
1. Belastingen	450/3	124 572,03	127 063,47	129 604,74
2. Bezoldig + sociale last	454/9	1 112 162,21	1 136 629,78	1 161 635,64
F. Overige schulden	47/48	69 691,28	345 227,45	498 874,43
TOTAAL PASSIVA	10/49	28 730 571,25	32 185 291,33	46 942 283,13

PVT				
ACTIVA	CODE	2006	2007	2008
VASTE ACTIVA	20/28	8 030 599,24	7 653 265,69	7 284 618,93
I. Oprichtingskosten	20	38 198,16	29 032,13	23 084,68
III. Materiële vaste activa	22/27	7 992 401,08	7 624 233,56	7 261 534,25
A. Terreinen en gebouwen	22	1 520 345,98	1 429 878,75	1 339 695,09
B. Materieel voor medische uitrusting	23	14 711,42	10 864,26	7 044,67
C. Materieel voor niet-medische uitrusting	24	93 068,14	79 123,34	70 336,03
D. Huurfinanciering en soortgelijke recht	25	6 364 275,54	6 104 367,21	5 844 458,46
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	1 157 610,29	1 159 206,27	1 143 764,33
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoer	3	67 678,30	67 981,25	68 240,40
A. Grondstoffen en leveringen	31	67 678,30	67 981,25	68 240,40
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	1 089 931,99	1 091 225,02	1 075 523,93
A. Vorderingen voor prestaties	400/409	1 089 931,99	1 091 225,02	1 075 523,93
2. Verzekeringsinstellingen	402	1 089 931,99	1 091 225,02	1 075 523,93
3. Inhaalbedragen	403	0,00	0,00	0,00
IX. Liquide middelen	54/58	0,00	0,00	0,00
TOTAAL ACTIVA	20/58	9 188 209,53	8 812 471,96	8 428 383,26
PASSIVA	CODE	2006	2007	2008
EIGEN VERMOGEN	10/18	934 501,67	410 442,26	- 189 163,10
III. Reserves	13	99 157,41	99 157,41	99 157,41
C. Beschikbare reserves	133	99 157,41	99 157,41	99 157,41
IV. Overgedragen resultaat	14	- 1 430 428,58	- 1 868 651,12	- 2 382 419,61
V. Investeringssubsidies	15	1 841 687,21	1 779 437,98	1 717 188,75
VI. Sluitingspremies	18	424 085,63	400 497,99	376 910,35
VOORZIENINGEN	16	149 421,33	149 421,33	149 421,33

VII. Voorzieningen vr risico's en kosten	16	149 421,33	149 421,33	149 421,33
SCHULDEN	17/49	8 104 286,53	8 252 608,37	8 468 125,03
VIII Schulden op meer dan één jaar	17	7 315 031,41	7 446 843,81	7 652 119,89
A. Financiële schulden	170/4	3 071 437,62	3 140 897,60	3 262 136,02
3. Schulden vr huurfinanc	172	365 206,56	268 793,37	172 380,18
4. Kredietinstellingen	173	2 706 231,06	2 872 104,23	3 089 755,84
D. Overige schulden	178/9	4 243 593,79	4 305 946,21	4 389 983,87
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	789 255,12	805 764,56	816 005,14
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	340 196,84	353 444,88	360 512,93
C. Lopende schulden	44	182 113,41	182 870,79	183 518,66
1. Leveranciers	440/444	182 113,41	182 870,79	183 518,66
3. Inhaalbedragen	443	0,00	0,00	0,00
E. Schulden met betrekking tot belast, bezoldigingen en sociale lasten	45	266 944,87	269 448,89	271 973,55
2. Bezoldig + sociale last	454/9	266 944,87	269 448,89	271 973,55
TOTAAL PASSIVA	10/49	9 188 209,53	8 812 471,96	8 428 383,26

Tabel 34: overzicht geprojecteerde balans ZKH en PVT

Hoofdstuk 7: Slotbeschouwingen

In dit hoofdstuk worden conclusies gemaakt met betrekking tot de uitwerking van het financieel plan in hoofdstuk zes. Dit hoofdstuk is in feite een beoordeling van de werkwijze en de bekomen resultaten van het financieel plan. Bij de resultaten moet er wel een onderscheid gemaakt worden tussen de twee afdelingen van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren, namelijk het ZKH en PVT. In deze paragraaf zal er geanalyseerd worden welk effect de verschillende investeringen zullen hebben op de resultaten van beide afdelingen.

De resultaten van 2005 zijn bepalend voor het verdere verloop. Wanneer we kijken naar de resultatenrekening van 2005 (**zie bijlage 3**) dan merken we grote verschillen op tussen beide afdelingen. *Het ZKH* is duidelijk de best draaiende afdeling van het Psychiatrisch Centrum. Zo werd er vorig jaar een winst van 3 052 872,22 € gemaakt en rekening houdend met de overgedragen winsten van de vorige jaren, werd er 11 677 158,56 € overgedragen naar het boekjaar 2006. Bij *PVT* daarentegen is de situatie minder rooskleurig. Het boekjaar 2005 werd afgesloten met een verlies van 64 362,30 €. Wanneer hier het overgedragen resultaat van de vorige jaren wordt bijgeteld komt dit neer op een over te dragen verlies van 1 020 276,57 €. Voor beide afdelingen zal deze trend de komende jaren aanhouden.

Het financieel plan heeft betrekking op de investeringen van 2005, 2006 en 2008. De invloed van deze investeringen op de resultaten is wel verschillend. De kosten van de investeringen van 2005 en 2006 vallen volledig ten laste van het ZKH en PVT, maar voor de investering van 2008 zal het ZKH kunnen rekenen op investeringssubsidies van het VIPA. Dit betekent dat men slechts voor 40% van de kosten zelf zal moeten opdraaien.

Wanneer we kijken naar *de resultatenrekening van het ZKH* voor de komende jaren dan zien we een duidelijke jaarlijkse toename van de winst. Voor 2008 zal deze namelijk liggen op 4 058 553,20 €. Wat een toename is van 33% in vergelijking met 2005. Bij *PVT*

is het net de omgekeerde situatie. *De resultatenrekening* geeft weer dat de situatie de komende jaren alleen maar zal verslechteren. Zo zal er in 2008 een verlies van 513 768,49 € gemaakt worden. Dit bedrag is bijna 8 keer groter dan in 2005. Toch zijn er maar weinig posten in de resultatenrekening die beïnvloed worden door de nieuwe investeringen. Dit komt doordat deze investeringen geen uitbreiding van het aantal bedden veroorzaken.

Integendeel, voor *PVT* moet er op termijn zelfs rekening worden gehouden met de definitieve verdwijning van de uitdovende plaatsen. In het plan is hiermee rekening gehouden via een jaarlijkse afname van twee bedden. Dit heeft een aantal gevolgen voor de resultaten van *PVT*. Om te beginnen betekent dit jaarlijks een lichte afname van de bedrijfsopbrengsten. De bedrijfskosten daarentegen nemen elk jaar lichtjes toe. Blijkbaar heeft de afname van twee bedden per jaar meer invloed op de afname van de toegekende financiering via de Overheid, dan op een afname van de bezoldigingskosten. Deze laatste nemen zelfs nog toe, onder invloed van een jaarlijkse indexatie van 2% en een anciënniteitverhoging van 0,20%.

Daarnaast moet er ook rekening worden gehouden met de toename van de afschrijvingen. Dit is één van de weinige posten die wel beïnvloed worden door de nieuwe investeringen. Toch is deze toename slechts beperkt omdat er naast nieuwe activa ook vele activa zijn die een boekwaarde van nul bereiken tijdens de periode 2005-2008. Opvallend is wel dat er een daling optreedt van de financiële kosten, ongeacht dat er voor de nieuwe investeringen van 2005 en 2006 ook nieuwe leningen worden afgesloten. Dit wordt verklaard wanneer we kijken naar **bijlage 19**. Hieruit blijkt duidelijk dat de stijging van de financiële kosten op de nieuwe leningen lager ligt dan de daling van de financiële kosten op de oude leningen.

Bij *het ZKH* blijft de situatie wat betreft het aantal beschikbare bedden hetzelfde als in het verleden. Net zoals bij *PVT*, worden ook hier enkel de afschrijvingen en de financiële kosten rechtstreeks beïnvloed door de nieuwe investeringen. De afschrijvingen kennen in

2006 een daling van 14,5% in vergelijking met 2005. Deze daling zal zich de komende jaren nog verder zetten, ongeacht het grote aantal nieuwe investeringen. Wat betreft de financiële kosten, is de situatie vergelijkbaar met *PVT*. In 2006 zijn deze gestegen in vergelijking met 2005. In 2007 wordt er een piek bereikt, maar in 2008 liggen de financiële kosten zelfs lager dan in 2006. Wel opvallend bij *het ZKH* is de sterke toename van de financiële opbrengsten uit vlottende activa. Deze stijging kan voornamelijk verklaard worden door de toenemende aanwezigheid van liquide middelen, wat verderop in dit hoofdstuk wordt besproken. Daarnaast bevatten deze opbrengsten ook verwijlinteressen op te laat betaalde facturen.

Na de beëindiging van de resultatenrekening werd overgegaan tot de opstelling van het *liquiditeitsbudget*. Hierin werd getracht een schatting te maken van de toekomstige inkomsten en uitgaven, met als uiteindelijke doelstelling na te gaan of men geconfronteerd zal worden met een tekort of een overschot aan liquide middelen.

In 2005 bezat *het ZKH* al een vrij hoog bedrag aan liquide middelen, namelijk 8 610 455,47 €. Dit bedrag zal de komende jaren alleen maar toenemen, om in 2008 te eindigen met 21 441 006,38 € aan liquide middelen. Dit bedrag is vrij onwaarschijnlijk en wordt veroorzaakt door tal van veronderstellingen in acht te nemen. Het is een soort van sneeuwbaaleffect dat aan het rollen werd gebracht door de hoge liquide middelen van 2005. De hoofdoorzaak van het steeds toenemende bedrag aan liquide middelen is de veronderstelling dat voor elke nieuwe investering een nieuwe lening wordt afgesloten. Er zouden totaal andere resultaten bekomen worden indien de nieuwe investeringen door de liquide middelen worden gefinancierd. Dit zou betekenen dat er bij de inkomsten geen opname leningen meer voorkomen, maar de investeringsuitgaven blijven wel behouden.

In 2006 zou dit nog maar een kleine daling van de liquide middelen met zich meebrengen. Maar dit betekent ook dat men het jaar erop start met een kleiner beginsaldo aan liquide middelen. Daarnaast heeft een daling van de liquide middelen ook een invloed op de financiële opbrengsten uit vlottende activa.

Bij *PVT* daarentegen is de situatie helemaal omgekeerd in vergelijking met *het ZKH*. In 2005 wordt nog een positief eindsaldo van de liquide middelen behaald, namelijk 3 251,24 €. Maar vanaf dan vertoont het eindsaldo een sterk dalend karakter om in 2008 een negatief saldo van 1 247 501,35 € te behalen. Mogelijke oorzaken hiervan zijn moeilijk te achterhalen. Hier kunnen de nieuwe investeringen enkel gefinancierd worden door het afsluiten van nieuwe leningen. Bij de analyse van de inkomsten en uitgaven van *PVT* valt wel op dat in vergelijking met *het ZKH* de bezoldigingen een veel groter deel van de inkomsten vereisen. Bij de bezoldigingskosten zijn echter maar weinig aanpassingen mogelijk aangezien het aantal verplegend en verzorgend personeel is vastgelegd (**zie bijlage 12**). Daarnaast worden de bezoldigingen van het algemeen personeel ten laste genomen van *het ZKH* en blijft er dus enkel de categorie "anderen" over.

Maar in plaats van te stellen dat de bezoldigingen te hoog liggen kan men ook stellen dat de inkomsten uit de verpleegdagprijs te laag liggen. Het probleem hierbij is wel dat deze worden vastgelegd door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid. Dus zonder toelating van dit Overheidsorgaan kunnen hier geen wijzigingen aan worden aangebracht. Opvallend is wel dat, in vergelijking met *het ZKH*, *PVT* over vrij hoge intrestuitgaven beschikt. Wanneer we in **bijlage 17** kijken naar de stand van de kredietinstellingen in 2005, zien we dat *PVT* over bijna evenveel afgesloten leningen beschikt dan *het ZKH*. Wat toch als opmerkelijk mag beschouwd worden aangezien *PVT* een veel kleinere afdeling is dan *het ZKH*.

Tot slot worden de gevonden resultaten uit de resultatenrekening en het liquiditeitsbudget in *de balans* geplaatst.

In vergelijking met 2005 is er bij *het ZKH* sprake van een sterke stijging van het balanstotaal. Maar ook hier speelt het sneeuwbal effect een rol. Onder de vlottende activa worden namelijk de hoge liquide middelen opgenomen. Onder het eigen vermogen bevinden zich het steeds toenemende overgedragen resultaat en in 2008 de sterke

stijging van de investeringssubsidies. Daarnaast zijn ook de schulden op meer dan één jaar, met uitzondering van 2007, in vergelijking met 2005 toegenomen.

De slechte financiële toestand van *PVT* komt ook in de balans tot uiting. Doordat *PVT* in 2006, 2007 en 2008 over een negatief eindsaldo aan liquide middelen beschikt, worden deze bedragen opgenomen onder de financiële schulden. Bij het eigen vermogen wordt de slechte toestand zichtbaar door het toenemende bedrag aan overgedragen verlies.

Om af te sluiten kan gesteld worden dat de investeringen met betrekking tot *het ZKH* makkelijk kunnen worden doorgevoerd. Toch moeten de extreem hoge eindresultaten gerelativeerd worden en kan er best gebruik gemaakt worden van het hoge saldo aan liquide middelen om de nieuwe investeringen te financieren. Voor *PVT* ziet de situatie er heel wat slechter uit, wat niet wil zeggen dat de geplande investeringen niet kunnen worden uitgevoerd. Er is namelijk geen rechtstreeks verband tussen de slechte financiële toestand en de geplande investeringen. Wel moet er in de nabije toekomst getracht worden om een aantal acties te ondernemen om deze negatieve situatie te verbeteren.

Lijst van tabellen

	Pag.	
Tabel 1	overzicht investeringen ZKH 2005	18
Tabel 2	overzicht investeringen PVT 2005	18
Tabel 3	overzicht investeringen ZKH 2006	19
Tabel 4	overzicht investeringen PVT 2006	19
Tabel 5	overzicht financiering gerontoproject ZKH	21
Tabel 6	overzicht budget van de financiële middelen ZKH	53
Tabel 7	overzicht supplement kamers, farmac. prod. en honoraria ZKH	54
Tabel 8	overzicht budget van de financiële middelen PVT	56
Tabel 9	overzicht honoraria PVT	57
Tabel 10	overzicht kostprijzen voedingswaren ZKH	61
Tabel 11	overzicht kostprijzen medicamenten ZKH	61
Tabel 12	overzicht kostprijs brandstof ZKH	62
Tabel 13	overzicht bezoldigingskosten ZKH	62
Tabel 14	overzicht totale afschrijvingskosten ZKH	63
Tabel 15	overzicht kostprijs voeding PVT	64
Tabel 16	overzicht kostprijs medicamenten PVT	64
Tabel 17	overzicht kostprijs brandstof PVT	65
Tabel 18	overzicht bezoldigingskosten PVT	66
Tabel 19	overzicht totale afschrijvingen PVT	66
Tabel 20	overzicht kosten investeringsleningen ZKH	68
Tabel 21	overzicht kosten investeringsleningen PVT	68
Tabel 22	overzicht geprojecteerde resultatenrekening ZKH	70
Tabel 23	overzicht geprojecteerde resultatenrekening PVT	71
Tabel 24	overzicht liquiditeitsbudgetten ZKH en PVT	79
Tabel 25	overzicht vaste activa ZKH	82
Tabel 26	overzicht vaste activa PVT	82
Tabel 27	overzicht investeringssubsidies ZKH	87
Tabel 28	overzicht investeringssubsidies PVT	87

Tabel 29	overzicht sluitingspremies PVT	88
Tabel 30	overzicht kredietinstellingen ZKH	90
Tabel 31	overzicht kredietinstellingen PVT	90
Tabel 32	overzicht schulden > 1j die binnen het jaar vervallen ZKH	91
Tabel 33	overzicht schulden > 1j die binnen het jaar vervallen PVT	91
Tabel 34	overzicht geprojecteerde balans ZKH en PVT	95

Lijst van figuren

		Pag.
Figuur 1	bronnen van vreemd vermogen	16
Figuur 2	schema voor de balans volgens de Belgische wetgeving	28
Figuur 3	liquiditeitsschema	31
Figuur 4	berekening liquiditeit in ruime zin	32
Figuur 5	berekening van de solvabiliteit	33
Figuur 6	berekening netto rentabiliteit van het EV na belasting	34
Figuur 7	berekening netto rentabiliteit van het totaal der activa	35
Figuur 8	begeleiding en timing zorgstrategisch plan	43
Figuur 9	begeleiding en timing technisch-financieel plan	47

Bibliografie

BRIGHAM, E.F. en EHRHARDE, M.C. (2002) *Financial management: theory and practice*, South Melbourne, South-Western, Hoofdstuk 23.

COLTMAN, M.M. (1979) *Financial management for the hospitality industry*, Boston, CBI, Hoofdstuk 1.

FESTRAETS, K. (2004) *Financiële planning in de non-profit: OCMW Dilsen-Stokkem*, Diepenbeek, Eindverhandelingen.

LAVEREN, E.; ENGELEN, P-J.; LIMERE, A. en VANDEMAELE, S. (2004) *Handboek financieel beheer*, Antwerpen, Intersentia, Hoofdstuk 4.

LIMERE, A. (2000) *Financiële analyse: een statische analyse van de Belgische jaarrekening*, Antwerpen, Standaard uitgeverij, Hoofdstuk 2.

MERCKEN, R. (2003) *Investeringscalculatie*, Diepenbeek, Syllabus 1^e Licentie Toegepaste Economische Wetenschappen.

MERLEVEDE, A. (1998) *Financiële planning voor rusthuizen*, Diepenbeek, Eindverhandelingen

MOSHE, B-H. (1987) *Essentials of corporate finance*, Boston, Allyn and Bacon, Hoofdstuk 15.

OOGHE, H. en VAN WYMEERSCH, C. (1998) *Financiële analyse van de onderneming: theorie en toepassing op de jaarrekening*, Diegem, Kluwer, Hoofdstuk 1.

SCHERJON, D. (1993) *Financieel management: in bedrijven en instellingen*, Utrecht, Teleac, Hoofdstuk 6.

SUTTON, D.; TURNER, D. en TURNER, P. (1995) *Financial planning and monitoring*, Londen, Macmillan, Hoofdstuk 1.

VAN HORNE, J.C. (1983) *Financial management and policy*, Englewood Cliffs, Prentice Hall, Hoofdstuk 28.

VAN HORNE, J.C. (2002) *Financial management and policy*, Upper Sadle River, Prentice Hall, Hoofdstuk 13.

VAN MUNSTER, S.J.M. (1970) *De financiële problematiek in de onderneming*, Belgische Vereniging der Financiële Analisten.

VANSTRAELEN, A. (2004) *Financiële rapportering en analyse met oefeningen*, Leuven, Acco, Hoofdstuk 1.

WYTZES, H.C. (1978) *Ondernemingsfinanciering: theorie en politiek*, Leiden, Stenfert Kroese, Hoofdstuk 2.

Websites

<http://www.fracarita.org>

<http://www.wvc.vlaanderen.be/vipa>

<http://www.fisconet.fgov.be/nl/?frame.dll&root=V:/FisconetNld.2/&versie=04&type=wwn>
his!INH&

BIJLAGEN

Bijlage 1: Investerings 2005

Boeknr	Post	Type/omschrijving	#	EP	TOTAAL
202/11	Luw	signalisatie in het gebouw	160	30,00	4.800,00
202/11	Luw	reclamepaneel buitenkant	1	1.500,00	1.500,00
224/01	Jo A	groot onderhoud	1	100.000,00	100.000,00
224/01	Ma A	groot onderhoud afdeling	1	71.520,25	71.520,25
224/01	TD	groot onderhoud	1	100.000,00	100.000,00
224/02	And	Herstellingswerken	1	2.480,00	2.480,00
224/02	Dey	afkasting radiator time-outruimte	1	300,00	300,00
224/02	Div	herstellen betonnen bovenrand diverse gebouwen Ma, Jo, Pie	1	15.914,76	15.914,76
224/02	Keu	bouwkundige aanpassingen (inox, vliegenramen, faïence)	1	1.250,00	1.250,00
224/02	Ma B	rookhinder naast rokerslokaal	1	500,00	500,00
224/02	Ma B	vernieuwen badkamer	1	42.948,40	42.948,40
224/02	Reva	Opruimen + inrichten van fotolab als magazijn	1	250,00	250,00
224/02	Roch	plaatsen branddeur	1	400,00	400,00
224/02	Tru B	bezoekzaal ombouwen tot leefruimte voor 1 v d leefgroepen	1	5.900,00	5.900,00
224/02	Vin B	Afdakje voor fietsen op de binnenkoer	1	3.000,00	3.000,00
224/05	Div	Herstellen vloertegels en plinten	1	3.872,00	3.872,00
224/06	And	WC's en douches v/d units: afsluitbaar met personeelsleutel + 1 u werkloon	24	112,00	2.688,00
224/06	And	Afsluitbare vliegendeuren terrasdeuren units + 4 u werkloon	6	250,00	1.500,00
224/06	Dey 2	Vliegendeur tussen inkomhall en terras + 4 u werkloon	1	250,00	250,00
224/06	Div	vernieuwing deurpompen + 2 u werkloon (fac. Dienst)	12	420,00	5.040,00
224/06	Div	sleutelplan fase 2	1	12.500,00	12.500,00
224/06	Luc	vliegendeur en/of raam in leefruimten	6	250,00	1.500,00
224/06	Pie A	aanpassingen rookpergola: afsluiting/deur naar open terras		4.135,00	0,00
224/06	Reva	Dubbele deur plaatsen	1	320,00	320,00
224/06	Vin B	Pompsysteem op de deuren van de toiletruimte	2	150,00	300,00
224/07	Pie B	Schilderen muren leefruimtes + gang + A-lokaal + bureel Coördinator + keuken	1	31.920,00	31.920,00
224/08	Adm	buitenverlichting schuifpoort	1	1.482,12	1.482,12
224/08	Div	investerings tvv rationeel energiegebruik	1	2.000,00	2.000,00
224/08	Ma A	cijfercode buitendeur	1	500,00	500,00
224/08	Reva	vervanging ascarel hoogspanningstransfo	1	27.835,50	27.835,50
224/08	Reva	laagspanningsbord 380V/22V in HS kabine	1	9.114,00	9.114,00
224/08	Roch	plaatsen veiligheidsverlichting	1	3.146,00	3.146,00
224/09	Div	versterker in centrale hal aansluiten And/lu/Pie	1	719,88	719,88

224/09	Div	Afrekening telefoonleidingen Hermans-Mullens	1	0,00	0,00
224/10	Adm	ontluchters plaatsen	1	1.000,00	1.000,00
224/10	Div	revisie Bagheera baden	1	900,00	900,00
224/10	Jo A	gedeeltelijk vernieuwen van afvoerleidingen	1	14.322,00	14.322,00
224/10	Keu	zeer groot onderhoud vaatwasmachine	1	29.700,00	29.700,00
224/10	Pie A	uitgietbak voor ergolokaal pa1	1	250,00	250,00
224/10	Pie B	Definitieve oplossing geurhinder op gang boven.	1	920,00	920,00
224/10	Tru A	aanpassen sanitair gedeelte kamers	10	1.790,00	17.900,00
224/10	Tru A	Vervanging ligbad	1	3.654,00	3.654,00
224/10	Tru B	aanpassen sanitair gedeelte kamers	10	1.790,00	17.900,00
224/11	Tru	Vernieuwing stookplaats	1	50.000,00	50.000,00
224/11	Vin A	verwijderen stookolietank	1	1.284,42	1.284,42
224/15	Pie	verwijderen asbestleidingen in stookplaats	1	9.219,00	9.219,00
224/16	Dey	revisie lift	1	2.900,00	2.900,00
224/17	Tru	vernieuwen van branddetectieinstallatie	1	0,00	0,00
224/19	Div	signalisatie op het terrein		2.480,00	0,00
224/20	Div	beplanting: laanbomen	1	9.235,00	9.235,00
224/20	Luw	Beplanting: De Luwte	1	16.320,00	16.320,00
224/20	Tru	Herinrichting binnentuin	1	840,00	840,00
224/20	Tru A	Herinrichting van de patio	1	840,00	840,00
224/20	Tru B	Herinrichting binnentuintje	1	840,00	840,00
225	Adm	serverrekken computerlokaal	1	1.952,50	1.952,50
225/02	And	Rokerslokalen: terrassen om te vormen tot rookveranda's	1	74.370,00	74.370,00
225/09	Ma B	Telefoonkap + betaaltelefoon	1	1.092,00	1.092,00
225/09	Pie B	Afwerking muurtelefoon (kap)	1	1.092,00	1.092,00
225/10	And	Één bad / toilet aanpassen voor gebruik door patiënten met fysieke handicap	1	1.405,54	1.405,54
225/10	Dey 2	douche met steunbaren en zitje	1	1.866,06	1.866,06
225/10	Dey 3	douche met stoeltje	1	1.866,06	1.866,06
225/12	Luc	kleine rookafzuiging in sas afzonderingskamer	1	2.404,50	2.404,50
225/12	Reva	Afzuigkap keramiekoven	1	1.570,00	1.570,00
225/18	And	Zonnewering in de units: ramen t.h.v. TV-hoek en Hobbyhoek	0	850,00	0,00
225/18	Pie A	Zonnewering ergolokaal Majo	0	750,00	0,00
225/18	Pie A	Zonnewering lokaal teamcoördinator	0	750,00	0,00
225/18	Pie B	Zonnewering slaapkamers beneden + ergolokaal (kant Rochus)	0	750,00	0,00
225/18	Pie B	Zonnewering sessielokaal benedenverdieping	0	750,00	0,00
225/18	Pie B	Zonnewering SGS-groep bovenverdieping	0	750,00	0,00

225/18	Tru B	zonnewering gezamenlijk restaurant	0	12.250,00	0,00
225/18	Vin B	Zonnewering in de keuken van B2	0	750,00	0,00
230/01	And	Beschermingshoezen (kussenslopen) plastic	15	15,00	225,00
230/01	Dey 2	Lage WC-stoelen (oude doorgeroest)	2	470,00	940,00
230/01	Div	Tempurmatras (R. Droogmans) JoA/MaB/viB/Dey	10	441,00	4.410,00
230/01	Kine	handvatten bus (H Knaepen)	2	75,00	150,00
230/01	Kine	Tussenkost PCZ in busje met lift + plaats voor 2 rolstoelpat	1	15.000,00	15.000,00
230/01	Kine	Motor voor rolstoel (ook gevraagd door G Vanbilsen)	1	1.250,00	1.250,00
230/01	Luc	veiligheid badkamers	3	1.405,54	4.216,61
230/01	Ma A	toiletstoelen	1	470,00	470,00
230/01	Ma A	hoog - laag onderzoekstafel	1	1.836,78	1.836,78
230/01	Ma A	Tempurmatrassen	1	441,00	441,00
230/01	Ma B	WC-steunen in gemeenschappelijke WC's	6	493,50	2.961,00
230/01	Ma B	Tempurmatrassen	5	441,00	2.205,00
230/01	Vin B	Extra pottenwasser op B1	1	8.004,63	8.004,63
230/02	And	Biljart: vervanging bekleding+stoppen /afdekzeil+ 2 keu's	1	1.596,00	1.596,00
230/02	Pie A	vervanging biljartlaken	2	1.596,00	3.192,00
230/02	PMT	nieuwe loopband	1	3.000,00	3.000,00
230/02	Tru B	biljart	1	1.596,00	1.596,00
230/08	Adm	inkomhal: extra lampen voorzien (fac dienst) sas: 2 * 18 W	6	100,00	600,00
240/01	And	Voetbankjes	3	279,15	837,45
240/01	Ma B	nieuwe eettafels (voor 40 personen)	10	230,00	2.300,00
240/01	Ma B	10 extra stoelen	10	115,00	1.150,00
240/01	Pie A	lichte salontafel	2	296,70	593,40
240/01	Reva	tafelbladen	11	100,00	1.100,00
240/01	Reva	Extra tafel	1	283,50	283,50
240/02	Dey 1	dossierkast in verpleegstation	1	672,00	672,00
240/02	Dey 2	kast in bureel hoofdverpleegkundige	1	672,00	672,00
240/02	Dey 3	rekken in de kelder	3	700,00	2.100,00
240/02	Kiné	nieuw bureau kiné met afsluitbare laden	1	1.710,00	1.710,00
240/02	Kiné	afsluitbare boekenkast	1	640,00	640,00
240/02	Ma B	Bureel verpleger	1	1.710,00	1.710,00
240/02	Med d	nieuwe kasten bureel R. Droogmans	3	640,00	1.920,00
240/02	Pie B	Wandrekje medicatie verzorgingslokaal	1	230,00	230,00
240/03	Pie B	Nachtkastjes op wielletjes	32	246,42	7.885,58
240/04	Adm	copieerapparaat	1	12.858,00	12.858,00

240/04	And	Muurbescherming inkom zithoek	1	422,00	422,00
240/04	And	Apotheek: herinrichting in functie van "infomedic": na proefperiode als pilootafdeling, herinrichtingsplan te bespreken	1	2.500,00	2.500,00
240/04	Dey 2	hoekbescherming in de living	10	65,00	650,00
240/04	Dey 2	Muurbescherming aan lift boven	1	360,00	360,00
240/04	Dey 2	hoekbeschermingen boven	8	65,00	520,00
240/04	Pie A	tabletten voor lange lage kasten	2	750,00	1.500,00
240/04	Pie A	meubilair verpleeglokaal	1	3.040,00	3.040,00
240/04	Pie A	meubilair apotheek	1	6.080,00	6.080,00
240/04	Pie B	Pc-meubel (voor 2 PC's) in A-lokaal	1	730,00	730,00
240/04	PMT	afsluitbare boekenkast bureel PMT	1	640,00	640,00
240/04	Reva	Extra stoelen	8	155,10	1.240,80
240/04	Reva	Wit bord op wielen	1	619,50	619,50
240/04	Reva	Wit bord op wielen	1	619,50	619,50
240/04	Tru A	folderstand dr Jeandarme	1	500,00	500,00
240/04	Tru B	bureel Esther Vandebosch	1	1.710,00	1.710,00
240/04	Tru B	kast Esther Vandebosch	1	672,00	672,00
240/05	Luw	Overgordijnen (fac dienst)		17.642,00	0,00
240/07	Luw	decoratie	1	5.046,00	5.046,00
240/07	Tru B	Aankleding van de muren	1	300,00	300,00
240/09	Luw	nieuw tuinmeubilair: 12 tafels en 48 stoelen	1	648,00	648,00
240/09	Pie A	tuintafeltjes	4	84,00	336,00
240/11	PieB	signalisatie in het gebouw	60	30,00	1.800,00
241/01	Keu	mobiel onderstel voor menger/klopper	1	384,78	384,78
241/01	Keu	vervangen werktablet warme keuken door rollende inox tafels (150 x 70)	5	2.202,20	11.011,00
241/01	Keu	rolcontainers ifv voorbereiden weekbestelling	1	525,00	525,00
241/01	Ma B	Afwasautomaat	1	4.158,00	4.158,00
241/01	Pie B	Microgolfoven	1	500,00	500,00
241/01	Tru A	wasmachine	1	699,00	699,00
241/02	Dey 2	Kleine kofferfrigo voor dranken	1	483,00	483,00
241/02	Keu	extra mengkom voor cutter	1	298,87	298,87
241/02	Keu	extra thermoporten K10 ifv stijging dieetvoeding	30	162,75	4.882,35
241/02	Keu	vervangen klein keukenmateriaal	1	3.025,00	3.025,00
241/02	Ma B	Kenwood keukenrobot: Ergo-Lemoine	1	650,00	650,00
241/02	Tru B	Waterfonteintje	1	1.607,00	1.607,00
241/03	Div	4 tractiebatterijen 6v195 Ah	1	1.788,15	1.788,15

241/03	Div	Low-speed machine monodisk LS	1	1.821,75	1.821,75
241/03	Div	Schrob-zuigmachine Duomatic 500 BS	1	11.814,60	11.814,60
241/03	Luw	inloopmatten 1,75 *1,2	6	154,00	924,00
241/04	Reva	Draagbare radio/cd speler	1	252,00	252,00
241/04	Tru A	Radio-installatie	1	525,00	525,00
241/05	Pie A	nieuwe TV	1	651,00	651,00
241/07	Reva	Lintzaag	1	1.000,00	1.000,00
241/07	Reva	Figuurzaag Proxxon nr, 28092 DSH	1	276,00	276,00
241/07	Reva	Bandschuurmachine	1	367,50	367,50
241/07	Terr	zelftrekkende grasmaaier	1	1.596,00	1.596,00
241/09	Kiné	hand-settelefoon kinesiste	1	160,65	160,65
241/09	PMT	hand-settelefoon Pmt-ers	3	435,13	1.305,38
241/10	Mag	voertuig	1	14.467,00	14.467,00
241/10	Pie B	Afdelingsfiets + slot + bagagemandje	1	600,00	600,00
Informaticabegroting : zie apart rekenblad tabblad Begroting GGZ 2005			1	109.251,99	109.251,99

1 027 918,01

Bijlage 2: Investerings 2006

Rubr.	Post	Type/omschrijving	#	EP	TOTAAL
224/01	Klo	aanpassingswerken ifv woontraining	1	12.000	12.000
224/01	Tru B	ergotherapie-lokaal	1	10.000	10.000
224/01	Jor	herconditionering afdeling	1	70.150	70.150
224/01	Div	onvoorziene uitgaven tgv afbraak oude gebouwen	1	25.000	25.000
224/02	Vin	Afdak voor terrassen op de binnentuin ter hoogte van de deuren	4	1.500	6.000
224/02	Vin	Afdakje voor (7 a 8) fietsen op de binnenkoer	1	1.500	1.500
224/02	Reva	bekleden stookplaats en zijmuren	1	5.000	5.000
224/02	admin	herinrichting wachthoek	1	7.670	7.670
224/02	And	Herstelling pleisterwerk	1	2.604	2.604
224/02	Reva	nieuwe haken voor afdak	1	1.600	1.600
224/02	Dey 1	ombouw van "appartement" tot rookruimte -> afzuiging	1	2.000	2.000
224/02	Reva	Opruimen + inrichten van fotolab als magazijn -> deels uitgevoerd	1	500	500
224/02	Pie B	plexiglazen afsluitingen als rookruimte in de leefruimtes	3	5.000	15.000
224/02	Maa B	ROOKBELEID: rookhinder naast rokerslokaal	1	1.000	1.000
224/02	Tru A	ROOKBELEID: rooklokaal	1	5.000	5.000
224/02	And	ROOKBELEID: terrassen omvormen tot rookveranda's.	3	5.842	17.525
224/02	Tru A	ruimte om vuil linnen in op te bergen	1	1.500	1.500
224/02	Div	SCHILDWERK: herstellen betonnen bovenrand	1	27.095	27.095
224/02	Reva	SCHILDWERK: lokalen naast brand	1	2.559	2.559
224/02	Maa B	vernieuwen badkamer	1	2.000	2.000
224/02	Div	vervangen asfaltstrook tussen rond punt en Sint-Pieter	1	15.000	15.000
224/05	Div	Herstellen vloertegels en plinten	1	3.872	3.872
224/05	Tru	nieuwe vloer in ECT-lokaal (linoleum)	1	2.000	2.000
224/06	Spo	afsluitbare verluchttingsroosters	1	578	578
224/06	Med d	deuren vernieuwen in kelder	1	750	750
224/06	Vin 1	Pompsysteem op buitendeur naar tuin (leefgroep A)	1	420	420
224/06	Div	sleutelplan fase 2	1	7.500	7.500
224/06	Luc	vliegendeur en/of raam in leefruimten	3	150	450
224/06	And	WC's en douches v/d units: afsluitbaar met personeelssleutel	24	118	2.822
224/07	Vin	Behandeling van vochtproblemen op buitenmuren	1	15.000	15.000
224/07	Klo	SCHILDWERK: dakgoten en ramen straatzijde	1	20.000	20.000
224/07	doy	SCHILDWERK: dakgoten hoogbouw en de deyne 3	1	20.000	20.000
224/07	And	SCHILDWERK: leefruimtes en centrale hall	1	15.000	15.000
224/07	Dey 3	SCHILDWERK: living en reparatie van kapotte muurdelen	1	20.000	20.000
224/07	doy	SCHILDWERK: ramen appartement en reva werkzaal	1	15.000	15.000
224/08	z/HS	aanpassen hoogspanningscabine conform het keuringsverlslag	1	20.335	20.335
224/08	Tru A	Bepleisteren van de wanden ->betere verlichting in gangen	1	1.000	1.000
224/08	Adm	buitenverlichting schuifpoort of camerabewaking	1	1.547	1.547
224/08	Pie B	ergolokaal: verbeteren verlichting	1	250	250
224/08	HS	herbekabelen laagspanningsbord cabine appelstraat	1	2.049	2.049
224/08	Techn	inbraak alarm	1	3.000	3.000
224/08	Techn	lokaal elektriciteit: verbeteren verlichting	1	250	250
224/09	Pie B	Afwerking muurtelefoon (kap)	1	500	500
224/09	PMT	hand-settelefoon Pmt-ers	3	168	504
224/10	And	Één bad / toilet aanpassen fysieke handicap	1	410	410
224/10	Tru A	aanpassen sanitair gedeelte kamers	5	1.810	9.050
224/10	Tru B	aanpassen sanitair gedeelte kamers	5	1.810	9.050
224/10	Jor B	Aanpassing douches	2	480	960
224/10	Dey 3	badlift	1	7.435	7.435
224/10	Pie B	Definitieve oplossing geurhinder op gang boven	1	940	940

224/10	Dey 2	douche met klapstoel en steunbaren	1	2.500	2.500
224/10	Dey 3	douche met stoeltje	1	2.500	2.500
224/10	Luw	Losse douchekoppen met slang	6	100	600
224/10	Adm	ontluchters plaatsen	1	1.000	1.000
224/10	Luw	opstapje en steunbaren aan baden	3	290	870
224/10	Luw	uitgietbak in verzorgingslokaal	1	250	250
224/10	Pie	uitgietbak voor ergolokaal pa1	1	250	250
	A1				
224/10	Luc	veiligheid badkamers: handgrepen en antislip	3	120	360
224/10	Tru A	Vervanging ligbad	1	2.500	2.500
224/10	Keu	vervanging verwarmingselement centrale vaatwasmachine	1	8.470	8.470
224/10	Maa B	WC-steunen in gemeenschappelijke WC's	6	350	2.100
224/11	Roch	ledigen en reinigen stookolietank	1	7.260	7.260
224/11	Kap	schoorsteen: inox mantel laten plaatsen	1	8.000	8.000
224/12	Luc	afzuiging rookruimte of alternatieve rooklokalen	3	5.842	17.525
224/12	Luc	kleine rookafzuiging in sas afzonderingskamer	1	2.450	2.450
224/12	Tru A	verluchting verpleeglokaal	1	2.450	2.450
224/15	Pie	verwijderen asbestleidingen in stookplaats	1	11.587	11.587
224/17	Luw	branddekens voor keukens	7	40	280
224/17	Luw	evac chair	1	2.800	2.800
224/17	Div	ionische branddetectoren vervangen door optische	1	10.000	10.000
224/17	Pie	zoemers bijplaatsen (S. Vandersteegen)	1	1.170	1.170
224/17	Luw	zoemers bijplaatsen	1	3.095	3.095
224/18	PMT	gordijnen/zonblindes voor sporthal	1	1.500	1.500
224/18	Dey 3	tocht en zonnewering in de "werkzaal"	6	750	4.500
224/18	Med d	zonblindes	1	750	750
224/18	Pie B	zonnewering	5	750	3.750
224/18	Pie	zonnewering in ergolokaal		750	750
	A2		1		
224/18	med d	Zonnewering lokaal stafmedewerker	1	750	750
224/19	z/Div	aangepaste signalisatie/bewegwijzering op het terrein	1	2.500	2.500
224/19	Pie	windafscherming overdekt terras	1	2.737	2.737
	A1				
224/20	z/Div	beplanting	1	500	500
224/20	Dey 3	heraanleg haag aan het terras	1	600	600
224/20	z/Div	heraanleggen terrein rond gele bouw (dir)	1	1.000	1.000
224/20	Tru A	Herinrichting binnentuin	1	850	850
224/20	Tru B	Herinrichting binnentuintje	1	850	850
224/20	z/Div	rond punt heraanleggen (dir)	1	850	850
225/12	Reva	Afzuigkap keramiekoven KT/KA Bruno Renson	1	1.649	1.649
230/01	And	Beschermingshoezen (kussenslopen) plastic	20	16	315
230/01	z/Tru	brancards	2	1.250	2.500
230/01	Maa B	dispensers voor ontsmettingsstof handen	4	65	260
230/01	PMT	handvatten bus (H Knaepen)	2	152	305
230/01	Vin 1	Klein verzorgingskarretje	1	1.200	1.200
230/01	Vin 2	Klein verzorgingskarretje	1	1.200	1.200
230/01	Luw	opstapje voor busjes	1	1.702	1.702
230/01	Maa A	scheidingsgordijnen	1	2.500	2.500
230/01	Maa B	Tempurmatrassen	5	463	2.315
230/01	Maa A	wc-stoelen	4	537	2.149
230/02	PMT	1 stepapparaat voor kiné (Halina)	1	725	725
230/02	Dey 1	biljart, sjoelbak voor activiteitenruimte	1	1.676	1.676
230/02	Reva	budget voor gezelschapspelen ergo Tru B	1	250	250
230/02	PMT	fiets met lichte weerstand voor fitnesszaal	1	574	574

230/02	Praat	kleine biljart	1	1.500	1.500
240/01	z/Tru	aangepaste kast voor ECT-lokaal	1	1.500	1.500
240/01	PMT	bureau met afsluitbare laden en bureaustoel Christophe	1	1.904	1.904
240/01	Pie B	bureaustoelen	4	350	1.400
240/01	Reva	dossierkast bureau David Dol 2 x 95 x 42	2	500	1.000
240/01	Adm	Ergonomische bureaustoel	1	350	350
240/01	Luc	extra krukjes om bij te schuiven in bezoekers- of rooklokaal	10	80	800
240/01	z/Div	karren voor verplaatsing stoelen AEON	4	122	486
240/01	Dey 2	kast in bureau teamcoördinator	1	1.337	1.337
240/01	Pie A1	lichte salontafel	1	300	300
240/01	Prev	nieuwe bureaustoel	1	350	350
240/01	Pie B	nieuwe zetels leefgroepen	40	700	28.000
240/01	Jor B	Rookruimte : staantafels	6	118	706
240/01	Maa B	stoelen tvv houten stoelen in vergaderlokaal en slaapzalen	40	116	4.620
240/01	Tru A	stoelen verpleeglokaal zijn aan vervanging toe	6	175	1.050
240/01	Reva	tafelbladen lucas + Pie B	11	30	330
240/01	Dey 1	vergadertafel en 4 stoelen in apotheek / Vpstation	1	450	450
240/01	And	Voetbankjes (40 à 45 cm hoog)	3	293	879
240/01	Pie A1	zetels voor in de therapiegroep	10	700	7.000
240/02	Pie B	aanpassen kastdeuren verpleeglokaal	1	650	650
240/02	PMT	afsluitbare boekenkast (Kine)	1	700	700
240/02	PMT	afsluitbare boekenkast bureel PMT (Christof)	1	700	700
240/02	Adm	extra kast Lily Roggen	1	600	600
240/02	Maa A	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	15.000	15.000
240/02	Vin	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	1.500	1.500
240/02	Vin	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	1.500	1.500
240/02	Tru B	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	2.500	2.500
240/02	Tru A	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	2.500	2.500
240/02	Luc	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	300	300
240/02	Pie A2	INFOMEDIC: aanpassing apotheekkasten	1	5.000	5.000
240/02	Pie B	INFOMEDIC: medicatiekasten op wieltes	1	3.500	3.500
240/02	Dey 2	kast in bureel hoofdverpleegkundige	1	1.336	1.336
240/02	Maa B	kast traphal	1	2.128	2.128
240/02	Med d	kast voor hangmappen	1	250	250
240/02	Adm	kast voor nieuwe tijdschriften	1	706	706
240/02	Pie B	kasten bureel Neyskens en Hamael	3	600	1.800
240/02	Adm	klasseurkasten voor dossiers	3	250	750
240/02	Maa B	kleedkastjes voor dagpatiënten	12	250	3.000
240/02	Dey 1	medicatiekast cfr. De Luwte in apotheek/Vpstation	1	15.000	15.000
240/02	Pie A1	meubilair apotheek (infomedic)	1	5.000	5.000
240/02	Luw	Open kasten voor voeding en poetsproducten	1	750	750
240/02	Pie B	Pc-meubel (voor 2 PC's) in A-lokaal	1	1.500	1.500
240/02	Adm	plaats + rekken voorzien voor oude tijdschriften	1	706	706
240/02	Reva	plastieken en/of metalen stapelbakken arbeidatelier	30	100	3.000
240/02	Dey 3	rekken in de kelder	3	700	2.100
240/02	Keu	rekken voor in het magazijn	1	6.000	6.000
240/02	Jor B	Schoenkastjes op alle kamers	20	400	8.000
240/02	Pie A1	tabletten voor lange lage kasten	2	250	500
240/02	Dey 2	TV-kast leefgroep 3	1	2.919	2.919
240/02	Jor B	Verzorgingslokaal	1	10.000	10.000

240/02	Vin 2	Wandkast in de keuken voor diverse zakken	1	1.500	1.500
240/02	Pie B	Wandrekje medicatie verzorgingslokaal	1	1.750	1.750
240/03	Jor B	Nachtkastjes met (eventueel) geïntegreerde frigo	33	259	8.538
240/03	Pie B	Nachtkastjes op wieltjes	32	259	8.280
240/04	Vin	Beschermingsband	1	1.125	1.125
240/04	Tru A	folderstand dr Jeandarme	1	500	500
240/04	Dey 3	hoekbescherming	4	68	273
240/04	Dey 2	hoekbescherming in de living	4	68	273
240/04	Tru A	inrichting nieuwe linnenkamer	1	500	500
240/04	Reva	Kapstokken werkzaal	1	500	500
240/04	Luw	MDF-plaat waterafscherming in de keukentjes	6	180	1.080
240/04	Dey 3	muurbescherming aan lift boven	5	68	341
240/04	And	Muurbescherming inkom zithoek	5	68	341
240/04	PMT	nieuw bureau kiné met afsluitbare laden (Halina)	1	1.554	1.554
240/04	PMT	scheidingswand/gordijn kiné erik	1	700	700
240/04	Pie	staande kapstok	1	250	250
	A1				
240/04	Adm	voetbankjes voor aan de bureaus	5	293	1.466
240/04	Reva	Wit bord op wielen ergo trudo B Kathy	1	749	749
240/05	Vin 1	Gordijn in de keuken met zonnewering	1	500	500
240/06	Vin 1	Herstelling zeteltjes (zitten hangen door)	6	135	810
240/06	And	vernieuwing van de zetelbekleding	1	125	125
240/07	Tru B	Aankleding van de muren	1	3.000	3.000
240/07	Maa B	budget voor verfraaiing van de afdeling: 150 euro	1	150	150
240/07	Maa A	kerstbomen kunststof groot	2	150	300
240/07	Adm	plooimachine voor brieven	1	5.000	5.000
240/09	Div	banken op het terrein opmaken/vervangen	5	350	1.750
240/09	Luw	Parasols	12	100	1.200
240/09	Maa A	partytent voor 30 pers of parasols	1	500	500
240/09	Maa B	tuinmateriaal zie begroting van maarten A	1	1.000	1.000
240/09	Luw	Tuinmeubilair	5	250	1.250
240/09	Maa A	tuinset blauw/groen: grote tafel + 6 à 8 stoelen	3	250	750
240/09	Pie	tuin tafeltjes	4	90	360
	A1				
241/01	Jor B	afwasmachine	1	3.434	3.434
241/01	Maa A	afwasmachine	1	3.434	3.434
241/01	Maa B	afwasmachine	1	3.434	3.434
241/01	Maa B	drankenfrigo (zie maarten A)	1	809	809
241/01	Reva	drankfrigo's	2	809	1.618
241/01	Keu	extra inox karren	1	2.000	2.000
241/01	Dey 2	koelkast voor drank (staanmodel)	1	809	809
241/01	Reva	wasmachine huishoud	1	825	825
241/02	Keu	elektrische blikopener	1	3.000	3.000
241/02	Luc	extra frigo in verpleegpost	1	500	500
241/02	Tru B	extra medicatiefrigo	1	500	500
241/02	z/Luw	koffiezetapparaat voor polyvalente zaal (dir)	1	650	650
241/02	Reva	stozuiger zonder stofzak	1	300	300
241/02	Keu	vervangen klein keukenmateriaal	1	8.000	8.000
241/02	Keu	vleescutter	1	6.000	6.000
241/02	Jor B	Waterfontein	6	1.210	7.260
241/03	Ond	diverse toebehoren Rasantsysteem	15	26	389
241/03	Techn	groot onderhoud grasmachine	1	10.331	10.331
241/03	Ond	schoonmaakkarren Mobilette Perfekt Hygiëne 55	3	912	2.737
241/03	Ond	snelwisselhouder Rasant 40 cm + aluminium steel	10	63	628

241/03	Ond	stelling: versteviging + aanpassing aan trap	1	300	300
241/03	Ond	traktiebatterijen 6V195Ah	4	439	1.755
241/03	Keu	waterstofzuiger WETROK Twinvac 25 + toebehoren	1	1.047	1.047
241/04	Reva	bureaustoelen zonder armleuningen	6	350	2.100
241/04	Reva	centrale radio arbeidatelier	1	500	500
241/04	Tru B	televisietoestel	2	620	1.240
241/05	Maa A	televisietoestel	1	620	620
241/07	Reva	Bandschuurmachine ergo Andries Metabo	1	368	368
241/07	Reva	boorstatief stoelenatelier	1	250	250
241/07	Reva	Figuurzaag	1	276	276
241/07	Reva	lintzaag ergo Pie A1	1	500	500
241/07	Reva	Oplaadbaar boor/schroef machine ergo Andries	1	250	250
241/07	Reva	Schildersezel KT/KA	3	111	334
241/07	Reva	Verstekzaag ergo Andries	1	350	350
241/07	Terr	zelftrekkende grasmaaier	1	1.672	1.672
241/10	Pie B	Fietsenstalling	1	4.960	4.960
241/10	Reva	kar met rubberen wielen voor vervoer boekbinderij	1	424	424
241/10	Div	nieuwe fietsen (oa de luwte en pieter B)	5	500	2.500
241/10	PMT	nieuwe fietsen voor kiné	5	500	2.500
241/10	Keu	nieuwe wielen op al de rolkarren	1	900	900
241/10	Keu	reparatie laadbrug vd wagen	1	500	500
241/10	Keu	zetels vd wagen opnieuw laten overtrekken	1	400	400
243/00	Inf	informatica	1	109.252	109.252

Bijlage 3: Resultatenrekening 2005

RESULTATENREKENING ZKH	CODE	2005
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	21 653 057,59
A. Omzet	70	14 638 982,74
Verpleegdagprijs	700	13 118 665,09
Geraamd inhaalbedrag lopend boekjaar	701	-409 222,51
Supplementen kamers	702	10 064,00
Forfaits conventies R.I.Z.I.V.	703	94 976,32
Farmaceutische producten	705	871 817,12
Honoraria	709	952 682,72
B. Geactiveerde interne productie	72	16 808,66
C. Overige bedrijfsopbrengsten	74	6 997 266,19
II. Bedrijfskosten (-)	60/64	19 058 674,44
A. Voorraden en leveringen	60	2 501 856,00
B. Diensten en bijkomende leveringen	61	1 905 352,03
C. Bezoldigingen en sociale lasten	62	13 258 389,90
D. Afschrijvingen en waardevermind op oprichtingskosten, op immat en mat vaste activa	630	1 101 995,83
E. Waardeverminderingen op vlottende activa	631/4	33 373,52
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	57 210,99
G. Overige bedrijfskosten	640/8	200 496,17
III. Bedrijfswinst (+)	70/64	2 594 383,15
IV. Financiële opbrengsten	75	339 474,32
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751	118 044,25
C. Subsidies in kapitaal en intresten	753	206 249,50
D. Andere financiële opbrengsten	754/9	15 180,57
V. Financiële kosten (-)	65	95 444,93
A. Kosten voor investeringsleningen	650	95 444,93
VI. Winst (+)	70/65	2 838 412,54
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	76	247 003,66
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten van het boekjaar	764/8	22 234,54
F. Opbrengsten met betrekking tot vorige boekjaren	769	224 769,12
VIII. Uitzonderlijke kosten (-)	66	32 543,98
F. Kosten met betrekking tot vorige boekjaren	669	32 543,98
IX. Winst (+)	70/66	3 052 872,22
A. Te bestemmen winstsaldo	70/66	11 677 158,56
1. Te bestemmen winst vh boekjaar	70/66	3 052 872,22
2. Overgedragen winst vh vorige bj	790	8 624 286,34
D. Over te dragen resultaat		11 677 158,56
1. Over te dragen winst	693	11 677 158,56

RESULTATENREKENING PVT		CODE	2005
I. Bedrijfsopbrengsten		70/74	5 120 543,06
A. Omzet		70	4 827 511,18
Verpleegdagprijs		700	4 578 381,24
Geraamd inhaalbedrag lopend boekjaar		701	170 211,43
Honoraria		709	78 918,51
C. Overige bedrijfsopbrengsten		74	293 031,88
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	5 219 273,88
A. Voorraden en leveringen		60	1 400 967,09
B. Diensten en bijkomende leveringen		61	102 183,84
C. Bezoldigingen en sociale lasten		62	3 269 898,98
D. Afschrijvingen en waardevermind op oprichtingskosten, op immat en mat vaste activa		630	423 017,26
E. Waardeverminderingen op vlottende activa		631/4	10 026,12
F. Voorzieningen voor risico's en kosten		635/7	11 647,89
G. Overige bedrijfskosten		640/8	1 532,70
III. Bedrijfswinst	(+)	70/64	
III. Bedrijfsverlies	(-)	64/70	98 730,82
IV. Financiële opbrengsten		75	62 249,23
C. Subsidies in kapitaal en intresten		753	62 249,23
V. Financiële kosten	(-)	65	123 653,22
A. Kosten voor investeringsleningen		650	123 653,22
VI. Winst	(+)	70/65	
VI. Verlies	(-)	65/70	160 134,81
VII. Uitzonderlijke opbrengsten		76	155 733,00
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	154 712,88
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten van het boekjaar		764/8	1 020,12
VIII. Uitzonderlijke kosten		66	59 960,49
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waarde- verminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	37 450,67
F. Kosten met betrekking tot vorige boekjaren		669	22 509,82
IX. Verlies		66/70	64 362,30
A. Te bestemmen verliessaldo		69/70	1 020 276,57
1. Te verwerken verlies vh bj		66/70	64 362,30
2. Overgedragen verlies vorige bj		690	955 914,27
D. Over te dragen resultaat			1 020 276,57
2. Over te dragen verlies		793	1 020 276,57

Bijlage 4: Berekening vh budget van de financ middelen 2005 ZKH

	dagen mutual.	dagen andere	dagen C. V.	totaal dagen	prijs mutual	prijs andere	prijs C.V.
jan/04	8.344	21	0	8.365	23,29	152,47	0,00
feb/04	7.962	59	0	8.021	23,29	152,47	0,00
mrt/04	8.796	60	0	8.856	23,29	152,47	0,00
totaal	25.102	140	0	25.242			
apr/04	8.288	25	0	8.313	23,29	152,47	0,00
mei/04	7.990	31	72	8.093	23,29	152,47	0,00
jun/04	8.049	79	0	8.128	23,29	152,47	0,00
totaal	24.327	135	72	24.534			
jul/04	8.160	61	0	8.221	23,82	154,82	0,00
aug/04	8.215	69	0	8.284	23,82	154,82	0,00
sep/04	8.258	42	0	8.300	23,82	154,82	0,00
totaal	24.633	172	0	24.805			
okt/04	8.293	0	0	8.293	23,82	154,82	0,00
nov/04	8.076	6	0	8.082	23,82	154,82	0,00
dec/04	8.464	17	0	8.481	23,82	154,82	0,00
totaal	24.833	23	0	24.856			
Alg.totaal	98.895	470	72	99.437			

Bijlage 4: Berekening verpleegdagprijs 2005 ZKH

1/01/2005

100	Christelijke mutualiteiten	5 265 521,28
200	Neutrale mutualiteiten	233 431,00
300	Socialistische mutualiteiten	3 953 404,53
400	Liberale mutualiteiten	684 304,59
500	Vrije mutualiteiten	362 404,30
600	Hulpkas ziekte- en invaliditeitsverzekering	50 097,06
900	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	109 787,18
TOTAAL		10 658 949,94

Deze tarieven zijn geldig voor 6 maanden, want op 1 juli vindt er steeds een herziening plaats van de tarieven toegekend door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Dus het totale bedrag voor de eerst helft van 2005 bedraagt: **5 329 474,97 €**.

Door het verlaagd tarief te vermenigvuldigen met het aantal mutualiteitsdagen, wordt een bedrag van 1 151 201,41 geïnd.

$$23,29 \text{ €} * (25\ 102 + 24\ 327) = \mathbf{1\ 151\ 201,41 \text{ €}}$$

Het derde inningsbedrag wordt gevonden door het normale tarief te vermenigvuldigen met de overige dagen.

$$152,47 \text{ €} * (140 + 135) = \mathbf{41\ 929,25 \text{ €}}$$

Dit levert een totaal op van **6 522 605,63 €** voor de eerste jaarhelft

1/07/2005

100	Christelijke mutualiteiten	5 577 232,59
200	Neutrale mutualiteiten	198 263,29
300	Socialistische mutualiteiten	3 598 909,74
400	Liberale mutualiteiten	934 208,01
500	Vrije mutualiteiten	396 526,58
600	Hulpkas ziekte- en invaliditeitsverzekering	18 317,80
900	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	51 720,86
TOTAAL		10 775 178,87

Deze tarieven zijn geldig voor 6 maanden, want op 1 januari 2006 vindt er opnieuw een herziening plaats van de tarieven toegekend door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Dus het totale bedrag voor de tweede helft van 2005 bedraagt: **5 387 589,44 €**

Door het verlaagd tarief te vermenigvuldigen met het aantal mutualiteitsdagen, wordt een bedrag van 1 144 148,58 € geïnd.

$$23,82 \text{ €} * (24\ 633 + 24\ 833) = \mathbf{1\ 178\ 280,12 \text{ €}}$$

Het derde inningsbedrag wordt gevonden door het normale tarief te vermenigvuldigen met de overige dagen.

$$154,82 \text{ €} * (172 + 23) = \mathbf{30\ 189,90 \text{ €}}$$

Dit levert een totaal op van **6 596 059,46 €** voor de tweede jaarhelft

Het algemene totaal = **13 118 665,09 €**

Bijlage 5: Raming van de verpleegdagen ZKH

Het werkelijke aantal verpleegdagen voor 2005 bedroeg: 99 365³⁴. Wanneer we dit vergelijken met het maximaal aantal verpleegdagen, namelijk 110 595³⁵, komt dit neer op 89%. Voor de jaren 2006, 2007 en 2008 gaan we uit van een bezetting van 80%, aangezien dit voldoende is om te kunnen genieten van de toegekende tarieven. Een bezettingsgraad van 80% komt overeen met 88 476³⁶ verpleegdagen. Het aantal verpleegdagen blijft constant gedurende de volgende jaren. De reden hiervoor is dat de toekomstige investeringen geen invloed hebben op het aantal beschikbare bedden.

Voor het aantal verpleegdagen moet er ook een onderscheid gemaakt worden tussen de mutualiteiddagen en de andere dagen. Wanneer we kijken naar de gegevens van 2005³⁷ zien we dat de verhouding 99,53% en 0,47% bedraagt. Deze percentages zullen ook naar de toekomst toe behouden blijven. Dit brengt het aantal mutualiteiddagen op 88 060 en de andere dagen op 416. Aangezien er om de zes maanden een herziening plaats vindt van de tarieven toegekend door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid, moet ook het aantal verpleegdagen voor zes maanden bepaald worden. Gebruikmakend van de gegevens van 2005 komt dit zowel voor de mutualiteiddagen als voor de andere dagen neer op 50% van het totale aantal dagen. Voor de mutualiteiddagen betekent dit 44 030 verpleegdagen en voor de andere dagen levert dit een halfjaarlijks totaal op van 208:

	Mutualiteiddagen	Andere dagen
Januari 2006	44 030	208
Juli 2006	44 030	208
Januari 2007	44 030	208
Juli 2007	44 030	208
Januari 2008	44 030	208
Juli 2008	44 030	208

³⁴ **Zie bijlage 4:** $99\,365 = 98\,895$ (dagen mutualiteit) + 470 (andere dagen)

³⁵ $110\,595 = 303$ (max aantal bedden) * 365 dagen

³⁶ $0,8 * 303$ (max aantal bedden) * 365 dagen = 88 476

³⁷ **Zie bijlage 4**

Bijlage 6: Raming van de verpleegdagprijs ZKH

Enkel voor de eerste zes maanden van 2006 beschikken we over de werkelijke gegevens voor de berekening van het budget van de financiële middelen. De inning van dit budget, toegekend door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid, gebeurt steeds in drie onderdelen. Bij elk onderdeel zal het gemiddelde berekend worden van de toekenningen van 2004, 2005 en de eerste helft van 2006.

1) Raming tarieven verzekeringsinstellingen

Jan 2004	10 778 310,09	
		+ 16,60%
Juli 2004	12 541 273,78	
		- 17,70%
Jan 2005	10 658 949,94	
		+ 1,10%
Juli 2005	10 775 178,87	
		+ 3%
Jan 2006	11 098 257,40	

Dit leidt tot een gemiddelde toename van 0,75% over de periode van 2004- januari 2006. Dit percentage zal gebruikt worden om de nieuwe tarieven te berekenen vanaf januari 2006.

Jan 2006	11 098 257,40	
		+ 0,75%
Juli 2006	11 181 494,33	
		+ 0,75%
Jan 2007	11 265 355,54	
		+ 0,75%
Juli 2007	11 349 845,70	
		+ 0,75%
Jan 2008	11 434 969,55	
		+ 0,75%
Juli 2008	11 520 731,82	

2) Verpleegdagprijs verzekerde patiënten

Over de periode van januari 2004 tot en met januari 2006 stellen we vast dat er steeds een toename was van de toegekende verpleegdagprijs voor verzekerde patiënten.

Jan 2004	22,88	
		+ 1,09%
Juli 2004	23,13	
		+ 0,69%
Jan 2005	23,29	
		+ 2,27%
Juli 2005	23,82	
		+ 1,18%
Jan 2006	24,10	

Wanneer we het gemiddelde van deze vier toenames nemen komen we tot een gemiddelde periodieke stijging van 1,31 %. In de berekening van de verpleegdagprijs voor de komende drie jaren hebben we daarom steeds een periodieke stijging van 1,31% toegepast.

Jan 2006	24,10	
		+ 1,31%
Juli 2006	24,42	
		+ 1,31%
Jan 2007	24,74	
		+ 1,31%
Juli 2007	25,06	
		+ 1,31%
Jan 2008	25,39	
		+ 1,31%
Juli 2008	25,72	

3) Verpleegdagprijs niet- verzekerde patiënten

Net zoals bij de vorige twee onderdelen, zal ook hier de gemiddelde toename berekend worden over de periode januari 2004 – januari 2006.

Jan 2004	153,07	
		+ 14,40%
Juli 2004	175,13	
		- 14,90%
Jan 2005	152,47	
		+ 1,50%
Juli 2005	154,82	
		+ 2,70%
Jan 2006	159,03	

Uit de bekomen informatie merken we op dat de verpleegdagprijs voor een niet-verzekerde patiënt proportioneel verandert met de geraamde tarieven van de verzekeringsinstellingen. Daarom hebben we deze tarieven voor de jaren 2006, 2007 en 2008 met hetzelfde gemiddelde laten toenemen als datgene wat we gebruikt hebben om de toekomstige tarieven van de verzekeringsinstellingen te bepalen.

Jan 2006	159,03	
		+ 0,75%
Juli 2006	160,22	
		+ 0,75%
Jan 2007	161,42	
		+ 0,75%
Juli 2007	162,64	
		+ 0,75%
Jan 2008	163,85	
		+ 0,75%
Juli 2008	165,08	

Bijlage 7: Raming van het budget van de financiële middelen ZKH

2006

4) *Tarieven verzekeringsinstellingen*

11 098 257,40/2 + 11 181 494,33/2 Dit levert een totaal op van 5 549 128,70 € + 5 590 747,17 € = **11 139 875,87 €**.

5) *Verpleegdagprijs verzekerde patiënten*

24,10 € * 44 030 verpleegdagen = 1 061 123,00 € (1/1/2006 – 1/7/2006)

24,42 € * 44 030 verpleegdagen = 1 075 212,60 € (1/7/2006 – 31/12/2006)

Totaal 2 136 335,60 €

6) *Verpleegdagprijs niet- verzekerde patiënten*

159,03 € * 208 verpleegdagen = 33 078,24 € (1/1/2006 – 1/7/2006)

160,22 € * 208 verpleegdagen = 33 325,76 € (1/7/2006 – 31/12/2006)

Totaal 66 404,00 €

Algemeen totaal 2006: 13 342 615,47 €
--

2007

1) Tarieven verzekeringsinstellingen

$11\,265\,355,54/2 + 11\,349\,845,70/2$ Dit levert een totaal op van $5\,632\,677,77\text{ €} + 5\,674\,922,50\text{ €} = 11\,307\,600,27\text{ €}$.

2) Verpleegdagprijs verzekerde patiënten

$24,74\text{ €} * 44\,030$ verpleegdagen = $1\,089\,302,20\text{ €}$ (1/1/2006 – 1/7/2007)

$25,06\text{ €} * 44\,030$ verpleegdagen = $1\,103\,391,80\text{ €}$ (1/7/2006 – 31/12/2007)

Totaal 2 192 694,00 €

3) Verpleegdagprijs niet- verzekerde patiënten

$161,42\text{ €} * 208$ verpleegdagen = $33\,575,36\text{ €}$ (1/1/2006 – 1/7/2007)

$162,64\text{ €} * 208$ verpleegdagen = $33\,829,12\text{ €}$ (1/7/2006 – 31/12/2007)

Totaal 67 404,48 €

Algemeen totaal 2007: 13 567 698,75 €
--

2008

1) Tarieven verzekeringsinstellingen

11 434 969,55/2 + 11 520 731,82/2 Dit levert een totaal op van 5 717 484,78 € + 5 760 365,91 € = **11 477 850,69 €**.

2) Verpleegdagprijs verzekerde patiënten

25,39 € * 44 030 verpleegdagen = 1 117 921,70 € (1/1/2008 – 1/7/2008)

25,72 € * 44 030 verpleegdagen = 1 132 451,60 € (1/7/2008 – 31/12/2008)

Totaal 2 250 373,3 €

3) Verpleegdagprijs niet- verzekerde patiënten

163,85 € * 208 verpleegdagen = 34 080,80 € (1/1/2006 – 1/7/2008)

165,08 € * 208 verpleegdagen = 34 336,64 € (1/7/2006 – 31/12/2008)

Totaal 68 417,44 €

Algemeen totaal 2008: 13 796 641,43 €
--

Bijlage 8: Berekening van het budget van de financiële middelen 2005 PVT

	Prijs PVP		Prijs PVM		prijs forf geneesh	Aantal dagen	Totaal						Forfait genees- heren	Totaal dagprijs rek 700		
	coll. verlof	verlof	coll.verlof	verlof			PVP	PVP	PVP	PVM	PVM	PVM			theoretische omzet	
januari	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 629		19	1 590		19	410 937,99	7 087,92	403 850,07
februari	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 456		20	1 490		20	384 760,24	6 629,28	378 130,96
maart	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 618		26	1 598		20	411 394,12	7 082,88	404 311,24
1e kwart.								<u>7 703</u>	<u>0</u>	<u>65</u>	<u>4 678</u>	<u>0</u>	<u>59</u>	<u>1 207 092,35</u>	<u>20 800,08</u>	<u>1 186 292,27</u>
april	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 530		23	1 519		19	394 825,22	6 802,32	388 022,90
mei	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 518	41	32	1 527	36	12	401 970,69	6 795,60	395 175,09
juni	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 411	39	19	1 465	51	12	385 817,78	6 511,68	379 306,10
2e kwart.								<u>7 459</u>	<u>80</u>	<u>74</u>	<u>4 511</u>	<u>87</u>	<u>43</u>	<u>1 182 613,69</u>	<u>20 109,60</u>	<u>1 162 504,09</u>
juli	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 617		33	1 570		20	409 107,20	7 034,16	402 073,04
augustus	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 613		18	1 547		14	404 582,35	6 988,80	397 593,55
september	94,59	92,91	86,49	99,92	98,23	91,83	1,68	2 495		23	1 397	27	12	381 333,73	6 538,56	374 795,17
3e kwart.								<u>7 725</u>	<u>0</u>	<u>74</u>	<u>4 514</u>	<u>27</u>	<u>46</u>	<u>1 195 023,28</u>	<u>20 561,52</u>	<u>1 174 461,76</u>
oktober	90,07	88,48	82,58	95,51	93,91	87,98	1,59	2 537		30	1 462		14	371 852,33	6 358,41	365 493,92
november	90,07	88,48	82,58	95,51	93,91	87,98	1,59	2 340		18	1 420		13	349 018,18	5 978,40	343 039,78
december	90,07	88,48	82,58	95,51	93,91	87,98	1,59	2 285		29	1 499		14	352 605,98	6 016,56	346 589,42
4e kwart.								<u>7 162</u>	<u>0</u>	<u>77</u>	<u>4 381</u>	<u>0</u>	<u>41</u>	<u>1 073 476,49</u>	<u>18 353,37</u>	<u>1 055 123,12</u>
Totaal								<u>30 049</u>	<u>80</u>	<u>290</u>	<u>18 084</u>	<u>114</u>	<u>189</u>	<u>4 658 205,81</u>	<u>79 824,57</u>	<u>4 578 381,24</u>

totaal dagen 48.806

Bijlage 8: Berekening van het budget van de financiële middelen PVT - 2005

Analyse verpleegdagprijs

Uit de berekeningen hieronder kunnen we afleiden hoe de verschillende prijzen zich tot elkaar verhouden. Deze percentages kunnen dan later in de raming van de verpleegdagprijzen gebruikt worden.

Prijs PVP collectief verlof

$89,79/91,42 \rightarrow 98,22\%$

$92,92/94,59 \rightarrow 98,23\%$

Hieruit leiden we af dat de prijs PVP collectief verlof 98,22% is van de prijs PVP.

Prijs PVP verlof

$83,59/91,42 \rightarrow 91,44\%$

$86,72/94,59 \rightarrow 91,68\%$

Hieruit leiden we af dat de prijs PVP verlof 91,56% is van de prijs PVP.

Prijs PVM collectief verlof

$95,02/96,65 \rightarrow 98,31\%$

$98,25/99,92 \rightarrow 98,32\%$

Hieruit leiden we af dat de prijs PVM collectief verlof 98,31% is van de prijs PVM.

Prijs PVM verlof

$88,82/96,65 \rightarrow 91,90\%$

$92,05/99,92 \rightarrow 92,12\%$

Hieruit leiden we af dat de prijs PVM verlof 92,01% uitmaakt van de prijs PVM.

Forfait geneesheren

-> prijs PVP – prijs PVP collectief verlof of prijs PVM – prijs PVM collectief verlof

Analyse verpleegdagen

In 2005 bedroeg het totaal aantal verpleegdagen: 48 806

Dit totaal moet echter opgesplitst worden in een aantal onderdelen. De verhoudingen tussen de verschillende onderdelen in 2004, zullen ook naar de toekomst toe aangehouden worden.

Dagen PVP	30 049/48 806	-> 61,6%
Dagen PVP collectief verlof	80/48 806	-> 0,16%
Dagen PVP verlof	290/48 806	-> 0,59%
Dagen PVM	18 084/48 806	-> 37,05%
Dagen PVM collectief verlof	114/48 806	-> 0,23%
Dagen PVM verlof	189/48 806	-> 0,39%
Forfait geneesheren	PVP dagen + PVM dagen	

Bijlage 9: Raming verpleegdagprijs PVT

Net zoals bij het ZKH, wordt de verpleegdagprijs vastgelegd door de Federale Overheidsdienst van Volksgezondheid. Een verschilpunt is wel dat deze prijs wordt vastgelegd voor drie kwartalen en dus niet om de zes maanden wordt herzien.

Evolutie verpleegdagprijs PVP³⁸

2003	4) 91,42
2004	1) 91,42
	2) 91,42
	3) 91,42
	4) 94,59
2005	1) 94,59
	2) 94,59
	3) 94,59
	4) 90,07
2006	1) 90,07
	2) 90,07
	3) 90,07

Raming verpleegdagprijs PVP

91,42	
	+ 3,47%
94,59	
	- 4,78%
90,07	

Omdat er eerst een stijging plaatsvindt, en nadien een daling is het niet mogelijk om gebruik te maken van de gemiddelde % toename. Daarom zal er in de toekomst gewerkt

³⁸ Verpleegdagprijs in het PVT voor de psychiatrische patiënten

worden met de gemiddelde PVP prijs: 92,03 €. Deze prijs zal gebruikt worden vanaf het vierde kwartaal van 2006.

Evolutie verpleegdagprijs PVM³⁹

2003	4) 96,65
2004	1) 96,65
	2) 96,65
	3) 96,65
	4) 99,92
2005	1) 99,92
	2) 99,92
	3) 99,92
	4) 95,51
2006	1) 95,51
	2) 95,51
	3) 95,51

Raming verpleegdagprijs PVM

Omdat er eerst een stijging plaatsvindt, en nadien een daling is het niet mogelijk om gebruik te maken van de gemiddelde % toename. Daarom zal er in de toekomst gewerkt worden met de gemiddelde PVM prijs: 97,36 €. Deze prijs zal gebruikt worden vanaf het vierde kwartaal van 2006.

³⁹ De verpleegdagprijs in het PVT voor de mentaal gehandicapte patiënten.

Bijlage 10: Raming totaal aantal verpleegdagen PVT

Voor de toekomst gaan we uit van een bezettingsgraad van 90%. Daarnaast moet er ook rekening worden gehouden met een jaarlijkse afname van 2 bedden van de uitdovende plaatsen. Net zoals bij het ZKH, zullen ook hier de toekomstige investeringen geen invloed hebben op het aantal beschikbare plaatsen.

In 2005 bedroeg het totaal aantal verpleegdagen 48 806. wanneer we dit vergelijken met de maximaal mogelijke bezetting in 2005⁴⁰, komt dit neer op een bezettingsgraad van 93,5%.

Aangezien er jaarlijks een vermindering optreedt van het aantal uitdovende plaatsen, zullen er kleine verschillen optreden in het totaal aantal verpleegdagen.

2006	90 permanente plaatsen	51 uitdovende plaatsen
	$0,9 * 365 \text{ dagen} * 141 \text{ plaatsen} = 46\ 319$	
2007	90 permanente plaatsen	49 uitdovende plaatsen
	$0,9 * 365 \text{ dagen} * 139 \text{ plaatsen} = 45\ 662$	
2008	90 permanente plaatsen	47 uitdovende plaatsen
	$0,9 * 365 \text{ dagen} * 137 \text{ plaatsen} = 45\ 005$	

⁴⁰ $365 \text{ dagen} * 143 \text{ bedden} = 52\ 195 \text{ verpleegdagen}$

Bijlage 11: Raming van het budget van de financiële middelen PVT

De raming gebeurt door het aantal verpleegdagen te vermenigvuldigen met de verpleegdagprijs. Wel moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende onderdelen. Voor 2006 moet er nog een onderscheid gemaakt worden tussen twee verpleegdagprijzen, dit zowel voor PVP als voor PVM. Er zullen dus twee berekeningen gemaakt worden, de eerst is geldig voor de eerste drie kwartalen en de tweede voor het laatste kwartaal.

2006 (eerste drie kwartalen)

- prijs PVP * dagen PVP

$$90,07 \text{ €} * (0,616 * 46\ 319) = \mathbf{2\ 569\ 922,64 \text{ €}}$$

- prijs PVP collectief verlof * dagen PVP collectief verlof

$$(0,9822 * 90,07 \text{ €}) * (0,0016 * 46\ 319) = \mathbf{6\ 556,31 \text{ €}}$$

- prijs PVP verlof * dagen PVP verlof

$$(0,9156 * 90,07 \text{ €}) * (0,0059 * 46\ 319) = \mathbf{22\ 537,05 \text{ €}}$$

- prijs PVM * dagen PVM

$$95,51 \text{ €} * (0,3705 * 46\ 319) = \mathbf{1\ 639\ 065,21 \text{ €}}$$

- prijs PVM collectief verlof * dagen PVM collectief verlof

$$(0,9831 * 95,51 \text{ €}) * (0,0023 * 46\ 319) = \mathbf{10\ 003,08 \text{ €}}$$

- prijs PVM verlof * dagen PVM verlof

$$(0,9201 * 95,51 \text{ €}) * (0,0039 * 46\ 319) = \mathbf{15\ 874,78 \text{ €}}$$

- forfait geneesheren

$$(90,07 \text{ €} - 88,47 \text{ €}) * (28\ 533 + 17\ 161) = \mathbf{73\ 110,40 \text{ €}}$$

Totaal = 4 337 069,47 € => **3 252 802,10 €** (eerste drie kwartalen)

2006 (vierde kwartaal)

- prijs PVP * dagen PVP

$$92,03 \text{ €} * (0,616 * 46\ 319) = \mathbf{2\ 625\ 846,34 \text{ €}}$$

- prijs PVP collectief verlof * dagen PVP collectief verlof

$$(0,9822 * 92,03 \text{ €}) * (0,0016 * 46\ 319) = \mathbf{6\ 698,98 \text{ €}}$$

- prijs PVP verlof * dagen PVP verlof

$$(0,9156 * 92,03 \text{ €}) * (0,0059 * 46\ 319) = \mathbf{23\ 027,48 \text{ €}}$$

- prijs PVM * dagen PVM

$$97,36 \text{ €} * (0,3705 * 46\ 319) = \mathbf{1\ 670\ 813,41 \text{ €}}$$

- prijs PVM collectief verlof * dagen PVM collectief verlof

$$(0,9831 * 97,36 \text{ €}) * (0,0023 * 46\ 319) = \mathbf{10\ 196,83 \text{ €}}$$

- prijs PVM verlof * dagen PVM verlof

$$(0,9201 * 97,36 \text{ €}) * (0,0039 * 46\ 319) = \mathbf{16\ 182,27 \text{ €}}$$

- forfait geneesheren

$$(92,03 \text{ €} - 90,39 \text{ €}) * (28\ 533 + 17\ 161) = \mathbf{74\ 938,16 \text{ €}}$$

Totaal = 4 427 703,47 € => **1 106 925,87 €** (eerste kwartaal)

Algemeen totaal 2006 = 4 359 727,97 €
--

2007

- prijs PVP * dagen PVP

$92,03 \text{ €} * (0,616 * 45\ 662) = 2\ 588\ 600,70 \text{ €}$

- prijs PVP collectief verlof * dagen PVP collectief verlof

$(0,9822 * 92,03 \text{ €}) * (0,0016 * 45\ 662) = 6\ 603,96 \text{ €}$

- prijs PVP verlof * dagen PVP verlof

$(0,9156 * 92,03 \text{ €}) * (0,0059 * 45\ 662) = 22\ 700,85 \text{ €}$

- prijs PVM * dagen PVM

$97,36 \text{ €} * (0,3705 * 45\ 662) = 1\ 647\ 114,19 \text{ €}$

- prijs PVM collectief verlof * dagen PVM collectief verlof

$(0,9831 * 97,36 \text{ €}) * (0,0023 * 45\ 662) = 10\ 052,20 \text{ €}$

- prijs PVM verlof * dagen PVM verlof

$(0,9201 * 97,36 \text{ €}) * (0,0039 * 45\ 662) = 15\ 952,73 \text{ €}$

- forfait geneesheren

$(92,03 \text{ €} - 90,39 \text{ €}) * (28\ 128 + 16\ 918) = 73\ 875,44 \text{ €}$

Algemeen totaal 2007 = 4 364 900,07 €
--

2008

- prijs PVP * dagen PVP

$$92,03 \text{ €} * (0,616 * 45\ 005) = \mathbf{2\ 551\ 355,05 \text{ €}}$$

- prijs PVP collectief verlof * dagen PVP collectief verlof

$$(0,9822 * 92,03 \text{ €}) * (0,0016 * 45\ 005) = \mathbf{6\ 508,94 \text{ €}}$$

- prijs PVP verlof * dagen PVP verlof

$$(0,9156 * 92,03 \text{ €}) * (0,0059 * 45\ 005) = \mathbf{22\ 374,22 \text{ €}}$$

- prijs PVM * dagen PVM

$$97,36 \text{ €} * (0,3705 * 45\ 005) = \mathbf{1\ 623\ 414,96 \text{ €}}$$

- prijs PVM collectief verlof * dagen PVM collectief verlof

$$(0,9831 * 97,36 \text{ €}) * (0,0023 * 45\ 005) = \mathbf{9\ 907,56 \text{ €}}$$

- prijs PVM verlof * dagen PVM verlof

$$(0,9201 * 97,36 \text{ €}) * (0,0039 * 45\ 005) = \mathbf{15\ 723,20 \text{ €}}$$

- forfait geneesheren

$$(92,03 \text{ €} - 90,39 \text{ €}) * (27\ 723,08 + 16\ 674,35) = \mathbf{72\ 811,78 \text{ €}}$$

Algemeen totaal 2008 = 4 302 095,71 €
--

Bijlage 12: Samenstelling VTE 2004

Algemeen personeel

	medisch personeel	loontrek personeel	admin personeel	maatsch assis	psycholo- gen	anderen	TOTAAL
0: algemeen							
000 vast	2,0000	17,501	19,935	9,9773	6,5687	27,5475	83,5295
010 T1&T2				0,9907			0,9907
020 Mob Equip				0,8116			0,8116
050 CAO e.l. 070		0,3723					0,3723
schoonmakers		22,7638	0,2490				23,0128
080 techn dienst		4,8186					4,8186
090 terreindienst		2,7902					2,7902
110 ontslagm				0,5000			0,5000
TOTAAL 0	2,0000	48,2459	20,1840	12,2796	6,5687	27,5475	116,8257
1: SBO		0,0253				1,2895	1,3148
2: IBF		8,8976	2,3125				11,2101
3: maribel 5		0,9902					0,9902
4: maribel 5+		0,0758	0,5789	0,0278			0,6825
5: maribel 6		0,3689					0,3689
ALG TOTAAL	2,0000	58,6037	23,0754	12,3074	6,5687	28,837	131,3922
				paramedisch personeel			

Verplegend en verzorgend personeel

	midden- kader	hoofdver- pleging	gegrad	gebrev	verpleg assistent	verzor- gers	anderen	TOTAAL
0: algemeen								
000 vast	4,0000	11,5971	38,0315	39,9716	10,0456	25,8786	7,4853	137,0097
010 T1&T2			3,3457	3,4888				6,8345
020 Mob Equip			4,1795	2,6255				6,8050
030 herintreders			0,5605	0,5739				1,1344
050 CAO e.l.			6,0126	1,6956				7,7082
060 zorgvern			0,2838	0,1222				0,4060
070 schoonmakers								
080 techn dienst								
090 terreindienst								
110 ontslagm								
TOTAAL 0	4,0000	11,5971	52,4136	48,4776	10,0456	25,8786	7,4853	159,8978
1: SBO			2,1231	2,7182				4,8413
2: IBF			0,9119	1,3964		11,8719	2,0594	16,2396
3: maribel 1						4,4778		4,4778
4: maribel 2				0,9958		1,5000	0,4441	2,9399
5: maribel 3				2,7491		0,7034		3,4525
6: maribel 4			1,0000	0,6799				1,6799
7: maribel 5+							0,0202	0,0202
ALG TOTAAL	4,0000	11,5971	56,4486	57,017	10,0456	44,4317	10,0090	193,5490

183,5400

(berekening zie volgend blad: normenpersoneel)

TOTAAL VTE 2004: 131,3922 + 193,5490 = 324,9412

Berekening normenpersoneel 2004

ZKH

Wanneer de 80% bezetting gerealiseerd wordt, is men verplicht om volgende normen wat betreft de personeelsbezetting te hanteren:

Diensten	Normen	Bedden	Totaal
A	16/30	97	51,73
a d	okt/30	15	5
a n	nov/30	4	1,47
T	20/60	114	38
Sp	17,16/30	28	16,02
t d	11,25/60	43	8,06
t n	12,37/60	2	0,41
TOTAAL		303	120,69

directie nursing (bij middenkader) 1,00
middenkader 1/150 bedden 2,02

TOTAAL 123,71

PVT

Dienst	Normen	Bedden	Totaal
PVP	dec/30	90	36
PVM	12/30 + 0,5 orth/15	55	23,83
TOTAAL		145	59,83

ALG TOTAAL 183,54

Bijlage 13: Loonanalyse 2005

ZKH

bezoldigingen

6200	bezoldigingen medisch personeel	56 968,95
6201	bezoldigingen loontrekkend personeel	1 473 619,85
6202	bezoldigingen administratief personeel	907 483,04
6203	bezoldigingen verplegend en verzorgend personeel	5 664 926,14
6204	bezoldigingen paramedisch personeel	1 101 339,26
6205	bezoldigingen ander personeel	529 463,23
620	TOTAAL	9 733 800,47

werkgeversbijdrage

6210	RSZ medisch personeel	12 185,76
6211	RSZ loontrekkend personeel	543 403,91
6212	RSZ administratief personeel	290 796,07
6213	RSZ verplegend personeel	1 799 512,15
6214	RSZ paramedisch personeel	349 316,22
6215	RSZ ander personeel	167 238,01
621	TOTAAL	3 162 452,12

premies bovenwet

6221	werkgeverspremies loontrekkend personeel	3 743,55
6222	werkgeverspremies administratief personeel	20 591,76
6223	werkgeverspremies verplegend personeel	4 315,65
622	TOTAAL	28 650,96

andere kosten

6230	andere kosten medisch personeel	1 054,06
6231	andere kosten loontrekkend personeel	45 887,69
6232	andere kosten administratief personeel	19 148,73
6233	andere kosten verplegend en verzorgend personeel	127 327,50
6234	andere kosten paramedisch personeel	25 070,56
6235	andere kosten ander personeel	11 794,81
623	TOTAAL	230 283,35

pensioenen

624	TOTAAL	63 039,72
------------	---------------	------------------

voorz vakantiegeld

6250	dotaties	1 619 971,03
6251	besteding en terugneming	-1 579 807,75
625	TOTAAL	40 163,28

62	TOTAAL bezoldigingen en sociale lasten	13 258 389,90
-----------	---	----------------------

PVT

bezoldigingen

6203	bezoldigingen verplegend en verzorgend personeel	2 112 333,20
6204	bezoldigingen paramedisch personeel	224 642,40
6205	bezoldigingen ander personeel	62 726,43
620	TOTAAL	2 399 702,03

werkgeversbijdrage

6213	RSZ verplegend personeel	676 427,86
6214	RSZ paramedisch personeel	71 974,93
6215	RSZ ander personeel	20 714,83
621	TOTAAL	769 117,62

andere kosten

6233	andere kosten verplegend en verzorgend personeel	46 017,13
6234	andere kosten paramedisch personeel	5 435,37
6235	andere kosten ander personeel	1 589,30
623	TOTAAL	53 041,80

pensioenen

624	TOTAAL	28 827,25
------------	---------------	------------------

voorz vakantiegeld

6250	dotaties	431 822,34
6251	besteding en terugneming	- 412 612,06
625	TOTAAL	19 210,28

62	TOTAAL bezoldigingen en sociale lasten	3 269 898,98
-----------	---	---------------------

Bijlage 14: Berekening van de jaarlijkse afschrijvingen ZKH

15) Investeringssubsidies

159) Bouwtoelage naar resultaat (33 jaren)

31/12/2004 3 627 769,00

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	195 394,24
Afschrijvingen 2006	195 394,24
Afschrijvingen 2007	195 394,24
Afschrijvingen 2008	195 394,24

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde subsidies 2008	
Fase 1 + 2 + 3	5 157 469,97
Afbraak	503 796,34

Balanstotaal

2006	2007	2008
3 236 980,52	3 041 586,28	8 507 458,35

15901) Uitrustingsloelage naar resultaat (10 jaren)

31/12/2004 21 711,31

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	10 855,26
Afschrijvingen 2006	10 856,05
Afschrijvingen 2007	0,00
Afschrijvingen 2008	0,00

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde subsidies 2008	
Fase 4	763 982,51
Infrastructuur	147 812,26

Balanstotaal

2006	2007	2008
0,00	0,00	911 794,77

20) Oprichtingskosten (intercalaire intresten niet gesubsidieerd) (10 jaren)

31/12/2004 10 429,48

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	5 214,74
Afschrijvingen 2006	5 214,74
Afschrijvingen 2007	0,00
Afschrijvingen 2008	0,00

Balanstotaal

2006	2007	2008
0,00	0,00	0,00

21) Immateriële vaste activa (systeem en toepassing software) (3 jaren)

31/12/2004 126 832,54

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	66 967,07
Afschrijvingen 2006	41 947,72
Afschrijvingen 2007	17 917,75
Afschrijvingen 2008	0,00

Balanstotaal

2006	2007	2008
17 917,75	0,00	0,00

22) Terreinen en gebouwen

221) Gebouwen (33 jaren)

31/12/2004 181 406,49

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	20 816,37
Afschrijvingen 2006	19 599,68
Afschrijvingen 2007	18 979,22
Afschrijvingen 2008	18 256,95

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde investeringen 2008	
Fase 1 + 2 + 3	8 710 706,53

Balanstotaal

2006	2007	2008
140 990,44	122 011,22	8 814 460,80

224) Grote onderhoudswerken (10 jaren)

<u>31/12/2004</u>	815 695,66
-------------------	------------

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	131 830,82
Afschrijvingen 2006	122 709,62
Afschrijvingen 2007	110 341,14
Afschrijvingen 2008	102 610,09

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	615 930,66
Aanschafwaarde 2006	415 929,00
Aanschafwaarde investeringen 2008	
Afpraak	839 660,57
Afschrijvingen 2006	61 593,07
Afschrijvingen 2007	103 185,97
Afschrijvingen 2008	103 185,97

Balanstotaal

2006	2007	2008
1 531 421,81	1 317 894,70	1 951 759,21

225) Inrichting gebouwen (33 jaren)

<u>31/12/2004</u>	1 387 914,72
-------------------	--------------

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	53 485,07
Afschrijvingen 2006	53 485,07
Afschrijvingen 2007	53 485,07
Afschrijvingen 2008	53 485,07

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	83 886,54
Aanschafwaarde 2006	1 649,00
Aanschafwaarde investeringen 2008	
Infrastructuur	246 353,76
Afschrijvingen 2006	2 542,02
Afschrijvingen 2007	2 591,99
Afschrijvingen 2008	2 591,99

Balanstotaal

2006	2007	2008
1 363 938,10	1 307 861,04	1 498 137,74

23) Medisch materiaal (5 jaren)

31/12/2004 49 799,55

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	21 711,38
Afschrijvingen 2006	19 691,60
Afschrijvingen 2007	4 423,90
Afschrijvingen 2008	3 294,81

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	43 149,39
Aanschafwaarde 2006	10 328,00
Afschrijvingen 2006	8 629,88
Afschrijvingen 2007	10 686,48
Afschrijvingen 2008	10 686,48

Balanstotaal

2006	2007	2008
53 244,08	38 124,70	34 134,41

24) Materieel voor niet-medische uitrusting

240) Meubilair (10 jaren)

31/12/2004 222 220,41

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 44 636,47

Afschrijvingen 2006 37 674,50

Afschrijvingen 2007 31 836,01

Afschrijvingen 2008 27 452,83

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005 55 927,73

Aanschafwaarde 2006 163 528,00

Aanschafwaarde investeringen 2008

Uitrusting + meubilair 1 273 304,18

Kunstwerk 57 489,46

Afschrijvingen 2006 5 592,77

Afschrijvingen 2007 21 945,27

Afschrijvingen 2008 21 945,27

Balanstotaal

2006	2007	2008
353 772,40	299 991,12	1 581 386,66

241) Materieel (10 jaren)

31/12/2004 335 457,03

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 56 916,41

Afschrijvingen 2006 54 054,57

Afschrijvingen 2007 49 593,56

Afschrijvingen 2008 46 520,92

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005 64 365,53

Aanschafwaarde 2006 78 945,00

Afschrijvingen 2006 6 436,55

Afschrijvingen 2007 14 331,05

Afschrijvingen 2008 14 331,05

Balanstotaal

2006	2007	2008
361 360,03	297 435,42	236 583,45

242) Rollend materieel (5 jaren)

31/12/2004 52 856,64

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	13 970,35
Afschrijvingen 2006	13 970,35
Afschrijvingen 2007	13 970,35
Afschrijvingen 2008	8 780,61

Balanstotaal

2006	2007	2008
22 862,24	9 072,20	291,59

243) Materieel en meubilair voor informatieverwerking (5 jaren)

31/12/2004 142 430,72

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	40 243,20
Afschrijvingen 2006	36 011,99
Afschrijvingen 2007	26 442,50
Afschrijvingen 2008	23 815,12

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	109 252,00
Aanschafwaarde 2006	109 252,00
Afschrijvingen 2006	21 850,40
Afschrijvingen 2007	43 700,80
Afschrijvingen 2008	43 700,80

Balanstotaal

2006	2007	2008
262 829,12	192 685,82	125 169,90

25) Huurfinanciering en soortgelijke rechten

2503) Amort intercalaire (10 jaren)

31/12/2004 14 591,87

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 9 916,55

Afschrijvingen 2006 4 675,32

Afschrijvingen 2007 0,00

Afschrijvingen 2008 0,00

Balanstotaal

2006 2007 2008

0,00 0,00 0,00

2521) Gebouwen VZW (33 jaren)

31/12/2004 6 255 072,42

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 348 125,10

Afschrijvingen 2006 344 516,88

Afschrijvingen 2007 344 516,88

Afschrijvingen 2008 344 516,88

Balanstotaal

2006 2007 2008

5 562 430,44 5 217 913,56 4 873 396,68

2524) Groot onderhoud VZW (10 jaren)

31/12/2004 65 744,81

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 21 914,56

Afschrijvingen 2006 21 914,56

Afschrijvingen 2007 21 915,69

Afschrijvingen 2008 0,00

Balanstotaal

2006	2007	2008
21 915,69	0,00	0,00

2525) Inrichting gebouwen huurfinanciering (33 jaren)

31/12/2004 867 192,95

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	42 075,24
Afschrijvingen 2006	42 075,24
Afschrijvingen 2007	42 075,24
Afschrijvingen 2008	42 075,24

Balanstotaal

2006	2007	2008
783 042,47	740 967,23	698 891,99

2540) Meubilair VZW (10 jaren)

31/12/2004 35 847,22

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	17 923,00
Afschrijvingen 2006	17 924,22
Afschrijvingen 2007	0,00
Afschrijvingen 2008	0,00

Balanstotaal

2006	2007	2008
0,00	0,00	0,00

Bijlage 15: Berekening van de jaarlijkse afschrijvingen PVT

15) Investeringssubsidies⁴¹

159) Bouwtoelage naar resultaat (33 jaar)

31/12/2004 0,00

Oude investeringen

Aanschafwaarde 2005	1 927 907,81
Afschrijvingen 2005	58 421,44
Afschrijvingen 2006	58 421,44
Afschrijvingen 2007	58 421,44
Afschrijvingen 2008	58 421,44

Balanstotaal

2006	2007	2008
1 811 064,93	1 752 643,49	1 694 222,05

15901) Uitrustingsstoelage naar resultaat (10 jaar)

31/12/2004 0,00

Oude investeringen

Aanschafwaarde 2005	38 277,86
Afschrijvingen 2005	3 827,79
Afschrijvingen 2006	3 827,79
Afschrijvingen 2007	3 827,79
Afschrijvingen 2008	3 827,79

Balanstotaal

2006	2007	2008
30 622,28	26 794,49	22 966,70

⁴¹ De investeringssubsidies hebben betrekking op een investering die in 2004 werd afgerond, maar deze werd toen nog niet in de balans opgenomen. Hierdoor zullen de afschrijvingen pas vanaf 2005 worden opgenomen. Wanneer een activum wordt opgenomen in de maand januari, wordt deze hetzelfde jaar nog afgeschreven.

20) Oprichtingskosten

2020) Eerste oprichtingskosten (3 jaren)

31/12/2004 907,50

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005 302,50

Afschrijvingen 2006 302,50

Afschrijvingen 2007 302,50

Afschrijvingen 2008 0,00

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005 6 300,00

Afschrijvingen 2006 2 100,00

Afschrijvingen 2007 2 100,00

Afschrijvingen 2008 2 100,00

Balanstotaal

2006 2007 2008

4 502,50 2 100,00 0,00

2021) Aanloopkosten (3 jaren)

31/12/2004 0,00

Oude investeringen

Aanschafwaarde 2005 8 748,26

Afschrijvingen 2005 2 916,08

Afschrijvingen 2006 2 916,08

Afschrijvingen 2007 2 916,08

Afschrijvingen 2008 0,00

Balanstotaal

2006 2007 2008

2 916,08 0,00 0,00

2030) Afschrijvingen intercalaire intresten niet gesubsidieerd (10 jaren)

31/12/2004 38 474,48

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	3 847,45
Afschrijvingen 2006	3 847,45
Afschrijvingen 2007	3 847,45
Afschrijvingen 2008	3 847,45

Balanstotaal

2006	2007	2008
30 779,58	26 932,13	23 084,68

22) Terreinen en gebouwen

221) Gebouwen (33 jaren)

31/12/2004 271 736,05

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	19 015,10
Afschrijvingen 2006	19 017,69
Afschrijvingen 2007	18 655,26
Afschrijvingen 2008	18 597,11

Balanstotaal

2006	2007	2008
233 703,26	215 048,00	196 450,89

224) Grote onderhoudswerken (10 jaren)

31/12/2004 116 308,88

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	19 185,90
Afschrijvingen 2006	17 987,27
Afschrijvingen 2007	17 674,63
Afschrijvingen 2008	17 449,21

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	24 354,42
Aanschafwaarde 2006	105 350,00
Afschrijvingen 2006	2 435,44
Afschrijvingen 2007	12 970,44
Afschrijvingen 2008	12 970,44

Balanstotaal

2006	2007	2008
206 404,69	175 759,62	145 339,97

225) Inrichting gebouwen (33 jaren)

31/12/2004 1 158 726,62

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	41 053,81
Afschrijvingen 2006	41 053,81
Afschrijvingen 2007	41 053,81
Afschrijvingen 2008	41 053,81

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	3 732,12
Afschrijvingen 2006	113,09
Afschrijvingen 2007	113,09
Afschrijvingen 2008	113,09

Balanstotaal

2006	2007	2008
1 080 238,03	1 039 071,13	997 904,23

23) Medisch materiaal (5 jaren)

31/12/2004 4 657,69

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	1 439,99
Afschrijvingen 2006	1 439,99
Afschrijvingen 2007	902,64
Afschrijvingen 2008	875,07

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	8 944,63
Aanschafwaarde 2006	5 778,00
Afschrijvingen 2006	1 788,92
Afschrijvingen 2007	2 944,52
Afschrijvingen 2008	2 944,52

Balanstotaal

2006	2007	2008
14 711,42	10 864,26	7 044,67

24) Materieel voor niet-medische uitrusting

240) Meubilair (10 jaren)

31/12/2004 34 882,45

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	7 761,34
Afschrijvingen 2006	7 708,91
Afschrijvingen 2007	4 942,82
Afschrijvingen 2008	4 898,30

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	10 668,00
Aanschafwaarde 2006	35 244,00
Afschrijvingen 2006	1 066,80
Afschrijvingen 2007	4 591,20
Afschrijvingen 2008	4 591,20

Balanstotaal

2006	2007	2008
64 257,40	54 723,38	50 132,18

241) Materieel (10 jaren)

31/12/2004 35 772,12

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	5 337,53
Afschrijvingen 2006	4 349,15

Afschrijvingen 2007	4 124,18
Afschrijvingen 2008	3 909,51

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005	1 407,00
Aanschafwaarde 2006	1 459,00
Afschrijvingen 2006	140,70
Afschrijvingen 2007	286,60
Afschrijvingen 2008	286,60

Balanstotaal

2006	2007	2008
28 810,74	24 399,96	20 203,85

25) Huurfinanciering en soortgelijke rechten

2521) Gebouwen VZW (33 jaren)

<u>31/12/2004</u>	136 572,77
-------------------	------------

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	11 538,67
Afschrijvingen 2006	11 538,67
Afschrijvingen 2007	11 538,67
Afschrijvingen 2008	11 538,67

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005 ⁴²	4 708 189,17
Afschrijvingen 2005	142 672,39
Afschrijvingen 2006	142 672,39
Afschrijvingen 2007	142 672,39
Afschrijvingen 2008	142 672,39

Balanstotaal

2006	2007	2008
4 536 339,82	4 382 128,76	4 227 917,70

⁴² Deze kosten hebben betrekking op een investering die beëindigd werd in 2004, maar die pas in 2005 werd opgenomen in de resultaten. Dus ook deze kosten worden pas vanaf 2005 opgenomen.

2524) Groot onderhoud VZW(10 jaren)

31/12/2004 32 344,74

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	8 086,08
Afschrijvingen 2006	8 086,08
Afschrijvingen 2007	8 086,08
Afschrijvingen 2008	8 086,50

Balanstotaal

2006	2007	2008
16 172,58	8 086,50	0,00

2525) Inrichting gebouwen huurfinanciering (33 jaren)

31/12/2004 1 750 906,43

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	64 826,05
Afschrijvingen 2006	64 826,05
Afschrijvingen 2007	64 826,05
Afschrijvingen 2008	64 826,05

Balanstotaal

2006	2007	2008
1 621 254,33	1 556 428,28	1 491 602,23

2540) Meubilair VZW (10 jaren)

31/12/2004 47 851,54

Oude investeringen

Afschrijvingen 2005	11 962,39
Afschrijvingen 2006	11 962,39
Afschrijvingen 2007	11 962,39
Afschrijvingen 2008	11 962,39

Nieuwe investeringen

Aanschafwaarde 2005 ⁴³	208 227,55
Afschrijvingen 2005	20 822,75
Afschrijvingen 2006	20 822,75
Afschrijvingen 2007	20 822,75
Afschrijvingen 2008	20 822,75

Balanstotaal

2006	2007	2008
190 508,81	157 723,67	124 938,53

⁴³ Deze kosten hebben betrekking op een investering die beëindigd werd in 2004, maar die pas in 2005 werd opgenomen in de resultaten. Dus ook deze kosten worden pas vanaf 2005 opgenomen.

Bijlage 16: Loonanalyse 2006-2008

ZKH

	2006 + 2,2%	2007 + 2,2%	2008 + 2,2%
<i>bezoldigingen</i>			
6200	58 222,26	59 503,15	60 812,22
6201	1 506 039,49	1 539 172,35	1 573 034,15
6202	927 447,67	947 851,52	968 704,25
6203	5 789 554,52	5 916 924,72	6 047 097,06
6204	1 125 568,72	1 150 331,24	1 175 638,52
6205	541 111,42	553 015,87	565 182,22
620	9 947 944,08	10 166 798,85	10 390 468,42
<i>werkgeversbijdrage</i>			
6210	12 453,84	12 727,83	13 007,84
6211	555 358,80	567 576,69	580 063,38
6212	297 193,58	303 731,84	310 413,94
6213	1 839 101,42	1 879 561,65	1 920 912,01
6214	357 001,17	364 855,20	372 882,01
6215	170 917,24	174 677,42	178 520,32
621	3 232 026,06	3 303 130,63	3 375 799,50
<i>premies bovenwet</i>			
6221	3 825,90	3 910,07	3 996,09
6222	21 044,78	21 507,76	21 980,93
6223	4 410,59	4 507,63	4 606,80
622	29 281,27	29 925,46	30 583,82
<i>andere kosten</i>			
6230	1 077,24	1 100,95	1 125,17
6231	46 897,22	47 928,96	48 983,39
6232	19 570,01	20 000,55	20 440,56
6233	130 128,70	132 991,53	135 917,35
6234	25 622,11	26 185,80	26 761,89
6235	12 054,30	12 319,49	12 590,52
623	235 349,58	240 527,27	245 818,87
<i>pensioenen</i>			
624	64 426,59	65 843,98	67 292,55
<i>voorz vakantiegeld</i>			
6250	1 655 610,39	1 692 033,82	1 729 258,56
6251	- 1 614 563,52	- 1 650 083,92	- 1 686 385,77
625	41 046,87	41 949,89	42 872,79
62	13 550 074,44	13 848 176,08	14 152 835,95

PVT

	2006 + 2,2%	2007 + 2,2%	2008 + 2,2%
<i>bezoldigingen</i>			
6203	2 099 588,87	2 115 345,71	2 131 137,17
6204	229 584,53	234 635,39	239 797,37
6205	64 106,41	65 516,75	66 958,12
620	2 393 279,81	2 415 497,85	2 437 892,66
<i>werkgeversbijdrage</i>			
6213	672 346,77	677 392,55	682 449,41
6214	73 558,38	75 176,67	76 830,55
6215	21 170,55	21 636,30	22 112,30
621	767 075,70	774 204,97	781 392,26
<i>andere kosten</i>			
6233	45 739,50	46 082,76	46 426,78
6234	5 554,95	5 677,16	5 802,06
6235	1 617,92	1 653,51	1 689,89
623	52 912,37	53 413,43	53 918,73
<i>pensioenen</i>			
624	29 304,59	29 868,68	30 444,35
<i>voorz vakantiegeld</i>			
6250	438 972,81	447 422,62	456 045,94
6251	- 419 444,43	- 427 518,34	- 435 758,04
625	19 528,38	19 904,28	20 287,90
62	3 262 100,85	3 292 889,21	3 323 935,90

Bijlage 17: Overzicht leningen

Investeringsleningen nieuwbouw ZKH

- 1^e lening:
 - Bedrag: 1 056 199,94 €
 - Datum: 7/7/1980
 - Looptijd: 30 jaar
 - Intrestvoet: 10,60%
 - Aflossingsschema: 1 * 39 142,34 € op 5/12/1983
26 * 39 117,60 € jaarlijks op 5/12

- 2^e lening:
 - Bedrag: 1 192 863,64 €
 - Datum: 21/11/1994
 - Looptijd: 20 jaar
 - Intrestvoet: 8,60%
 - Aflossingsschema: 20 * 59 643,18 € van 9/11/1995

- 3^e lening:
 - a)
 - Bedrag: 1 160 116,91 €
 - Datum: 31/12/1996
 - Looptijd: 20 jaar
 - Intrestvoet: 5%
 - Aflossingsschema: 20 * 58 005,85 € van 31/12/1997

 - b)
 - Bedrag: 130 268,05 €
 - Datum: 31/12/1996
 - Looptijd: 10 jaar
 - Intrestvoet: 5%
 - Aflossingsschema: 10 * 13 026,80 € van 31/12/1997

- consolidatielening:
 - Bedrag: 99 162, 81 €
 - Datum: 8/11/1995
 - Looptijd: 10 jaar
 - Intrestvoet: 6,26%
 - Aflossingsschema: 10 * 9 916,29 € van 9/11/1996

Investeringsleningen voor groot onderhoud ZKH

- 6^e lening:

Bedrag:	123 946,76 €
Datum:	13/5/1998
Looptijd:	10 jaar
Intrestvoet:	4,93%
Aflossingsschema:	10 * 12 394,68 € van 31/5/1999

- 9^e lening:

Bedrag:	123 946,76 €
Datum:	30/11/2001
Looptijd:	10 jaar
Intrestvoet:	5,13%
Aflossingsschema:	10 * 12 394,68 € van 31/5/2002

- 10^e lening:

Bedrag:	175 500 €
Datum:	4/12/2002
Looptijd:	10 jaar
Intrestvoet:	4,77%
Aflossingsschema:	10 * 17 500 € van 12/11/2003

- 11^e lening:

Bedrag:	124 000 €
Datum:	14/5/2003
Looptijd:	10 jaar
Intrestvoet:	4,11%
Aflossingsschema:	10 * 12 400 € van 14/5/2004

- 12^e lening:

Bedrag:	250 000 €
Datum:	17/11/2003
Looptijd:	10 jaar
Intrestvoet:	4,05%
Aflossingsschema:	10 * 25 000 € van 16/11/2004

▪ 8 ^e lening:	Bedrag:	368 840,29 €
	Datum:	27/10/2000
	Looptijd:	10 jaar
	Intrestvoet:	5,74%
	Aflossingsschema:	2001: 25 557,07 €
		2002: 30 196,24 €
		2003: 31 929,51 €
		2004: 33 762,26 €
		2005: 35 700,21 €
		2006: 37 749,41 €
		2007: 39 916,22 €
		2008: 42 207,42 €
		2009: 44 630,12 €
		2010: 47 191,83 €

Bijlage 17: Overzicht leningen 2005

omschrijving	opname	afgelost vorige j	afgelost in 2005	af te lossen in 2006	saldo	intrest
				REK 423	REK 173	REK 65

ZKH

investeringskrediet 1	1 056 199,94	860 611,95	39 117,60	39 117,60	117 352,79	5 664,23
investeringskrediet 2	1 192 863,64	596 431,81	59 643,18	59 643,18	477 145,47	30 328,56
investeringskrediet 3A	1 160 116,91	464 046,79	58 005,85	58 005,85	580 058,42	32 477,47
investeringskrediet 3B	130 268,05	104 214,42	13 026,80	13 026,80	0,00	918,39
consolidatielening 2	99 162,81	89 246,50	9 916,31	0,00	0,00	0,00
6de lening groot onderh	123 946,76	74 368,07	12 394,68	12 394,68	24 789,33	2 063,71
9de lening groot onderh	123 946,76	37 184,04	12 394,68	12 394,68	61 973,36	4 090,24
10de lening groot onderh	175 500,00	35 100,00	17 550,00	17 550,00	105 300,00	6 597,05
11de lening groot onderh	124 000,00	12 400,00	12 400,00	12 400,00	86 800,00	4 305,28
12de lening groot onderh	250 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	175 000,00	9 000,00

schuld huurfinanciering

223 776,76

TOTAAL

1 628 419,37

investeringslening 05

972 511,84

TOTAAL

473 309,55

2 600 931,21

95 444,93

PVT

investeringskrediet 4	1 735 254,67	520 576,39	86 762,73	86 762,73	1 041 152,82	59 666,73
investeringskrediet 5	610 000,00	30 500,00	30 500,00	30 500,00	518 500,00	25 034,40
investeringskrediet 6	635 116,95	0,00	31 756,00	31 756,00	571 604,95	13 454,95
5de lening groot onderh	247 893,52	173 525,46	24 789,35	24 789,35	24 789,36	3 083,80
7de lening groot onderh	322 261,58	161 130,80	32 226,16	32 226,16	96 678,47	8 610,83
8ste lening groot onderh	371 840,29	124 445,08	33 762,26	35 700,21	173 945,59	13 802,51

schuld huurfinanciering

96 413,19

TOTAAL

2 426 671,19

investeringslening 05

55 406,17

TOTAAL

338 147,64

2 482 077,36

123 653,22

Bijlage 18: Berekening onderdelen leningen ZKH

rekening 423: schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>
investeringskrediet 1	39 117,60	39 117,60	39 117,60	39 117,60
investeringskrediet 2	59 643,18	59 643,18	59 643,18	59 643,18
investeringskrediet 3A	58 005,85	58 005,85	58 005,85	58 005,85
investeringskrediet 3B	13 026,83	0,00	0,00	0,00
consolidatielening 2	0,00	0,00	0,00	0,00
6de lening groot onderh	12 394,68	12 394,68	12 394,68	0,00
9de lening groot onderh	12 394,68	12 394,68	12 394,68	12 394,68
10de lening groot onderh	17 550,00	17 550,00	17 550,00	17 550,00
11de lening groot onderh	12 400,00	12 400,00	12 400,00	12 400,00
12de lening groot onderh	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
totaal oude leningen	249 532,82	236 505,99	236 505,99	224 111,31
investeringslening 05	0,00	48 625,59	48 625,59	48 625,59
investeringslening 06	0,00	0,00	38 981,55	38 981,55
investeringslening 08	0,00	0,00	0,00	0,00
totaal nieuwe leningen	0,00	48 625,59	87 607,14	87 607,14
schuld vr huurfinanciering	223 776,76	223 776,76	223 776,76	223 776,76
TOTAAL REK 423	473 309,58	508 908,34	547 889,89	535 495,21

rekening 173: kredietinstellingen

	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
investeringskrediet 1	117 352,79	78 235,19	39 117,60	0,00
investeringskrediet 2	477 145,47	417 502,29	357 859,11	298 215,93
investeringskrediet 3A	580 058,42	522 052,57	464 046,72	406 040,87
investeringskrediet 3B	0,00	0,00	0,00	0,00
consolidatielening 2	0,00	0,00	0,00	0,00
6de lening groot onderh	24 789,33	12 394,68	0,00	0,00
9de lening groot onderh	61 973,36	49 578,68	37 184,00	24 789,32
10de lening groot onderh	105 300,00	87 750,00	70 200,00	52 650,00
11de lening groot onderh	86 800,00	74 400,00	62 000,00	49 600,00
12de lening groot onderh	175 000,00	150 000,00	125 000,00	100 000,00
totaal oude leningen	1 628 419,37	1 391 913,41	1 155 407,43	931 296,12
investeringslening 05	972 511,84	923 886,25	875 260,66	826 635,07
investeringslening 06	0,00	779 631,00	740 649,45	701 667,90
investeringslening 08				4 554 453,42
totaal nieuwe leningen	972 511,84	1 703 517,25	1 615 910,11	6 082 756,39
TOTAAL REK 173	2 600 931,21	3 095 430,66	2 771 317,54	7 014 052,51

rekening 650: kosten voor investeringsleningen

	<u>%</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
investeringskrediet 1	3,62	4 248,17	2 832,11	1 416,06
investeringskrediet 2	5,65	26 958,72	23 588,88	20 219,04
investeringskrediet 3A	5,09	29 524,97	26 572,48	23 619,98
investeringskrediet 3B	7,05	0,00	0,00	0,00
consolidatielening 2	12,2	0,00	0,00	0,00
6de lening groot onderh	5,55	1 375,81	687,9	0,00
9de lening groot onderh	5,5	3 408,53	2 726,83	2 045,12
10de lening groot onderh	5,37	5 654,61	4 712,18	3 769,74
11de lening groot onderh	4,34	3 767,12	3 228,96	2 690,80
12de lening groot onderh	4,5	7 875,00	6 750,00	5 625,00
totaal oude leningen		82 812,93	71 099,34	59 385,74
investeringslening 05	2,91	28 300,09	26 885,09	25 470,09
investeringslening 06	3,5	0,00	27 287,09	25 922,73
investeringslening 08	5,75	0,00	0,00	0,00
totaal nieuwe leningen		28 300,09	80 094,91	51 392,82
TOTAAL REK 650		111 113,02	151 194,25	110 778,56

Bijlage 19: Berekening onderdelen leningen PVT

rekening 423: schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>
investeringskrediet 4	86 762,73	86 762,73	86 762,73	86 762,73
investeringskrediet 5	30 500,00	30 500,00	30 500,00	30 500,00
investeringskrediet 6	31 756,00	31 756,00	31 756,00	31 756,00
5de lening groot onderh	24 789,35	24 789,35	0,00	0,00
7de lening groot onderh	32 226,16	32 226,16	32 226,16	32 226,16
8ste lening groot onderh	37 749,41	39 916,22	42 207,42	44 630,12
totaal oude leningen	243 783,65	245 950,46	223 452,31	225 875,01
investeringslening 05	0,00	11 081,23	11 081,23	11 081,23
investeringslening 06	0,00	0,00	29 566,20	29 566,20
totaal nieuwe leningen	0,00	11 081,23	40 647,43	40 647,43
schuld vr huurfinanciering	96 413,19	96 413,19	96 413,19	96 413,19
TOTAAL REK 423	340 196,84	353 444,88	360 512,93	362 935,63

rekening 173: kredietinstellingen

	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
investeringskrediet 4	1 041 152,82	954 390,09	867 627,36	780 864,63
investeringskrediet 5	518 500,00	488 000,00	457 500,00	427 000,00
investeringskrediet 6	571 604,95	539 848,95	508 092,95	476 336,95
5de lening groot onderh	24 789,36	0,00	0,00	0,00
7de lening groot onderh	96 678,47	64 452,31	32 226,16	0,00
8ste lening groot onderh	173 945,59	134 029,37	91 821,95	47 191,83
totaal oude leningen	2 426 671,19	2 180 720,72	1 957 268,42	1 731 393,41
investeringslening 05	55 406,17	44 324,94	33 243,71	22 162,48
investeringslening 06		147 831,00	118 264,80	88 698,60
totaal nieuwe leningen	55 406,17	192 155,94	151 508,51	110 861,08
TOTAAL REK 173	2 482 077,36	2 372 876,66	2 108 776,93	1 842 254,49

rekening 650: kosten voor investeringsleningen

	<u>%</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
investeringskrediet 4	5,29	55 076,98	50 487,24	45 897,49
investeringskrediet 5	4,56	23 643,60	22 252,80	20 862,00
investeringskrediet 6	2,23	12 746,79	12 038,63	11 330,47
5de lening groot onderh	6,22	1 541,90	0,00	0,00
7de lening groot onderh	6,68	6 458,12	4 305,41	2 152,71
8ste lening groot onderh	6,52	11 341,25	8 738,71	5 986,79
totaal oude leningen		110 808,64	97 822,79	86 229,46
investeringslening 05	2,91	1 612,32	1 289,86	967,39
investeringslening 06	3,50	0,00	5 174,09	4 139,27
totaal nieuwe leningen		1 612,32	6 463,95	5 106,66
TOTAAL REK 650		112 420,96	104 286,74	91 336,12

Bijlage 20: Balans 2005

ZKH		
BALANS NA WINSTVERDELING : ACTIVA	CODE	Boekjaar 2005
VASTE ACTIVA	20/28	10 640 258,03
I. Oprichtingskosten	20	5 214,74
II. Immateriële vaste activa	21	59 865,47
III. Materiële vaste activa	22/27	10 575 177,82
A. Terreinen en gebouwen	22	2 878 701,81
B. Materieel voor medische uitrusting	23	71 237,56
C. Materieel voor niet-medische uitrusting	24	826 743,63
D. Huurfinanciering en soortgelijke rechten	25	6 798 494,82
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	14 222 070,93
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	163 371,20
A. Grondstoffen en leveringen	31	163 371,20
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	5 448 244,26
A. Vorderingen voor prestaties	400/409	3 698 927,71
1. Patiënten	400	604 235,01
2. Verzekeringsinstellingen	402	2 693 794,72
3. Inhaalbedragen	403	125 721,43
4. Te innen opbrengsten	404	244 214,36
5. Overige vorder vr prestaties	406/9	30 962,19
B. Overige vorderingen	41	1 749 316,55
2. Overige	411/4 - 416/9	1 749 316,55
IX . Liquide middelen	54/58	8 610 455,47
TOTAAL ACTIVA	20/58	24 862 328,96
BALANS NA WINSTVERDELING : PASSIVA	CODE	Boekjaar 2005
EIGEN VERMOGEN	10/18	17 693 548,08
I. Dotaties, inbreng en giften in kapitaal	10	2 573 158,71
IV. Overgedragen resultaat	14	11 677 158,56
V. Investeringsubsidies	15	3 443 230,81
VOORZIENINGEN	16	419 326,77
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	16	419 326,77
SCHULDEN	17/49	6 749 454,11
VIII Schulden op meer dan één jaar	17	4 528 698,96
A. Financiële schulden	170/4	4 208 370,48
3. Schulden voor huurfinanc	172	1 607 439,27
4. Kredietinstellingen	173	2 600 931,21
C. Voorschotten Ministerie Volksgezondheid	177	320 328,48
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	2 220 755,15
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	473 309,55
C. Lopende schulden	44	537 094,80

1. Leveranciers	440/444	537 094,80
3. Inhaalbedragen	443	0,00
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	1 210 350,80
1. Belastingen	450/3	122 129,45
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	1 088 221,35
TOTAAL PASSIVA	10/49	24 862 328,96

PVT		
BALANS NA WINSTVERDELING : ACTIVA	CODE	Boekjaar 2005
VASTE ACTIVA	20/28	8 212 944,39
I. Oprichtingskosten	20	47 364,21
II. Immateriële vaste activa	21	0,00
III. Materiële vaste activa	22/27	8 165 580,18
A. Terreinen en gebouwen	22	1 495 603,28
B. Materieel voor medische uitrusting	23	12 162,33
C. Materieel voor niet-medische uitrusting	24	69 630,70
D. Huurfinanciering en soortgelijke rechten	25	6 624 183,87
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	1 279 598,58
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	82 516,96
A. Grondstoffen en leveringen	31	82 516,96
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	1 193 830,38
A. Vorderingen voor prestaties	400/409	1 193 830,38
2. Verzekeringsinstellingen	402	1 144 595,31
3. Inhaalbedragen	403	46 670,22
5. Overige vord voor prestaties	406/9	2 564,85
IX . Liquide middelen	54/58	3 251,24
TOTAAL ACTIVA	20/58	9 492 542,97
BALANS NA WINSTVERDELING : PASSIVA	CODE	Boekjaar 2005
EIGEN VERMOGEN	10/18	1 430 490,55
III. Reserves	13	99 157,41
C. Beschikbare reserves	133	99 157,41
IV. Overgedragen resultaat	14	- 1 020 276,57
V. Investeringssubsidies	15	1 903 936,44
VI. Sluitingspremies	18	447 673,27
VOORZIENINGEN	16	149 421,33
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	16	149 421,33
SCHULDEN	17/49	7 912 631,09

VIII Schulden op meer dan één jaar	17	2 943 697,11
A. Financiële schulden	170/4	2 943 697,11
3. Schulden voor huurfinanciering	172	461 619,75
4. Kredietinstellingen	173	2 482 077,36
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	4 968 933,98
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	338 147,64
C. Lopende schulden	44	185 003,64
1. Leveranciers	440/444	185 003,64
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	267 612,45
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	267 612,45
F. Overige schulden	47/48	4 178 170,25
TOTAAL PASSIVA	10/49	9 492 542,97

Auteursrechterlijke overeenkomst

Opdat de Universiteit Hasselt uw eindverhandeling wereldwijd kan reproduceren, vertalen en distribueren is uw akkoord voor deze overeenkomst noodzakelijk. Gelieve de tijd te nemen om deze overeenkomst door te nemen en uw akkoord te verlenen.

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

**Financiële planning in een non-profit organisatie : psychiatrisch centrum
Ziekeren**

Richting: **Licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen**

Jaar: **2006**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt houdt in dat ik/wij als auteur de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij kan reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

U bevestigt dat de eindverhandeling uw origineel werk is, en dat u het recht heeft om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. U verklaart tevens dat de eindverhandeling, naar uw weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

U verklaart tevens dat u voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen hebt verkregen zodat u deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal u als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze licentie

Ik ga akkoord,

Inez VANDEREYKEN

Datum: